

Hallstahammars
kommun

DET GODA LIVET I STORSTADENS NÄRHET

Årsredovisning 2010

INNEHÅLL ÅRSREDOVISNING 2010

Kommunstyrelsens ordförande	2
Omvärldsanalys, vår utveckling	3
Kommunövergripande utvecklingsområden	9
Övergripande mål	19
Finansiell analys	22
God ekonomisk hushållning	27
Miljöredovisning	35
Sammanställd redovisning	38
Driftredovisning, inkl nämndöversikt	45
Verksamheten 2010	46
Framtiden verksamheterna	52
Sammanfattande investeringsredovisning	56
Medarbetare	57
Resultaträkning	65
Noter resultaträkning	66
Kassaflödesrapport	67
Balansräkning	68
Noter balansräkning	69
Sammanställd redovisning	75
Redovisningsprincip	77
Förslag till beslut	79

Nära till allt möjligt

Strömsholm
Kolbäck
Hallstahammar

Bohososs!
HALLSTAHAMMARS KOMMUN

Webbplats: www.bohososs.se

Året som gick var sista året på mandatperioden. Den mandatperiod som vi systematiskt har arbetat för att uppnå visionen 2015 *"Det goda livet i storstadens närhet"*. Jag konstaterar att vi kommit en god bit väg. När vi gick i den här mandatperioden visste vi inte att Sverige och världen skulle drabbas av finanskris. Vi har under åren 2009 -2010 genomfört ett anpassningsprogram på 20 Mkr. Effekterna av omställningarna skulle visa sig under 2010. I början av året pekade prognoserna mot ett underskott motsvarande 15 Mkr. Flera olika åtgärder vidtogs och fick effekt. Vid årets slut konstaterar vi trots finans kris att vi *för nionde året i rad* kan vi uppvisa ett överskott. **Resultatet** landar för 2010 på ett överskott på nästan 13 miljoner kronor.

Arbetet med att planera för *och erbjuda nya tomter och bostäder* fortsätter. Kommunen har flera olika områden som finns tillgängliga. Glädjande är att vi ser privata aktörer som vill satsa i vår kommun. Det var inte självklart för några år sedan.

Vi har lyckats attrahera många barnfamiljer till kommunen plus att antalet födda i kommunen ökar. Det här har satt extra tryck på ett av våra, sedan lång tid tillbaka, prioriterade områden, *barnomsorgen*. Under 2010 tillskapades **70 nya platser** men det behövs ännu fler under den kommande perioden.

Under 2010 har satsningar gjorts på en ny *hemsida*. Vi går nu vidare och planerar för att successivt införa *e-tjänster* för att *öka tillgängligheten för* kommuninvånarna. Här är också tillgängligheten för våra *finsktalande medborgare* viktig. Vi tillhör numera ett s k finsk förvaltningsområde. Under 2010 har arbetet kommit igång ordentligt och våra medborgare med finskt påbrå uttalar att de mycket nöjda med det arbete som gjorts hittills. Vår satsning på *trygghetsskapande åtgärder* har fortsatt under året med en rad olika åtgärder allt från polisvolontärer och grannsamverkan med nätverk som omfattar 850 personer till samverkan med polis och kommunen. Vi genomför kontinuerligt medborgarmöten där trygghetsskapande åtgärder diskuteras. Det är glädjande att det ger resultat. Under 2010 anmäldes färre brott jmf med tidigare period. Vi planerar nu att samordna trygghetsarbetet med säkerhet och folkhälsa då dessa områden hänger tätt samman. **Tillväxt** i kommunen är ett mycket

viktigt område för att vi ska vara en attraktiv kommun att leva, bo och verka i. Arbetet med att skapa ett bättre företagsklimat sker i samverkan med Hallstahammars Promotion. I Svenskt Näringslivs ranking, avseende företagsklimatet, klättrade kommunen ytterligare 14 platser till en 157:e plats, ett lyft med 93 placeringar på tre år!

Stora satsningar görs inom infrastrukturområdet med bl a en tio års plan för restaurering av va nät och modernisering av vårt reningsverk. Fortsatt utbyggnad av stadsnätet ger fler hushåll och företag möjlighet till anslutning. Ett annat angeläget objekt är byggande av gång och cykelväg genom kommunen vilket finns avsatt medel för i 2011-2012 års budget. Medfinansiering av väg 252 är beslutad och byggstart väntas bli 2014. Under 2010 är har vi också påbörjat avsättning av medel för vår del av citybanan. Under året har en stor medborgarundersökning genomfört. I jämförelse med tidigare konstaterar vi att även inom det här området klättrar och kommuninvånarna är mer positiva till den service som levereras.

Det är fortfarande fokus på att locka till oss *fler kommuninvånare* samt att fler stannar kvar i vår kommun. Befolkningssiffror per sista december 2010 pekar mot ett invånarantal kring 15 175 personer, en ökning med c:a 160 personer under två år och 48 personer sedan förra årsskiftet. Antalet nyfödda uppgår till 179 vilket är mycket glädjande.

Med de orden vill jag tacka förtroendevalda och alla medarbetare i verksamheterna som alla bidrar till att vi kan vara stolta över vår kommun.

Kommunstyrelsens ordförande 2010.

.

Catarina Pettersson

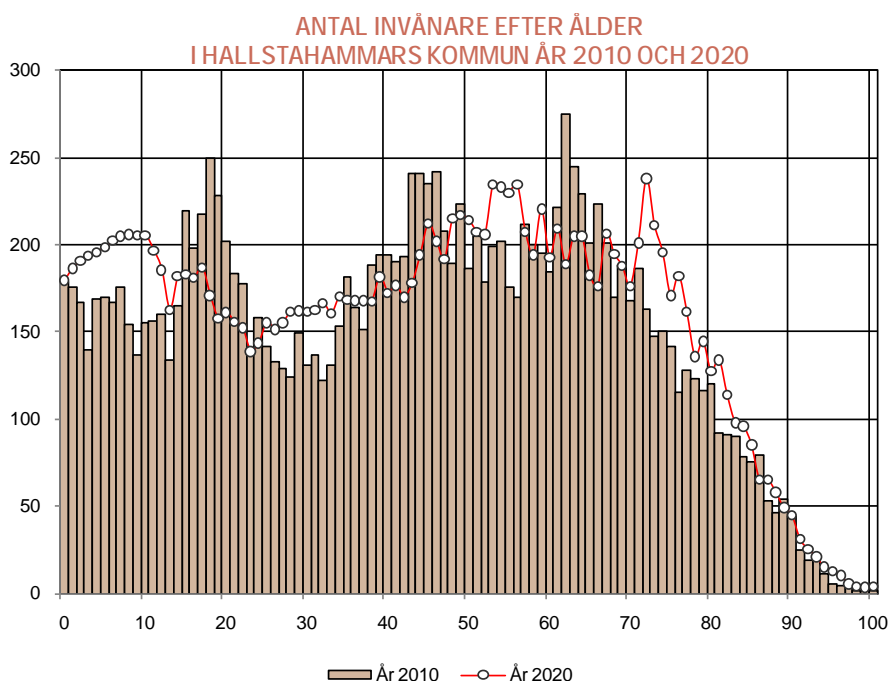
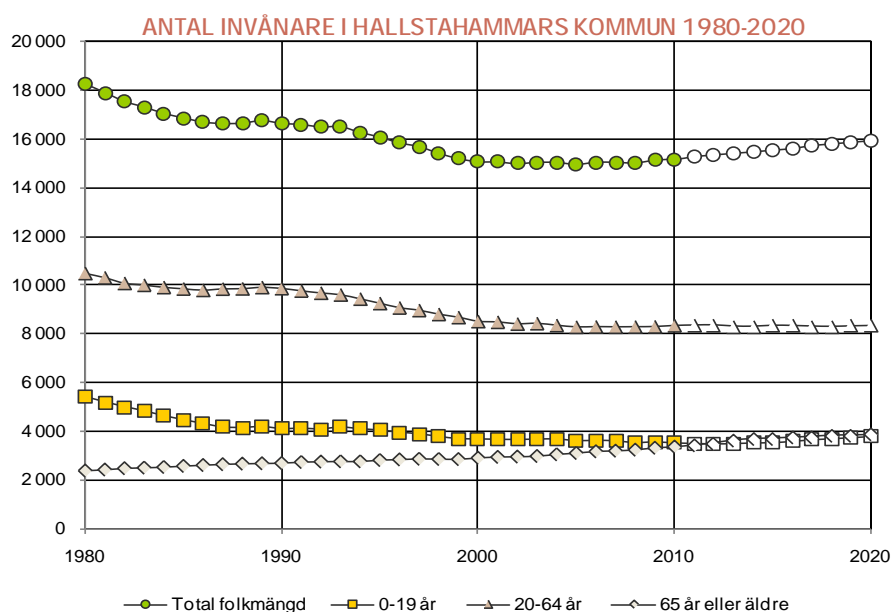
OMVÄRLDSANALYS

Befolkning

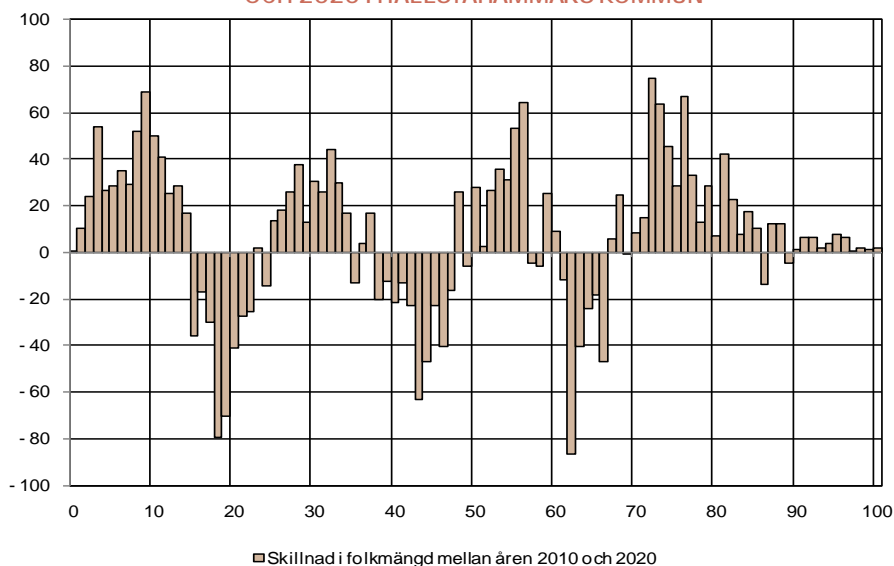
Folkmängden i Hallstahammar var 31 december 2010 15175 personer, en ökning med 48 personer från föregående årsskifte, samt en ökning med 15 personer sedan 1 november. Under 2010 har 179 nyfödda tillkommit. Antalet avlidna uppgår till 167 personer. Flyttnettot uppgår till +36. Mot länet uppvisas minus 10 mot riket minus 5 samt utrikes överskott med 51. Flyttnettot har förbättrats markant i förhållande för några år

sedan. Hälften av Västmanlands kommuner uppvisar positiva befolkningssiffror under de senaste två åren med Västerås i toppen.

Befolkningsutvecklingen är den enskilt viktigaste framgångsfaktorn för kommunen. Att bibehålla och helst öka befolkningen ingår som en av de viktigaste byggstenarna i vision om Hallstahammar 2015.

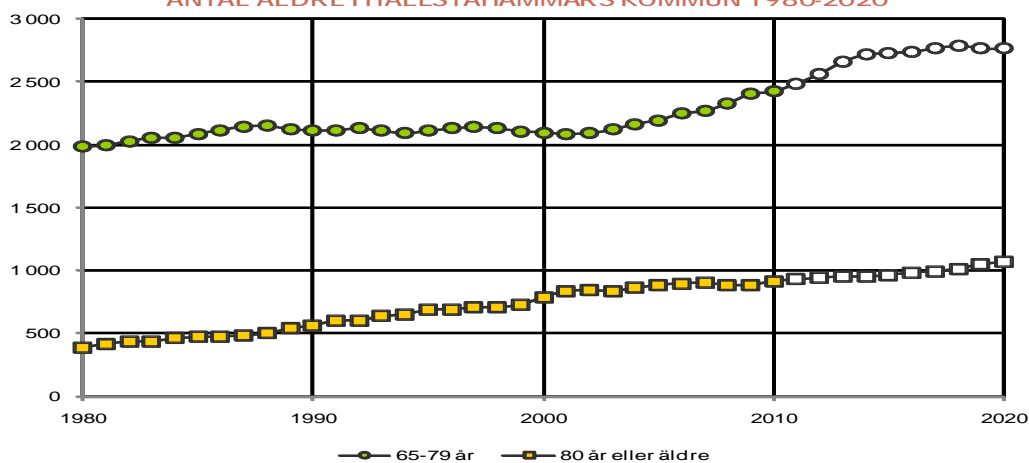
FÖRÄNDRING I ANTALET PERSONER EFTER ÅLDER MELLAN ÅREN 2010 OCH 2020 I HALLSTAHAMMARS KOMMUN

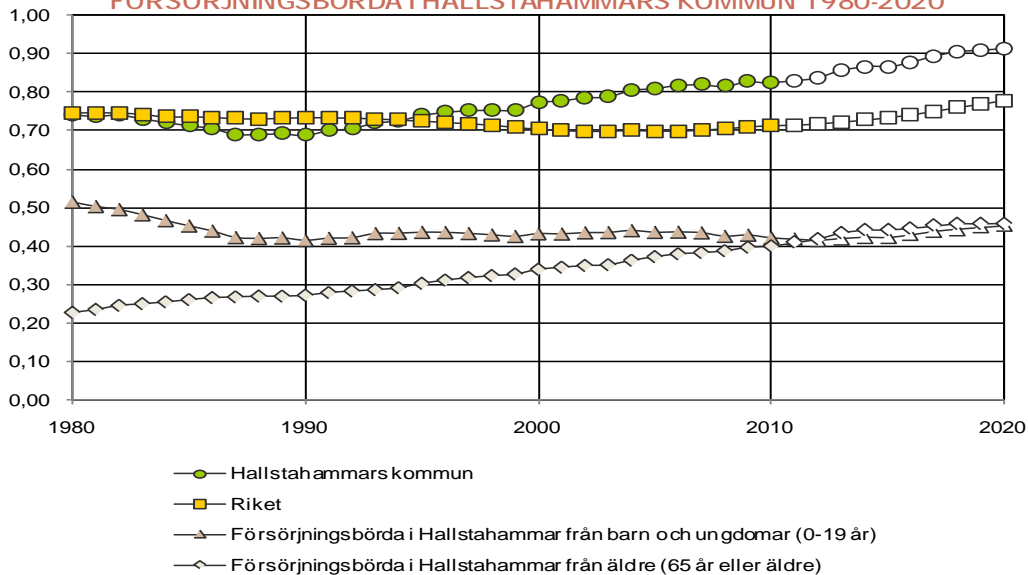
Ovanstående diagram visar kommun-
befolkningens sammansättning dels 2010 ,
samt dels en framskrivning/prognos gällande

år 2020. Vidare visas förändringen per
åldersklass.

ANTAL ÄLDRE I HALLSTAHAMMARS KOMMUN 1980-2020

FÖRSÖRJNINGSBÖRDA I HALLSTAHAMMARS KOMMUN 1980-2020

Arbetsmarknad

Den sista december uppgick den totala arbetslösheten 8,9 (7,9)% och den öppna arbetslösheten till 4,7 (5,0) %.

Motsvarande värde för riket är 6,9 (6,0) % respektive 3,9 (4,0) %. Länet redovisar 8,1 (7,2) % respektive 4,3 (2,6) %.

Arbetsmarknaden förbättras nu snabbt tack vare den växande efterfrågan. Den starka sysselsättningsuppgången som inleddes sista kvartalet 2009 höll i sig också under fjärde kvartalet 2010. Antalet arbetade timmar är nu uppe i nivå med den föregående toppen andra kvartalet 2008. Antalet sysselsatta är dock fortfarande något färre än den tidigare toppen.

Näringsliv

Våra stora företag, Bulten, Kanthal, och TPC och andra är väl kända. Flera av dem i stora delar av världen. Vad som är mindre känt är att det finns närmare 700 företag i kommunen. Bilden av den gamla bruksorten med ett fåtal stora företag byts snabbt ut mot intrycket av en modern kommun med många företag i många branscher. Se vidare under avsnittet "Övergripande mål"

Bostadsmarknaden

Under en följd av år präglades vår bostadsmarknad av låg efterfrågan och många tomma lägenheter. Saneringsprogrammet tillsammans med projektet "Bo hos oss" har ingått som viktiga byggstenar i arbetet med att få till stånd en förändring. Under perioden 2004-2007 fanns program om att riva drygt 400 lägenheten till en kostnad på mer än 100 Mkr. Parallellt med detta har det nyproducerats drygt 80 nya bostäder under de senaste tre åren. Det är glädjande att nyproduktionen tagit fart. Projektet "Bo hos oss" bedöms ha påverkat denna utveckling tillsammans med en historisk låg räntenivå samt en god prisutveckling på villapriserna. Från år 2009 har nyproduktionen av bostäder återigen ökat efter en nedgång under år 2008. Detta speglar tydligt av sig i befolkningssiffrorna. En trend är att familjer med barn i förskoleåldern flyttar till oss. Under 2009 och 2010 har antalet barn i ålder 1 till 5 år ökat med mer än 80 stycken.

Nationell och internationell utveckling

OMVÄRLDEN

Stark rekyl i BNP men låga löneökningar

Återhämtningen i de "gamla" industriländerna hålls tillbaka av motstridiga behov av både stimulanser och åtstramning. I många fall mycket svaga offentliga finanser tvingar fram åtgärder som dämpar tillväxten. Samtidigt är tillväxt en förutsättning för att ta sig ur den besvärliga situationen. I Kina m.fl. "tillväxtländer" växer ekonomierna i bra fart. Sveriges dilemma är att vi är betydligt mer beroende av utvecklingen i den förra gruppen av länder. Detta håller tillbaka den svenska tillväxten. Trots det beräknas Sveriges BNP i år öka med över 5 procent. Den mycket höga tillväxten är till stor del en rekyleffekt efter produktionsraset i fjol. Men även om tillväxten i år har varit ytterligt hög så kvarstår alltså väsentliga obalanser. Resursutnyttjandet är i stora delar av den svenska ekonomin fortfarande lågt. Det innebär att det framöver finns en potential för fortsatt starka tillväxttal. Låga räntor, ordnade offentliga finanser, positiva framtidsförväntningar och ett hushållsparande som i utgångsläget är rekordhøgt gör att förutsättningar finns för en efterfrågan som kan bidra till en fortsatt snabb produktionstillväxt.

Arbetsmarknaden förbättras nu snabbt tack vare den växande efterfrågan. Sveriges Kommuner o landsting (SKL) räknar med att antalet arbetade timmar fortsätter växa snabbare än trendmässigt fram till 2015 tack vare en fortsatt konjunkturell återhämtning på arbetsmarknaden. Nedgången i arbetslösheten går dock ganska långsamt eftersom inte bara sysselsättningen utan också arbetskraften växer. Som en följd av den höga arbetslösheten blir timlöneökningarna väldigt låga i år. SKL:s prognos för nationalräkenskapernas lönesumma och arbetade timmar 2010 ger en ökning av lön per timme med endast en procent. Det lönemåttet är relevant för våra lönesummeberäkningar men är av olika skäl inget bra mått på timlöneförändringen. Ett bättre mått för den är konjunkturlönestatistiken, vår prognos för löneutvecklingen enligt denna innebär i år en ökning med 2,2 procent. I takt med att

arbetsmarknaden förbättras tilltar löneökningstakten successivt.

Statens överskott kommer att uppgå till nästan 2 procent av BNP 2015 m edan kommunsektorn får ett underskott. Detta trots att SKL i sina kalkyler räknar med statsbidrag som växer i takt med skatteunderlaget från och med 2012. S taten har därmed råd att öka statsbidragen till kommunsektorn för att finansiera en verksamhetsutveckling i linje med den historiska trenden utan att äventyra det långsiktiga överskottsmålet.

Svag skatteunderlagstillväxt ytterligare en tid

Den svaga skatteunderlagstillväxt som taxeringsutfallet för 2009 visar följs av ytterligare två år med ökningstal under två procent. Den låga ökningstakten är delvis en effekt av att grundavdraget för personer som fyllt 65 år successivt höjs dessa år. Om de effekterna, som kompenseras genom motsvarande höjningar av regleringsposten, exkluderas blir den underliggande ökningstakten högre men inte i paritet med de goda åren under förra högkonjunkturen.

Slutavräkning 2010

Enligt Rådet för kommunal redovisning, Rekommendation 4:2, ska det bokas upp en preliminär avräkning för innevarande års skatteintäkter i bokslutet. Avräkningen ska enligt rekommendationen beräknas utifrån SKL:s skatteunderlagsprognos i december. Regeringens fastställda uppräkningsfaktorer för 2009 och 2010 innebär en lägre uppräkning av skatteunderlaget än förbundets prognos. Detta gör att vår prognos på slutavräkningen 2010 blir positiv, 456 kr per invånare den 1.11.2009. För Hallstahammars kommun innebär detta drygt 8 milj kronor i ökade skatteintäkter i förhållande till budgetvärdet.

Ur SKL:s ekonomirapport per december 2010

Kommunernas ekonomi

Tillfälliga tillskott, sänkta sjukförsäkringspremier och förbättrade skatteintäkter gör att kommunerna redovisar starka resultat även för år 2010. Att större delen av tillskotten är tillfälliga medför att kommunerna måste hålla i pengarna för att inte tvingas till neddragningar nästa år, då intäkter från skatter

och statsbidrag utvecklas svagt. En stor utmaning för kommunerna kommer att bli att anpassa kostnaderna inom gymnasieskolan till avsevärt minskade elevkullar samtidigt som statsbidrag dras in i samband med den nya gymnasiereformen.

Starka resultat i kommunerna trots krisen

För att mildra effekterna av den ekonomiska krisen tillfördes kommunerna 11,9 miljarder i extra statsbidrag 2010. Tillskotten har i många fall använts till att anpassa verksamheten till en snävare ekonomi i en långsammare takt än vad som annars hade varit nödvändigt. En relativt svag utveckling av skatteunderlaget och avvecklingen av konjunkturstödet från och med 2011 har dock inneburit att kommunerna fortsatt sitt effektiviseringsarbete. Kommunerna väntas redovisa ett mycket starkt resultat för 2010. För andra året i rad beräknas det sammanlagda resultatet med råge klara tumregeln för god ekonomisk hushållning, vilket brukar anges till 2 procent av skatter och statsbidrag. Drygt 90 procent av kommunerna väntas redovisa plusresultat för 2010. Att kommunerna i hög grad agerar långsiktigt blir tydligt med tanke på resultatens i år, vilket också visar värdet av förutsägbara och stabila intäkter för sektorn.

Konstgjord andning under krisåren, men sämre förutsättningar på sikt

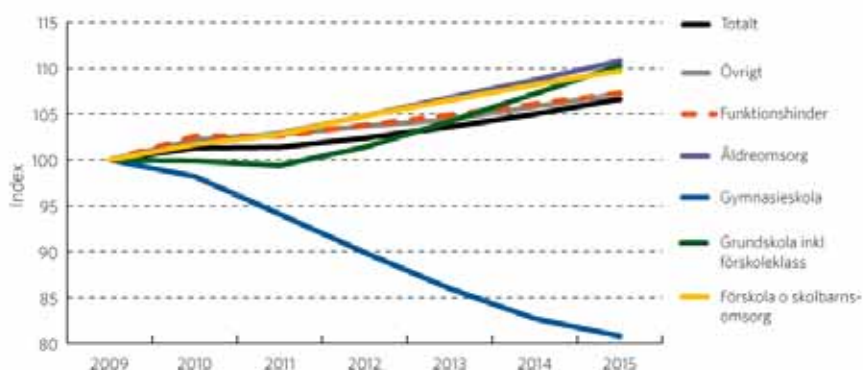
Budgetprocessen i kommunerna påbörjas i de flesta fall under våren året innan budgetåret. I många fall tas beslut om ramar för verksamheten före sommaren enligt då kända förutsättningar. Det är inte bara det kommande årets förutsättningar som bestämmer vilka ramar verksamheten kan tilldelas. I budgetarbetet ingår även en plan för de följande två åren. Det innebär att hela budgetperiodens förutsättningar beaktas. Detta ger en förklaring till kommunernas respons på det tillfälliga konjunkturstödet. Det är inte rationellt att ge ökade resurser till verksamheten ett år när statsbidragen höjs kraftigt, om de tas bort efterföljande år. Minskningen av det tillfälliga konjunkturstödet och relativt svag skatteunderlagsutveckling medför betydligt sämre förutsättningar 2011. Det är ett av skälen till den höga resultatnivån i år. Såväl 2009 som 2010 nå r kommunerna dessutom ett resultat som är långt bättre än budget. Tillskotten har aviserats sent i kommunernas budgetprocess och försäkringspremierna har sänkts under löpande budgetår. De sena beskeden har begränsat kommunernas

möjligheter att använda medlen till annat än tillfälliga insatser och förstärkning av resultatet. Dessutom skapar det pedagogiska problem i kommunikationen av kommunens budget och resultat. Om konjunkturstöden hade varit jämnt fördelade över ett par år och mött upp hela perioden med svag tillväxt i ..

skatteunderlaget skulle kommunernas situation varit lättare både att planera och att pedagogiskt förklara. Den ryckighet i intäkterna som kommunerna upplever leder till många goda resultat i år, men åtgärder måste ändå vidtas inför nästa år för att nå en budget i balans.

13 • Olika verksamheters demografiska volymutveckling 2009–2015 Index 2009 = 100

Totalt beräknas efterfrågan på kommunala tjänster pga demografin öka med cirka 4 procent mellan 2009 och 2013 men med stora skillnader mellan verksamheter. Gymnasieskolans minskar kraftigt i volym medan barnomsorg, äldreomsorg samt omsorgen om de funktionshindrade beräknas öka i volym.

En stor utmaning framöver blir att omfördela resurserna från områden med minskande målgrupper till områden med växande målgrupper.

Vår utveckling, övergripande mål

Årsresultatet för Hallstahammars kommun uppgår för år 2010 till +12,9 miljoner kronor (exklusive försäljning av tomträttsmark). Resultatutvecklingen framgår av nedanstående tabell.

Resultatutveckling, andel av skatt o statsbidrag samt belopp

2002	1,0 %	5,4 Mkr
2003	1,6 %	8,9 Mkr
2004	1,7 %	9,9 Mkr
2005	1,5 %	8,8 Mkr
2006	1,9 %	11,0 Mkr

2007	1,4 %	8,9 Mkr
2008	0,6 %	4,1 Mkr
2009	0,7 %	5,0 Mkr
2010	1,8%	12,9 Mkr

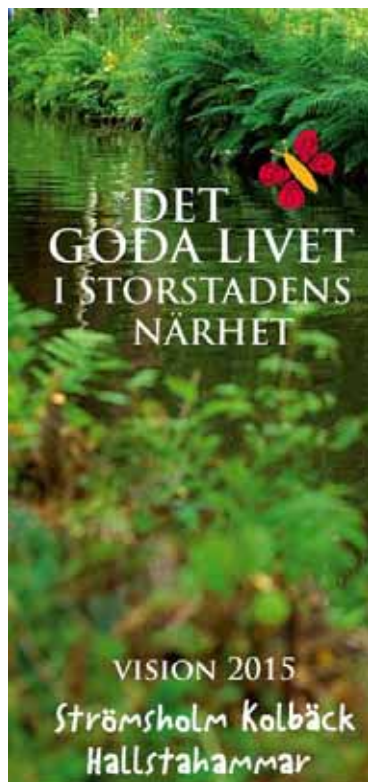
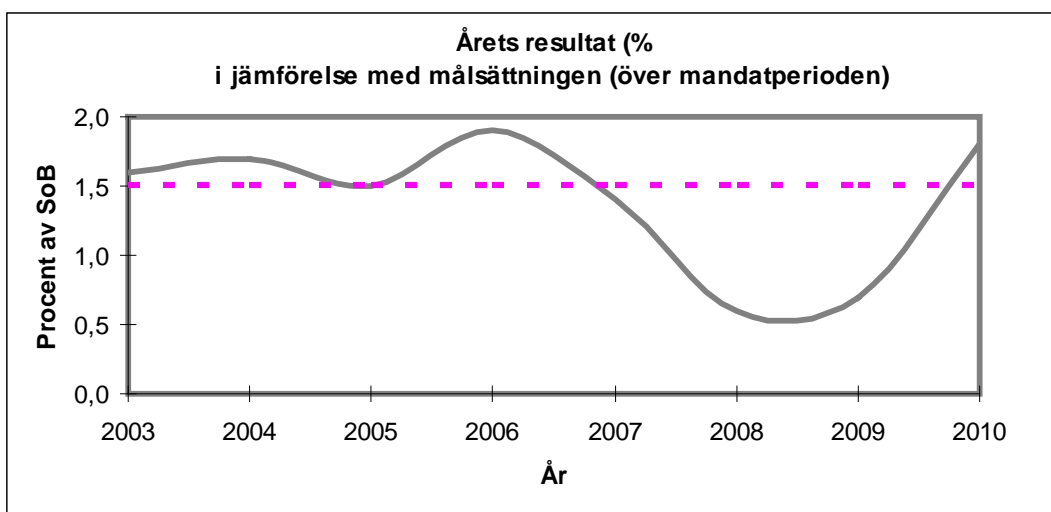
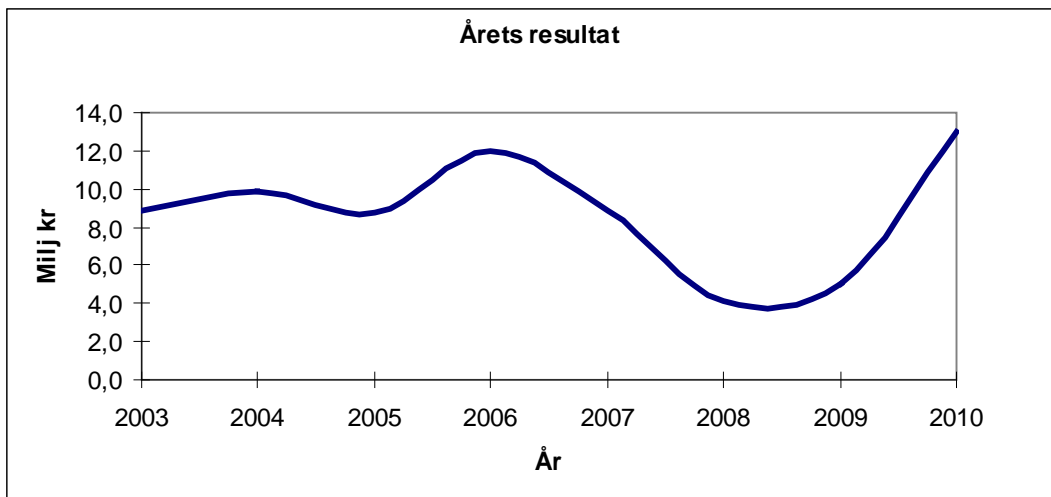
Resultatet för vår kommun beräknas, mätt som kronor per innevånare innebär att 1/3-del av Sveriges kommuner har ett sämre resultat medan 2/3 delar har ett bättre resultat.

Tas hänsyn även till tomtförsäljningarna (Jämförelsestörande poster) hamnar vårt resultat i mitten av alla kommuner. Årets resultat 2010 uppgår totalt till 20,2 miljoner kronor. I detta resultat ingår ett antal poster som skall exkluderas när det sk balanskravsresultatet fastställs. Nedan visas denna utredning

Balanskravsutredning 2010

Årets resultat	20 146 tkr
Reavinster fastigheter	-7 282 tkr
”Balansresultat”	12 864 tkr
I balansresultatet ingår 4 215 tkr för delfinansiering av citybanan. Vårt belopp fördelas under en femårsperiod	

KOMMUNÖVERGRIPANDE UTVECKLINGSOMRÅDEN UNDER PERIODEN 2010 -2012

Det finns vissa utvecklingsområden, som kommunstyrelsen och kommunfullmäktige tidigare beslutat att satsa särskilda medel på i syfte att uppnå mål och visioner.

Avsnittet inleds med en beskrivning över befolkningsläget samt en under 2010 genomförd medborgarundersökning.

BEFOLKNINGSUTVECKLING

Befolkningsläget är den enskilt viktigaste framgångsfaktorn för kommunen. Under 2009(1 nov) ökade kommuninvånarantalet 85 personer till 15 101 personer. Preliminära befolkningsciffror per sista december 2010 pekar mot ett invånarantal kring 15175 personer, en ökning med 48 personer sedan förra årsskiftet. Antalet nyfödda uppgår till 179 vilket är mycket glädjande. För andra året i rad uppvisas ett födelsetal över 170.

MEDBORGARUNDERSÖKNING 2010

Inledning

Statistiska centralbyrån (SCB) erbjuder årligen Sveriges kommuner att delta i SCB:s Medborgarundersökning. Kommunerna kan välja att delta antingen i vårens eller i höstens undersökningsomgång. Sammanlagt deltog 48 kommuner i undersökningen våren 2010. Sedan undersökningen startade hösten 2005 har 219 av landets kommuner deltagit och 138 av dessa har deltagit mer än en gång. Kommunernas resultat är tillgängliga via www.medborgarundersokning.scb.se. Denna rapport avser medborgarundersökningen i Hallstahammar kommun våren 2010. Undersökningen genomfördes som en urvalsundersökning under tiden 11 m ars-10 maj med ett urval på 1 000 personer i åldrarna

18–84 år. Svarsandelen blev 44 pr ocent i Hallstahammar kommun.

Undersökningen består av tre delar:

- A. Medborgarna om kommunen som en plats att bo och leva på – NRI (nöjd-region-index)
- B. Medborgarna om kommunens verksamheter – NMI (nöjd-medborgar-index)
- C. Medborgarna om inflytandet i kommunen – NII (nöjd- inflytande-index)

Jämförelser med resultat från ”samtliga” kommuner avser de 90 kommuner som varit med i undersökningen hösten 2009 och våren 2010. De övergripande resultaten i undersökningen redovisas som betygsindex, vilka kan variera från 0 till 100. Ju högre värdet är, desto bättre betyg har kommunens medborgare gett sin kommun.

Sammantaget får Hallstahammars kommun lite bättre resultat på NMI och NII i denna mätning men lite sämre resultat på NRI. NMI har ökat från 50 till 52 och NII från 38 till 39. NRI har dock minskat från 60 till 62. Precis som väntat rör det sig om små förändringar men positiva tecken finns.

A.Medborgarna om Hallstahammar kommun som en plats att bo och leva på

Det sammanfattande betygsindexet Nöjd-Region-Index (NRI) för hur medborgarna bedömer Hallstahammar kommun som en plats att bo och leva på blev 60. Genomsnittet för samtliga 90 kommuner i de två senaste undersökningsomgångarna blev 64. För Hallstahammar kommun är det främst förbättringar av betygsindexen för faktorerna. *Bostäder och Kommersiellt utbud* som kan höja helhetsbetyget Nöjd- Region-Index.

	Betygsindex 2007	Betygsindex 2010	Förändring 2007-2010	Betygsindex Västerås
Nöjd-region-index –NRI	62	60	Nedåt	66
Rekommendation	64	62	Nedåt	71
Arbetsmöjligheter	45	46	Uppåt	53
Utbildningsmöjligheter	58	58	Oförändrat	67
Miljö	66	66	Oförändrat	65
Bostäder	51	53	Uppåt	52
Trygghet	51	43	Nedåt	49
Kommunikationer	56	55	Nedåt	57
Kommersiellt utbud	57	54	Nedåt	63
Fritid	64	65	Uppåt	70

B. Medborgarna om Hallstahammar kommuns verksamheter - NMI

Det sammanfattande betygsindexet Nöjd-Medborgar-Index (NMI) för hur medborgarna bedömer de kommunala verksamheterna i Hallstahammar kommun blev 52. Genomsnittet för samtliga 90 kommuner i de

två senaste undersökningsomgångarna blev 54. För Hallstahammar kommun är det främst förbättringar av betygsindexen för verksamheterna *Stöd för utsatta personer, Gator och vägar, Gymnasieskolan, Fritid-kultur* samt *Äldreomsorgen* som kan höja helhetsbetyget Nöjd-Medborgar-Index.

	Betygsindex 2007	Betygsindex 2010	Förändring 2007-2010	Betygsindex Västerås
Nöjd-medborgar-index (NMI)	50	52	Uppåt	58
Bemötande- tillgänglighet	61	61	Oförändrat	60
Förskolan	66	66	Oförändrat	66
Grundskolan	64	62	Nedåt	61
Gymnasieskolan	61	57	Nedåt	64
Äldreomsorgen	51	54	Uppåt	51
Stöd till utsatta personer	48	44	Nedåt	44
Gator och vägar		51	Saknas mätning 2007	55
Gång- och cykelvägar		52	Saknas mätning 2007	66
Fritid- och idrott		63	Saknas mätning 2007	70
Fritid- och kultur		58	Saknas mätning 2007	64
Miljöarbete		66	Miljöarbetet uppåt	71
Vatten och avlopp		69	Saknas mätning 2007	80
Renhållning		62	Saknas mätning 2007	63
Räddningstjänsten	69	75	Uppåt	78

C. Medborgarna om inflytandet i Hallstahammar kommun -NII

Det sammanfattande betygsindexet Nöjd-Inflytande-Index (NII) för hur medborgarna bedömer möjligheterna till inflytande på kommunens verksamheter och beslut i Hallstahammar kommun blev 39.

Genomsnittet för samtliga 90 kommuner i de två senaste undersökningsomgångarna blev 40.

För Hallstahammar kommun är det främst förbättringar av betygsindexen för faktorerna *Påverkan* och *Förtroende* som kan höja helhetsbetyget Nöjd-Inflytande-Index.

Nöjd-inflytande-index –NII	39	40	Uppåt	43
Tillgänglighet	46	49	Uppåt	49
Information-Öppenhet	51	51	Oförändrat	55
Påverkan	36	40	Uppåt	41
Förtroende	39	44	Uppåt	47

Inom nästan samtliga områden har det skett en förbättring mellan dessa mätningar. Stegen är dock små inom detta område och det är kanske

så att just detta område med inflytande – index är det som är mest svår påverkat och långsiktigt.

- DET GODA BOENDET -

BEBYGGELSESTRUKTUR- ÖVERSIKTSPLAN mm.

Ett högt prioriterat område är inflyttning till kommunen. Det gäller att vi kan erbjuda attraktiva boendemiljöer nu och i framtiden. Därför prioriteras anläggandet av infrastruktur för nya bostadsområden högt. Liksom arbetet med en ny översiktsplan som tar sikte på framtida boendeyråden bl.a.

Under perioden är följande projekt prioriterade;

- De kommunala tomter som funnits utmed de nyöppnade gatorna på **Duvhälls-området** är nu sålda. Skanska har upplåtit till Smålandsvillan att marknadsföra ett 20-tal nyckelfärdiga hus på området.
- Nyproduktion på **Sofielundsområdet** i Strömsholm. I den fastställda detaljplanen ingår 12 parhus som byggs av PEAB, varav ett visningshus nu finns på plats. Parhusen har marknadsförts sedan 2007 men efterfrågan har varit dålig. PEAB planerar därför att istället uppföra friliggande villor på området. Vidare finns i detaljplanerna ett flerbostadshus med 15 lägenheter.
- Planen för **Herrskogen** med 11 nya tomter har dragit ut på tiden men området beräknas nu vara klart för bebyggande fr o m juni 2011. Tomterna kommer att lämnas ut till försäljning under våren 2011 till i första hand de som anmält att de är intresserade av att köpa tomt i området.
- Vid Sjöhaga/Utnäslöt har markägaren Calle Eriksson styckat av sex tomter för

”hästboende”. Tomterna marknadsförs av Svensk Fastighetsförmedling.

- Det finns nu en ny detaljplan för **Östra Nibbleområdet**. På området planeras för nya bostäder - mest villor men också radhus, som blandas med de hyreshus som sparats och som kommer att rustas upp. Under 2008 öppnades den första gatan på området (etapp 1) med beredskap för att kunna öppna ytterligare en gata (etapp 2). Det finns därför 16 nya tomter till försäljning på området. Under 2010 har två tomter sålts. Totalt finns fyra tomter kvar till försäljning på etapp 1. När etapp 2 öppnas upp finns ytterligare 17 tomter till försäljning på området.
- Ytterligare en gata har öppnats på **Vallmoområdet** i Kolbäck med 15 nya tomter. Under 2010 har tre tomter sålts. Totalt finns 11 tomter kvar till försäljning på etapp 1 och 2.
- I Gröndal nära Skantzsjön i Hallstahammar planeras ett område med ett 20-tal villor, vilka marknadsförs av LB-hus.
- I centrala **Trollebo** planerades tidigare en ny gata med ett 10-tal parhus. Intresset för parhus har varit lågt varför man istället beslutat att området styckas av för småhustomter
- Under mandatperioden har kommunen beslutat att lägga ner två skolor till följd av elevminskning. **Tuna skola och Vallmoskolan**. Båda skolorna är sålda till privata entreprenörer som avser att bygga om de skolorna till marknära lägenheter.

FÖRSÄLJNING AV TOMTRÄTTER

Kommunfullmäktige beslutade 2008 att erbjuda tomträttsinnehavare med småhus att friköpa sina tomter till äganderätt för ett förmånligt pris. Under 2010 har 65 tomträtter sålts. Totalt har 258 tomträtter sålts till ett värde av drygt 30,8 Mkr.

ÖVERSIKTSPLANEN

Under 2008 pågick ett intensivt arbete att få fram förslag till ny översiktsplan. Det material som arbetades fram utgör ett bra grundmaterial som nulägesbeskrivning. Under 2009 har arbetet med att synkronisera kommunfullmäktiges vision med översiktsplanen pågått. Skisserna har kommunicerats med kommuninvånare och intressegrupper under 2010. Arbetet fortsätter under hösten. Ambitionen är att ÖP ska ut på utställning under våren 2011 för att fastställas under hösten.

Bo Kvar Hos Oss

Bo kvar hos oss är ett projekt som bedrivits sedan några år tillbaka och är nu en permanent verksamhet. Verksamheten syftar till att medverka till bättre förutsättningar för kvarboende i hemmet och bidra till ökad trygghet för de äldre i Hallstahammars kommun, som bor i ordinärt boende. Det bidrar också till att ökat välbefinnande - både fysiskt och psykiskt - för äldre genom erbjudande om gemenskap och förebyggande hälsoinsatser.

Hallstahems inventering av tillgängligheten mm av bostadsbeståndet är genomförd. Den årliga underhållsplaneringen kommer framledes att innehålla insatser för att förbättra tillgängligheten mm för äldre i deras bostadsbestånd.

Träffpunkten på Hästhoven har utvecklats är numera ett trygghetsboende. En träffpunkt i Kolbäck finns också, Hjärtpunkten. Satsningen får bedömas som mycket lyckat och det har rönt intresse från såväl andra kommuner som SABO. Projektet permanentades som verksamhet fr o m 2010.

Äldrebarometern och Seniorvänlig kommun

Under hösten 2009 och våren 2010 kartlade PRO:s medlemmar 237 av landets kommuner i en stor gemensam undersökning. Denna kartläggning, som fått namnet Äldrebarometern visar hur det ser ut idag men ger också besked som framtida planer för äldreomsorg och boende. Medlemmarna har fått betygsätta 33 områden, utifrån ett gemensamt formulär. Det lägsta betyget var ett och det högsta sex.

Drygt 60 procent av kommunerna hade ett medelvärde som låg över 3,5 medan 16 kommuner, knappt 7 procent, hade ett medelvärde som understeg tre. För samtliga kommuner låg genomsnittet på knappt 3,8. Av de kartlagda kommunerna har 29 kommuner fått högre än 4,5 i genomsnitt.

Hallstahammar har värde 5,03 och ligger på femte plats av de rankade kommunerna.

- DET FRAMGÅNGSRIKA NÄRINGSKLIVET -

SAMVERKAN MED NÄRINGSKLIVET

Samarbetet med kommunens näringsliv bedöms som en viktig strategisk fråga eftersom tillväxt i kommunen är ett högt prioriterat område. De lokala företagsnätverken bildar tillsammans den ekonomiska föreningen Hallstahammar Promotion, en organisation för samverkan mellan kommunens sju företagsnätverk. Föreningens ändamål är bl a att i olika samarbetsformer utveckla och stödja den kompetens och erfarenhet som finns inom näringsliv och kommun. HP är för närvarande projektägare till flera kompetensutvecklingsprojekt, med stöd från Europeiska Socialfonden. Nära 100 företag medverkar med över 1200 anställda. För att klara likviditeten har kommunen beviljat ett borgensåtagande för en checkkredit till ESF-projekten.

HP deltar i kommunens visionsarbete och en gemensam målsättning är även att kommunen ska vara topprankad i Svenskt Näringslivs ranking avseende företagsklimatet år 2015. Hallstahammar Promotion har i samarbete med kommunen under året även arrangerat en stor företagsmessa – Kanal-mässan i Hallstarena.

Näringslivsklimatet förbättras stadigt

Arbetet med att skapa ett bättre företagsklimat sker i samverkan med Hallstahammar Promotion (HP) I Svenskt Näringslivs ranking, avseende företagsklimatet, klättrade kommunen ytterligare 14 platser till en 157:e plats, ett lyft med 93 placeringar på tre år! Kommunen har i samverkan med HP, under hösten, genomfört två aktiviteter med inriktning på ytterligare förbättringar, med stöd av medel från Länsstyrelsen. Första aktiviteten bestod i att femtio personer: företagare, kommuntjänstemän och politiker, samlades för att diskutera idéer som främjar företagsklimatet. Arbetsgrupper har fortsatt arbetet med föreslagna åtgärdsområden. Till den andra aktiviteten inbjöds företagare till en informationsmessa. Här fanns möjlighet att träffa kommuntjänstemän som, i olika ärenden, har kontakt med företagare. Korta föredrag i några valda ämnen presenterades. Även representanter från företagsnätverken fanns på plats för att svara på frågor.

Stort intresse för Kanalmässan

För tredje gången arrangerade Hallstahammar Promotion, i samarbete med kommunen, en stor företagsmessa, Kanalmässan, i Hallstarena. Under två dagar var hallen fylld med över 100 utställande företag. Mässan blev återigen en stor succé, med över 5 000 besökare. På mässan uppmärksammades årets företagare, årets grundbult, årets inspiratör, årets uppstickare och länets matlandetsambassadör. I kommunens monter presenterades platser för nyproducerat boende och förslag till översiktsplan. Många besökare passade på att komma med synpunkter och idéer till planförslaget. Även Hallstahem och Kantzowska Gymnasiet presenterade sina verksamheter under kommunens varumärke.

- DEN GODA SERVICEN -

FÖRSKOLAN

Antalet nyfödda uppgår till 179 vilket är mycket glädjande. För andra året i rad uppvisas ett födelsetal över 170. Detta innebär att barnomsorgen sorgen är hårt ansträngd.

Inför 2011 har därför särskilda medel anvisats för 70 nya förskoleplatser och åren därpå 20 per år. I Kolbäck planeras för en ny förskola som ersätta i första hand Koltrasten.

FINSKT FÖRVALTNINGSOMRÅDE

Sammantaget har Hallstahammars kommun verkligen upplevt möjligheten att få utgöra ett förvaltningsområde för det finska språket som en efterlängtd och viktig uppgift som kommunen satsat mycket resurser på för att lyckas. Kommunen har också genom rekryteringen av en särskilt finsk lots/informatör lyckats få ut intentionerna i lagstiftningen och lyckats bygga upp nätverk lokalt, regionalt och nationellt. Vi har också i en lång rad granskningar i massmedia och även i samråd fått gott omdöme för våra insatser och planering.

HEMSIDA

I augusti 2010 presenterades en ny kommunal hemsida. Den nya kommunala hemsidan har en avsevärt förbättrad utformning och innehåll har förenklats och utökats. Arbetet med utformning av e-tjänster fortsätter under 2011. Informationen från kommunen via hemsidan och andra kanaler får allt högre betyg i återkommande mätningar. 89 % av de som ringer kommunen upplever att de får ett gott bemötande. Nu fortsätter arbetet med att hitta rutiner i förvaltningsorganisationen, skapa ett gemensamt arbetssätt och med att förbättra innehåll och funktioner. Förstudien kring intranätet är avslutad och arbetet vilar i väntan på beslut om fortsatt utveckling.

TRYGGHETSSKAPANDE ÅTGÄRDER 2010

De trygghetsskapande åtgärderna har de senaste åren prioriterats högt. En samordnare arbetar kontinuerligt med uppdrag att organisera och strukturera såväl kommunens egna resurser som frivilliga krafter och organisationer i syfte att uppnå målet att ”*Öka känslan av trygghet för kommunens invånare och genom samverkan mobilisera samhällets alla krafter för ett tryggare och säkrare Hallstahammar*”.

Under året har arbetet hittat sina former med en bred referensgrupp och verkställande utskott som består av kommunstyrelsens arbetsutskott, närpolischefen, projektledaren samt kommunchefen. Vidare har arbetet med nattvandring, rekrytering av polisvolontärer, trygghetsvandringar samt grannsamverkan

pågått. Arbetet måste bedrivas på bred front med stort engagemang från hela samhället.

Kommunen har tillsammans med polisen gemensamt avtalat om samverkan inom flera områden. ”Barn och unga i riskzonen”, ”våld i offentlig miljö” och ”tillgreppsbrott” har särskilt fokus. Därtill fortsätter utvecklingen av ”polisens volontärer”, Metoden gransamverkan som nu implementerat ett omfattande nät av SMS mottagare för brottsförebyggande information i kommunen. Under 2010 har 220st gransamverkansombud utsetts. Kommun och polisledning har fortsatt att halvårsvis bjuda in allmänheten m fl till rådslag om förbättringar. Arbete med utveckling av ”trygga platser” i centrumdelen pågår. Ett framgångsrikt trygghetsarbete måste bedrivas på bred front där samhällets alla olika delar och målgrupper blir involverade. Statistik från brottsförebyggande rådet pekar på minskat antal brott i kommunen totalt sett. Särskilt gäller det tillgreppsbrott, inbrott och våldsbrott.

NY GYMNASIESKOLA I EGEN REGI

Satsningen på en *gymnasieskola i egenregi* tillhör en av periodens satsningar. Kommunfullmäktige har bedömt att det är av avgörande betydelse för kommunens tillväxt att erbjuda gymnasieskola i kommunen. Gymnasiet har tillförts extra resurser. Förhoppningen är att skolan kan attrahera eleverna från grundskolan, i hård konkurrens av andra skolor.

LOKALA INFRASTRUKTURSATSNINGAR UNDER 2010

Kommunikationer

Enligt Länsstyrelsens prognoser är Hallstahammar en av de kommuner i Västmanland som förväntas få nettoinflyttning och tillväxt. Enligt Länsstyrelsen är de avgörande faktorerna för tillväxt närheten till större städer, bra kommunikationer samt satsningar på boende. Både bra kommunikationer och särskilda satsningar på boende har prioriterats högt i kommunstyrelsen och kommunfullmäktiges visioner och mål.

Expressbuss

Expressbussen invigdes 8 november 2008. Det innebar att det satts in turer sent på kvällarna

för att skiftarbetande i Västerås ska kunna ta sig tillbaka till Hallstahammar. Dessutom förverkligades de efterlängtade turerna på helgerna.

Dessvärre har även budgeten inom VL varit föremål för diskussioner då det saknas pengar. Kommunens expressbuss 511 och linje 115 hade i ett skede skurits ner högst väsentligt. Efter hård lobbying har kommunen ändå i stort sett fått behålla turtätheten under hela året med undantag för sommaren. Tyvärr har antalet resenärer under sommaren 2010 minskats väsentligt jämfört med sommaren 2009. Vintertid är tidtabellen för 511 oförändrad. För linje 115 har VL ännu inte lämnat statistik över antalet resenärer.

Linje 115 miste några turer, men går en gång i timmen.

ÖVRIGA INFRASTRUKTURSATSNINGAR

Hallstahammar stadsnät

Under hösten 2007 beslutade kommunfullmäktige att Hallstahammar stadsnät ska byggas i nära samverkan med Mälarenergi Stadsnät. Enligt beslutet ska kommunen investera och äga nätet. Mälarenergi stadsnät utgör kommunikationsoperatör. Syftet med ett stadsnät är att stärka förutsättningarna för ett attraktivt boende och företagande inom kommunen. Här förväntas tillgången till ”Internetbaserade mediatjänster” som TV, telefoni och datakommunikation vara en faktor av stor betydelse.

VA-verk och ledningar

Andra infrastruktursatsningar som starkt kommer att påverka investeringsbudgeten framöver är upprustning av såväl Va-ledningar som reningsverket. I samband med att kommunfullmäktige fastställde mål och budget för 2010 – 2012 behandlades förslag till översyn av VA-taxan. Ambitionen är att utan alltför stora höjningar av VA-taxan ändå åstadkomma utrymme för investeringar och upprustningar av de ledningar, som f n är dåliga. Det kommer i så fall att kräva en nedskrivning av bokförda värden mm, d v s ett ekonomiskt saneringsprogram.

Miljödomstolen har beslutat att kväverening ska vara infört till den 1 juni 2011 vid reningsverket. Under 2010 ha r en

totalentreprenad upphandlats och beräknad ombyggnation påbörjas i februari 2011. Reningsverk och pumpstationer har ett omfattande eftersatt underhåll. Ett eftersatt underhåll leder till att man tappar effektivisering som i sin tur leder till ökade kostnader. Det är därför mycket angeläget att, inom de närmaste åren, genomföra åtgärder för att minska det akuta underhållet, förbättra arbetsmiljön och på sikt få ner driftkostnaderna.

REGIONALA OCH NATIONELLA INFRASTRUKTURSÅTSGÄRDER.

Sedan ett antal år tillbaka kan konstateras att staten inte ger sina verk tillräckligt med resurser för utbyggnaden av infrastruktur. Det innebär att kommunerna själva måste agera för att få en hållbar utbyggnad av det nationella tåg- och vägnätet. Insatser som har varit aktuella är allt från att kommunerna agerar bank, d v s lånar ut pengar, till ren medfinansiering av projekten. Även Hallstahammars kommun måste de närmaste åren avsätta medel i investeringsbudgeten för att bidra till den nationella infrastrukturens utbyggnad.

Det finns ett antal projekt som de närmaste åren kan vara aktuella.

Citybanan i Stockholm

Det har sedan lång tid tillbaka varit trångt i tågtrafiken upp mot Stockholm. En rad olika tåg samsas om samma spår, varför det ofta blir förseningar mm. Det finns i dagsläget inte möjlighet att få upp fler tåg till Stockholm, beroende på att det inte finns fler spår att tillgå. Enda möjligheten att öka kollektivtrafiken är en spårutbyggnad. Staten har inte möjlighet att avsätta de resurser som behövs. Samtidigt är en ökning av kollektivtrafiken nödvändig för att tillgodose den efterfrågan som finns samt att realisera bl a ambitionen om en större arbetsmarknadsregion.

De centrala citybaneförhandlingarna som genomförts med andra län i Mälardalen avslutades innan årsskiftet och en avsiktsförklaring om medfinansiering skrevs under 2007-12-19.

Förhandlingarna resulterade i ett beslut som innebär att länen är beredda att delfinansiera utbyggnaden av Citybanan i Stockholm under

förutsättning att arbetet startas inom stipulerad tid och att vissa förutsättningar i utbyggnaden uppfylls. För Västmanlands del kommer VKL att rekommendera kommunerna och landstinget att besluta om medfinansiering för citybanan i oktober 2009.

För Hallstahammars kommun innebär förhandlingarna att drygt 20 Mkr kommer att behöva avsättas de närmaste åren som medfinansiering i Citybanan. Avsättningen tas upp 2010 och fördelas resultatmässigt över en femårsperiod.

Bergslagspendeln

Det har sedan en tid tillbaka varit önskvärt att ett dubbelspår (mötesspår) byggs i Surahammars kommun samt att kurvorna i Virsbo och Ängelsberg rätas ut. På så sätt kan tågens hastighet öka. Målet är att trafiken mellan Fagersta och Västerås kan kortas ner till 51 min. Dessutom kan halvtimmestrafik uppnås på sträckan Surahammar – Hallstahammar – Västerås.

Kostnaden är beräknad över 65 Mkr. Det är Banverket som har ansvaret för infrastrukturella åtgärder på banan.

I en förstudie som genomförts av banverket har en mycket hög samhällsekonomisk faktor räknats fram vilket gör att projektet kan få hög prioritet. Förhoppningen är därmed stor att Banverket tar hela kostnaden.

UVEN (Tågsträckan Uppsala-Västerås – Eskilstuna – Norrköping)

Det har sedan en tid tillbaka diskuterats hur UVEN ska finansieras med anledning av att man framöver inte kan förvänta sig statliga bidrag via Rikstrafiken fr o m 2009.

En för Hallstahammars kommun viktig tågsträcka är mellan Eskilstuna och Västerås med tågstopp i Kolbäck och Strömsholm.

En avsiktsförklaring har gjorts av berörda kommuner till Banverket varvid bl a följande områden särskilts lyfts fram:

Högre hastighet på befintliga spår, val av lämpliga fordon, åtgärder vid plankorsningar vid Nyckelön samt mötesspår och plattformar vid Strömsholm. Nuvarande mötesspår i Strömsholm är för kort för de långa godstågen. De ligger inte heller idealiskt till för att möten ska ske mitt på sträckan

mellan Västerås och Eskilstuna. Med ett nytt mötesspår mitt för slottet och centrum i Strömsholm kommer mötena ”rätt” samtidigt som stationsuppehåll kan skapas i orten som har stor utvecklingspotential för ridsport, djursjukhus mm.

Arbetsgruppen eftersträvar att få med frågan i systemanalysen.

Det troliga är att Hallstahammars kommun även här kan komma att få tillskjuta ekonomiska medel om man vill uppnå den önskade infrastruktursatsningen

E 18 och 252:an

Ytterligare två för kommunen viktiga infrastruktursatsningar som normalt bör åligga staten, Vägverket, är vägarna E18 och 252:an. Även här har kommunen fått propåer om att vi kan komma att få tillskjuta ekonomiska medel för att uppnå den önskade infrastruktursatsningen. Under hösten 2009 beslutade fullmäktige om medfinansiering avseende 252 med 10 mkr för Surahammar och Hallstahammar tillsammans varav Hallstahammars andel är 6 Mkr.

OMSTRUKTURERINGSPROGRAM – ÖKAD INTERN EFFEKTIVITET.

Anpassningsprogram 2010-2011

Sedan hösten 2008 har prognoserna för skatte- och statsbidraget räknats ner kontinuerligt. För kommunens del innebär minskade intäkter motsvarande c:a 20 Mkr. Det slår direkt mot verksamheterna. För att få fram en konsekvensanalys har kommunledningsgruppen tagit fram ett ”anpassningsprogram” för kommunen och koncernen. Anpassningsprogrammet speglar vad som händer då kommunfullmäktige antog nya planeringsramar för år 2010 -2011 som låg på samma nivå som för 2009 det vill säga utan kompensation för löne- och prisökningar. Förslaget fastställdes av kommunfullmäktige som då antog budgetramar för åren 2010 – 2012. Nämnderna, bolaget och förbunden arbetade under hösten 2009 och 2010 med att verkställa programmet. Vid kommunstyrelsens behandling av delårsrapport 1, per den 30 april 2010 rapporterade nämnderna att verksamheterna budgetar var kraftigt överskridna. Kommunstyrelsen beslutade därför att under augusti 2010 genomföra en uppföljning med resp arbetsutskott och

förvaltningsledning för att säkerställa att åtgärder var vidtagna samt att anpassningsprogrammet är verkställt enligt tidplan. Det kan konstateras att nämnder och förvaltningar har genomfört ett omfattande arbete för att säkerställa anpassningsprogrammet. Vid årets utgång fanns ett underskott för verksamheterna om c:a 3,7 Mkr vilket ska jämföras med de c:a 15 Mkr som befarades i april 2010.

Viss övervältring sker dock till 2011. Det ska också noteras att det tillkommit ytterligare behov som måste rymmas inom befintlig budgetram..

Den sk kostnadsutjämnningen slår negativt för Hallstahammars del vilket i sin tur innebär att kommunen inte får intäkter på de nivåer som planerats, mätt över flera år tappar vi i utjämnningen. Arbetet med jämförelser med omvärlden har pågått sedan ett antal år tillbaka. Vi kan konstatera att vi numera inom vissa områden ligger betydligt bättre till i en strukturkostnadsjämförelse.

Skattekraftstillväxten under slutet av 2009 och 2010 är på en högre nivå än vad som antogs i nu gällande mål och budgetplan. BNP-tillväxten uppvisar klart bättre värden, dock bör poängteras att läget är fortsatt svårbedömbart.

Styrning och ledning

Arbetet med att utveckla mål- och resultatstyrning har fortlöpande pågått sedan ett antal år tillbaka. Under innevarande mandatperiod har följande områden utvecklats:

Kommunfullmäktige antog under september månad 2007 **Vision 2015- Det goda livet i storstadens närhet** och effektmål för perioden 2008-2011. Det övergripande syftet med visionen är att skapa en gemensam syn på hur kommunen ska utvecklas för att människor ska vilja bo och verka i Hallstahammars kommun. Visionen skall fungera som utvecklingsplan och vägvisare för en hållbar samhällsutveckling och därmed utgöra ett strategiskt instrument för beslut inom hela samhällsområdet.

För att styrningen ska bli så lyckad som möjlig måste kedjan - **Vision-mål-verksamhetsplan-uppföljning vara tydlig.**

Enligt en tänkt ny ”årsklocka” har samtliga förvaltningar arbetat fram handlingsplaner.

I verksamhetsplanen kommer alla förvaltningar att redovisa hur de ämnar arbeta för att nå målen. Mot bakgrund av detta är det väsentligt att nämnderna har rutiner för uppföljning och utvärdering för att kunna **mäta/beskriva graden av måluppfyllelse** för de olika verksamheter man ansvarar för.

Styrelsens uppdrag är främst styrning, ledning och samordning av kommunens ekonomi och verksamheter. Från och med 2008 har styr- och ledningssystemet utvecklats ytterligare bl a genom att ”**God ekonomisk hushållning**” har definierats och den ska genomsyra samtliga verksamheter. Arbetet med att styr- och ledningssystem har utvecklats ytterligare under 2009 genom att dels ett **reglemente för internkontroll** dels en internkontrollplan har arbetats fram av förvaltningen.

Kommunstyrelsen, samtliga ordföranden och gruppleddare genomförde en konferens i december 2009. Konferensen resulterade i att arbetet med **uppföljning och utvärdering utvecklades ytterligare under första delen 2010** genom att samtliga arbetsutskott i kommunen samt bolaget träffats vid flera tillfällen för att gemensamt gå igenom respektive nämnds uppnådda mål, resultat, läget i anpassningsprogrammet jämförelser med andra kommuner etc. Därefter har budgetprocessen utvecklats genom en bredare beredning av mål och budget.

NY NÄMND- OCH FÖRVALTNINGS-STRUKTUR

Inför den nya mandatperioden har en **översyn av nämnder och förvaltningar** genomförts.

Bygg- och miljöfrågorna har förts ihop under en samlad nämnd med förvaltning för att skapa en tydlig myndighetsnämnd inom dessa områden. Utifrån ett kundperspektiv ”Kunden i centrum” förväntas nämnden och förvaltningen kunna leverera en god samlad service. Kunden vänder sig till ett ställe och kan få hjälp med flera olika tillstånd.

Vidare har en **kultur och fritidsnämnd** med förvaltning skapats med ett tydligt fokus på ungdomsfrågor. Tidigare tillhörde verksamheten barn och bildningsnämnden.

Den nya **barn och utbildningsnämnden** BUN kommer att syssla med utbildningsfrågor för barn och ungdomar då även den nya gymnasieskolan kommer att tillhöra nämndens

område fr o m 2012 i och med att förbundet upphör. Kommunstyrelsen hanterar framöver den **fysiska planeringen**.

VÄLFÄRDSBOKSLUT 2010

I dag är den goda hälsan inte jämt fördelad i samhället i Hallstahammars kommun. Framtidens folkhälsoarbete i Hallstahammar bör därför handla om att arbeta hälsofrämjande och sjukdomsförebyggande. Målet är att alla ska ha lika samhällsliga förutsättningar för en god hälsa. Bäst hälsa finner man hos de människor som känner sig delaktiga, har medinflytande, känner samhörighet och jämlikhet samt har stöd ifrån sin omgivning. Det är därför viktigt att skapa förutsättningar för att varje individ ska få dessa möjligheter.

De kanske viktigaste folkhälsoproblemen idag i Sverige men också till stor del i Hallstahammar är:

- Stora sociala skillnader i hälsa
- Höga sjukskrivningstal
- Stor användning av droger och alkohol
- Ökad psykisk ohälsa
- Försämrad hälsa bland barn och ungdomar
- Försämrad psykisk hälsa särskilt bland unga flickor
- Brist på fysisk aktivitet - Övervikt och fetma
- Brister i kunskapsunderbyggnad
- Ungdomsarbetslöshet
- Marginalisering -utanförskap

Hälsans bestämningfaktorer kan även delas in i risk- och skyddsfaktorer. De som *främjar* hälsa benämns frisk- eller skyddsfaktorer, så som trygga hem- och skolförhållanden, goda arbets- och fritidsmiljöer, sysselsättning, bra motions och kostvanor, gemenskap och trivsel, tillgång till sociala nätverk och många fler. Motsatta faktorer, som *hämmer* hälsans positiva utveckling och kan skapa ohälsa, är så kallade riskfaktorer, till exempel rökning, stillasittande livsstil, arbetslöshet, låg utbildningsnivå, skolk, svagt socialt stöd, mobbning och låga betyg.

Dessa ökar risken för ohälsa och sjukdomar. Genom att identifiera och analysera risk- och

skyddsfaktorer har man ett bra beslutsunderlag vid prioritering av insatser. Insatserna bör innefatta både förebyggande (hämna riskfaktorer) och främjande (stärka skyddsfaktorerna) insatser.

Summeras den aktuella situationen i Hallstahammars kommun så ingår många Hallstahammarsbor ingår således i någon form av "riskgrupp" som hämmar hälsans positiva utveckling och kan på kort och långsikt skapa ohälsa. Dessa faktorer är i Hallstahammars fall: hög andel med låg utbildningsnivå, tämligen lågt valdeltagande, brist i fysisk aktivitet-övervikt, hög konsumtion av droger, arbetslöshet, skolk, låga betyg, försämrad psykisk hälsa och höga sjukskrivningstal.

Det finns ett stort behov av att framledes samla alla krafter i kommunen inom ramen för det man skulle kunna kalla kommunens riskhanteringsprocess. I rikshanteringsprocessen ligger följande delar:

Område

Processfokus

Folkhälsa

Innan det händer

Tillsyn och rådgivning

Att inget händer

Säkerhetssamordning

Om det händer

Utanför den kommunala organisationen finns även räddningstjänsten som fyller en viktig funktion i helheten men som inte kommunen i sin vardagliga organisation direkt styr över.

Räddningstjänst

När det har hänt

Många kommuner har valt att samla alla dessa "goda" verksamheter (råd) under en och samma hatt med olika benämningar t.ex. "Rådet för hälsa och trygghet" för ökad politisk styrning och samordning. Mål för det fortsatta folkhälsoarbetet måste också formuleras.

Kommunen behöver också hitta en ambitionsnivå för den fortsatta utvecklingen inom detta samlade område. Fler och fler kommuner arbetar brett med att öka trygghet och säkerhet tex. inom ramen för en certifieringsprocess som "Säker och trygg kommun enligt WHO standard".

KOMMUNGEMENSAMMA MÅL

MÅL EKONOMI, ARBETSGIVARPOLITIK	MÅLUPPFYLLELSE
<p>1. Kommunen ska ha en god ekonomisk hushållning, samt vara beredd att ompröva verksamheter. Kommunens resultat ska uppgå till minst 1,5 procent av verksamhetens nettokostnader sett över hela mandatperioden. Huvudprincipen är att ekonomin sätter gräns för måluppfyllelsen. Om konflikt uppstår mellan mål och medel gäller medlen, d v s ekonomin sätter gräns för måluppfyllelsen för en given tidsperiod.</p>	<p>Kommunens resultat beräknas uppgå till 1,8 procent för år 2010. <i>Målet bedöm vara uppfyllt.</i> Prognosen pekar på en genomsnittlig likviditet på kring 5 % av de externa utgifterna. <i>Målet bedöms vara uppfyllt.</i> Prognosen för soliditeten pekar mot en <i>delvis måluppfyllelse</i></p>
<p>2. Kommunens anställda ska känna delaktighet och ansvar samt uppfatta Hallstahammars kommun som en god och attraktiv arbetsgivare. Visionen och de övergripande målen ska genomsyra hela kommunens organisation/koncern.</p>	<p>Kommunen har tidigare genomfört omfattande satsningar i syfte att öka delaktigheten tex. visionsdagarna. Inom vården och omsorgen införs också LEAN som arbetsmetod som också bidrar till större delaktighet och inflytande i vardagen. Kommunens sammanlagda sjuktal har fortsatt att minska. Sedan 2002 har sjuktalet minskat från 11,5% till 4,7 % för 2010. Antalet sjukdagar per anställd har sjunkit från nästan 32 dagar per anställd till 17 dagar. <i>Målet bedöms delvis vara uppfyllt.</i></p>
<p>DEMOKRATI, INFORMATION, KOMMUNAL SERVICE</p> <p>3. Ett primärt mål är att utveckla Hallstahammars kommun så att fler människor och företag väljer att bo och driva verksamhet i kommunen. Centralt är att kommunen erbjuder goda kommunikationer för pendlare samt attraktiva boendemiljöer för barnfamiljer.</p>	<p>Den sista december 2010 uppgick befolkningen i kommunen till 15 175 . Detta är en ökning sedan 2009. Kommunen har hela 700 företag. Infrastruktursatsningarna i Citybanan osv. kommer även fortsättningsvis att ta mycket kommunala resurser i anspråk under kommande år. Frågan om en ny kollektivtrafikmyndighet kommer att avgöras under 2011 och få stora konsekvenser för Hallstahammars kommun m fl. <i>Målet bedöms delvis vara uppfyllt.</i></p>
<p>4. Hallstahammars kommun ska utveckla medborgardialogen genom olika kanaler, både fysiskt och virtuellt. Särskild vikt ska läggas på hur ungdomar ska kunna engageras i samhällsfrågorna</p>	<p>Arbetet med att utveckla medborgardialogen sker på en rad olika sätt. Detta sker t.ex. genom Ungdomsrådet, KHR, KPR m.fl. En rad medborgarmöten har arrangerats inom ramen för ÖP och Värna Hallstahammar. Den nya hemsidan syftar också till ökad medborgardialog med synpunktshanteringen mm. <i>Målet bedöms delvis vara uppfyllt.</i></p>
<p>5. Medborgare, företag och föreningar ska uppleva kommunen som tillgänglig, kompetent och serviceinriktad.</p>	<p>En ny medborgarundersökning (SCB) är genomförd våren 2010. Kommunen får i denna undersökning förbättrade betyg jmf med tidigare mätningar när medborgarna bedömer de kommunala verksamheterna i Hallstahammars kommun. I Svenskt näringslivs årliga mätningar får kommunens service allt bättre resultat och har under de senaste åren avsevärt förbättrat resultatet. En ny SBA:s servicemätning (miljötillsyn, bygglovs mm) är planerad till våren</p>

	2011. <i>Målet bedöms i hög grad vara uppfyllt.</i>
6. Medborgare, företag och föreningar ska anse att det är lätt att hitta och förstå information från kommunen. Webbaserad service och tjänster till medborgare, företag och föreningar ska utvecklas för att förbättra öppenhet, information och effektivitet. Olika IT-lösningar ska bli en del av servicen.	I augusti 2010 presenterades en ny kommunal hemsida. Den nya kommunala hemsidan har en avsevärt förbättrad utformning och innehåll har förenklats och utökats. Arbete med utformning av e-tjänster fortsätter under 2011. Informationen från kommunen via hemsidan och andra kanaler får allt högre betyg i återkommande mätningar. 89 % av de som ringer kommunen upplever att de får ett gott bemötande. <i>Målet bedöms delvis vara uppfyllt.</i>
7. Öka känslan av trygghet för kommunens invånare och genom samverkan mobilisera samhällets alla krafter för ett tryggare och säkrare Hallstahammar.	Kommunstyrelsen beslutade i augusti 2008 om att påbörja arbetet Värna Hallstahammar. Inom ramen för detta arbete har en lång rad insatser genomförts t.ex. trygghetsinventeringar, polisens volontärer, grannsamverkan, vuxenvandringar mm. I medborgarundersökningen som genomfördes 2010 har andelen trygga minskat. Antalet anmälda brott och antalet anmälda våldsbrott har dock minskat 2009-2010. <i>Målet bedöms delvis vara uppfyllt.</i>
8. Den kommunala verksamheten ska bedrivas effektivt så att varje skattekrona förvaltas på ett för invånarna bästa sätt. För att effektivisera verksamheter och möta ökande medborgarkrav ska Hallstahammars kommun kontinuerligt låta utvärdera verksamheten i syfte att förbättra service, kvalitet och resursanvändning.	Vid en jämförelse mellan bokslut 2008 och 2009 har kommunens kostnader jämfört med strukturkostnaden förbättras ytterligare. Kostym sitter allt bättre jämfört med tidigare år. Sammantaget kan konstateras att övriga svenska kommuner ställer om snabbare vid förändrade demografiska utmaningar. Kräver dock ett mycket koncentrerat arbete även framledes. Kommunens kvalitet i korthet kommer framöver att återkomma årligen där service, kvalitet och inflytande etc. värderas. Under 2010 har också ett välfärdsbokslut tagits fram där välfärdsluckor synliggörs. <i>Målet bedöms delvis vara uppfyllt.</i>
FÖRETAGANDE, KULTUR, TURISM	
9. Hallstahammars kommun ska kännetecknas av ett positivt företagsklimat och nära samverkan mellan näringsliv och kommun. Det ska vara så enkelt som möjligt att etablera och utveckla företag i Hallstahammars kommun. Ett resultat av detta arbete ska vara ett ökat antal arbetstillfällen i kommunen.	Nyföretagandet i kommunen har under 2010 fördubblats jämfört med år 2009. Kanalmässan arrangerade i april med stor uppslutning. Fem ESF-projekt pågår som resulterat i 25000 utbildningstimmar till 280 personer. Under hösten 2010 samlades företagare, politiker och tjänstemän i Karmansbo i syfte att finna ytterligare idéer som främjar företagsklimatet i kommunen Fortlöpande träffas en arbetsgrupp för aktiviteter och diskussioner kring handläggning, service, bemötande etc. mellan näringslivet och kommunen. <i>Målet bedöms i hög grad vara uppfyllt</i>

<p>10. Hallstahammars attraktionskraft bygger mycket på småstadskarakteristik och en unik kultur- och naturmiljö. Kommunen bidrar, i samarbete med föreningar och näringsidkare, till utvecklingen av befintliga och nya, attraktiva besöksmål. Hallstahammar marknadsförs som en attraktiv och välkomnande destination för besökare.</p>	<p>Bo hos oss kampanjen har fortsatt i media under 2010. Under 2010 har åtta projekt beviljats stöd inom ramen för Leader. Sedan starten har elva projekt startat i kommunen, varav sju pågår. Kommunens stöd till Leaderområdet Norra Mälarstranden har resulterat i ekonomiskt stöd till utvecklande projekt som bl a Destination Strömsholm. Skantzen Brukshotell har en ny entreprenör vars affärsidé är att, genom ett eget produktionsbolag, producera shower för att kunna erbjuda underhållning i form av middagsföreställningar och mycket annat spännande. Ett mått på attraktionskraft skulle också de kraftigt ökade taxeringsvärdena kunna vara. <i>Målet bedöms delvis vara uppfyllt.</i></p>
<p>SAMHÄLLSPLANERING</p> <p>11. Det ska finnas planerade områden för bostadsbebyggelse i Hallstahammar, Kolbäck, Strömsholm samt vattennära boende som med god framförhållning kan öppnas vid efterfrågan. Möjlighet till byggande i närheten av vatten eller andra attraktiva lägen ska tillvaratas i samklang med natur- och kulturvärden.</p>	<p>Det finns idag planerade områden för bostadsbebyggelse i Hallstahammar, Kolbäck och Strömsholm. Under 2010 har också ett intensivt arbete med framtagandet av den nya översiktsplanen genomförts. I den nya ÖP finns framtidens bostadsområden etc. angivna. <i>Målet bedöms i hög grad vara uppfyllt.</i></p>
<p>UPPHANDLING</p> <p>12. Kommunens inköp ska präglas av effektivitet, kompetens, miljöhänsyn och samverkan, där bästa totalekonomi är målet. Vid all upphandling ska miljöaspekterna värderas högt med inriktning mot ekologiska och närproducerade livsmedel. En upphandlingspolicy ska utarbetas under 2008 som stödjer denna målsättning.</p>	<p>Arbetet med att effektivisera kommunens samlade inköp har fortsatt under 2010. Under våren har en rad stora upphandlingar genomförts med gott resultat. De flesta av dessa upphandlingar har gjorts inom områden där det tidigare inte upphandlats ramavtal och därmed inte tidigare varit utsatta för marknadskonkurrens. Avtalstroheten måste dock öka och kommunens samlade inköpsmönster ses över. Under 2010 har nästan 20 större ramavtalsupphandlingar genomförts. <i>Målet bedöms i hög grad vara uppfyllt</i></p>

FINANSIELL ANALYS MODELLEN

Den finansiella analysmodellen bygger på fyra perspektiv. Det finansiella resultatet, kapacitetsutvecklingen, riskförhållanden samt kontrollen av den finansiella utvecklingen. Modellen, benämnd RK-modellen är framtagen av Kommunforskning i väst.

Det finansiella resultatet

Årets resultat och dess orsaker kartläggs. En eventuell obalans, dvs att kostnaderna överstiger intäkterna eller att en rörelseriktning mot obalans sker, är en varningssignal. Under detta perspektiv analyseras också investeringar och deras utveckling.

Kapacitet

Den andra aspekten benämns kapacitet eller långsiktig betalningsberedskap. Här redovisas vilken finansiell motståndskraft kommunen har på lång sikt.

Risikförhållanden

Med tredje aspekten risk avses hur kommunen är exponerad finansiellt. En god ekonomisk hushållning innefattar att kommunen i kort och medellångt perspektiv inte behöver vidta drastiska åtgärder för att möta finansiella problem. Här analyseras också borgensåtaganden och kommunens samlade pensionsskuld.

Kontroll

Med den fjärde aspekten kontroll avses hur upprättade finansiella målsättningar och planer följs. En god följsamhet mot budgeten är uttryck för god ekonomisk hushållning.

Finansiella nyckeltal

Varje perspektiv analyseras med hjälp av ett antal finansiella nyckeltal som har till uppgift att belysa ställning och utveckling inom de fyra perspektiven.

Modellen tillämpas sedan årsredovisningen för år 2005.

FINANSIELL ANALYS – KOMMUNEN

Hallstahammars kommun redovisar ett positivt årsresultat på 20,2 (24,1) Mkr. I resultatet ingår reavinster försäljning ”gamla tomträtter” om sammanlagt 7,2 (19,1) Mkr. Det sk ”balansresultatet” uppgår till 12,9 (5,0) Mkr, en resultatbättring med 7,9 Mkr jämfört med föregående år. Bruttoinvesteringarna uppgår till drygt 24 (27) Mkr. Den långfristiga låneskulden har minskat med 19 Mkr och uppgår till drygt 66 Mkr vid utgången av år 2010. Ingen nyupplåning har skett under året. Som långfristig skuld tillkommer 2010 v år andel av CityBaneprojektet, 21,1 M kr som kommer att kostnadsföras under en femårsperiod med start 2010. Av minskning av den långa låneskulden förklaras drygt 15 Mkr av inkomster från tomträttsförsäljningar Dessa influtna medel skall enligt beslut i kommunfullmäktige användas för att minska den långfristiga låneskulden. Soliditeten är hög och uppgår till 63,5 procent. Den har ökat med 0,5 procentenheter på ett år. Sett över den senaste femårsperioden har soliditeten sjunkit med nästan 5 procentenheter. Minskningen kan helt hänföras till den upplåning som skett för att hjälpa Hallstahem med sitt lägenhetsöverskott. Kommunens likviditet har minskat med 5,4 Mkr och uppgår vid utgången av december månad till drygt 86 Mkr eller motsvarande 20 dagars betalningsberedskap. Under år 2009 och 2010 har försäljning av ”gamla tomträtter” tillsammans med utbetalningen av konjunkturstödet (15 Mkr) under december månad 2009 jämte återköp av värdepapper ur pensionsportföljen (10 Mkr, som skall återinvesteras under år 2010) starkt bidragit till likviditetssupbyggnaden. Likviditeten har under hela år 2010 legat på en relativt hög nivå. Först under januari månad 2011 kommer återbetalning av för höga preliminära skatteintäkter för år 2009 att ske. Beloppet som skall återbetalas uppgår till 17,8 Mkr.

Resultat och kapacitet

Verksamhetens nettokostnader ökar med 1,5 procent jämfört med föregående år. Skatteintäkter och generella statsbidrag ökar sammantaget med 2,3 procent. Intäkterna ökar alltså i högre takt än verksamhetens nettokostnader. Under den senaste

treårsperioden har verksamheternas nettokostnader ökat med i genomsnitt 2,7 procent medan skatteintäkter och generella statsbidrag endast ökat med i genomsnitt 3,0 procent. Det vill säga att god överensstämmelse föreligger mellan utvecklingen av kostnader och intäkter.

Viktigt för kommunens ekonomi är hur nettokostnaderna utvecklar sig i förhållande till skatteintäkter och generella statsbidrag. Nyckeltalet speglar hur stor del av intäkterna som den löpande driften tar i anspråk. Det utrymme som finns kvar kan användas för amorteringar av långa lån finansiering av investeringar och/eller sparande. Verksamheternas andel av skatter och statsbidrag har minskat med en halvprocentenhet i förhållande till föregående år.

Kommunens bruttoinvesteringar uppgick under året till 24 Mkr. Volymen är lägre än föregående år. En lämplig nivå på investeringsverksamheten, över tiden, är att nivån inte överstiga självfinansieringsutrymmet. Utöver detta bör frågan om avsättningar för pensioner och avsättningar till framtida finansiella reserver vägas in.

Självfinansieringsgraden mäter hur stor andel av investeringarna som kan finansieras med de skatteintäkter som återstår när den löpande driften är finansierad. En självfinansieringsgrad över 100 procent innebär att kommunen kan skattefinansiera samtliga investeringar som är genomförda under året, vilket i sin tur innebär att kommunen inte behöver låna till investeringarna och att kommunens långfristiga finansiella handlingsutrymme stärks. Under året 2010 har investeringsverksamheten fullt ut självfinansierats. Den genomsnittliga självfinansieringen för perioden 2007-2009 uppgår till 145 procent. Investeringsnivån framöver ligger på en väsentligt högre nivå framförallt till följd av den nyligen beslutade VA-planen. Framöver kommer behovet av nyupplåning att öka. Det är för närvarande stor skillnad mellan budgeterad nivå och utfallsnivån beträffande investeringsverksamheten. Ungefär halva nivån av budgeten är förbrukad. Påfrestningen framöver för såväl likviditeten som låneskulden kommer att bli betydande på grund av kraftigt ökande investeringsnivåer.

Resultatutveckling, andel av skatt o statsbidrag samt belopp

2002	1,0 %	5,4 Mkr
2003	1,6 %	8,9 Mkr
2004	1,7 %	9,9 Mkr
2005	1,5 %	8,8 Mkr
2006	1,9 %	11,0 Mkr
2007	1,4 %	8,9 Mkr
2008	0,6 %	4,1 Mkr
2009	0,7 %	5,0 Mkr
2010	1,8%	12,9 Mkr

Kommunen redovisar för nionde året i rad ett positivt resultat. Det genomsnittliga resultatet under perioden 2007-2010 är, i relation till skatteintäkter och statsbidrag, 1,1 procent (exklusive försäljning tomträttsmark inklusive dessa intäkter 1,8 procent). Vår definition av god ekonomisk hushållning utifrån ett finansiellt perspektiv, den långsiktiga målsättningen. (1,5 %) klaras ej. 2010 års resultat är ligget över den långsiktiga nivån

I jämförelse med övriga kommuner indikeras ett resultat mätt som kronor per invånare som slås av mer än hälften av Sveriges kommuner. Långsiktigt behöver resultatnivån upp framförallt med beaktade av vår höga nivå för de framtida investeringarna.

Det egna kapitalet har ökat i en takt som klart överstiger inflationen, fram till år 2006. För åren 2007 till 2008 klaras inte detta. 2009 års historiskt låga inflationstakt 0,9 procent klaras precis (1,0 %) . För år 2010 uppgår år inflationstakten till 2,3 % och resultatet i förhållande till eget kapital till 2,4 procent.

Soliditet är ett mått på kommunens långsiktiga finansiella utrymme. Den visar hur stor del av kommunens tillgångar som finansierats med egna medel. Soliditeten har minskat i jämförelse med tidigare år men är fortfarande god. I jämförelse med övriga kommuner tillhör vi den bästa fjärdedelen. Tas hänsyn även till pensionsåtagandet före 1998 sjunker soliditeten rejält. I en jämförelse med övriga kommuner tappar vi inte längre i "ranking". Man kan alltså konstatera att i jämförelse med övriga kommuner är vi minst lika bra som genomsnittskommunen när det gäller att säkra pensioner före 1998. En medveten strategi gäller sedan några år beträffande åtagandet. Kommunfullmäktige har beslutat att minst

årets resultat skall avsättas i sk garantiprodukter för att delvis matcha åtagandet. Totalt beräknas åtagandet uppgå till drygt 385 Mkr (inkl skulder/åtaganden i "dotterföretagen") medan avsättning i garanti-produkter uppgår till nominellt 227 Mkr. Omkring 59 procent av pensionsåtagandet är "säkrat" i form av värdepapper. Placeringarna har under 2010 påverkat finansnettot i positiv riktning med knappt 2,5 Mkr.

På bokslutsdagen beräknas marknadsvärdet för pensionsportföljen överstigas bokfört värde med cirka 5 Mkr. Totalt har pensionsförvaltningen sedan den startades avkastat netto knappt 26 Mkr.

Kommunalskatten i Hallstahammars kommun uppgår till 21:69. Skatten höjdes senast 1981. Tre stycken skatteväxlingar har skett sedan dess, ädel, omsorgen samt vissa gymnasieutbildningar (vård o lantbruk).

Rikets genomsnittliga skattesats uppgår 2010 till 20:74 och länets till 21:02. I länet varierar skattesatserna mellan 20:24 och 22:54.

Risk – kontroll

Ett mått som mäter likviditet eller kortfristig betalningsberedskap är kassalikviditet. Om måttet är 100 procent innebär det att de likvida medlen är lika stora som de kortfristiga skulderna. Kassalikviditeten har minskat under perioden 2005-2008. Under 2009 ökar Kassalikviditeten och betalningsberedskapen, för att sedan sjunka något under år 2010. Betalningsberedskapen är vid årsskiftet tillräckligt god men varierar kraftigt under året. Det är under december månad som betalningsberedskapen förbättrats väsentligt. Man bör även notera att de kortfristiga skulderna överstiger omsättningstillgångarna med 63 Mkr.

Man kan säga att måttet finansiella nettotillgångar uttrycker betalningsberedskapen på medellång sikt. De finansiella nettotillgångarna har ökat med knappt 7 Mkr under 2010. Nettot har förstärkts under hela perioden 2003-2010. Måttet indikerar en mycket god betalningsstyrka på medellång sikt och har sin förklaring i dels den relativt låga låneskulden samt dels i stora finansiella tillgångar i

värdepapper. Ingen nyupplåning har skett under året. Under 2010 är det posten långfristiga låneskulden som framförallt förklarar förbättringen. Detta har kunnat ske med de medel som inlutit från tomträttsförsäljningar.

Ur riskperspektiv är det viktigt att redovisa och beskriva eventuella ränte och valutarisker. Med ränterisk avses risken för eventuella förändringar i räntenivån och med valutarisk avses risk för eventuella kursförluster vid utlandslån. En ökad genomsnittlig ränta med 1 procent på hela låneskulden medför en ökad nettokostnad med 0,9 Mkr. Genomsnittsräntan har legat på en låg nivå och hur under den senaste treårsperioden i genomsnitt legat kring 3,0 procent. Genomsnittsräntan för år 2010 är omkring 1,5 procent. För närvarande har kommunen en mycket hög andel lån med kort bindningstid vilket historiskt gett en lägre kostnad men en högre risk jämfört med en längre genomsnittlig bindningstid. För det mycket oroliga året 2008 var det inte gynnsamt att ha en så hög andel med kort räntebindingstid. Under 2009 och 2010 har det dock varit gynnsamt. I planeringsdokumenten har en räntenivå motsvarande en fast ränta på 5 år används som budgetunderlag. Nivån på låneskulden har givetvis en stor betydelse när ränterisken skall bedömas. Kommunens låneskuld är i jämförelse med övriga kommuner låg. Finansnettot för år 2010 är positivt, intäkterna överstiger kostnaderna med 8,3 Mkr.

Stora borgensåtagande kan betyda en finansiell risk för kommun i form av övertagande av lån alternativt ägartillskott. Hallstahammars kommun har borgensåtaganden på mer än 36 tkr per invånare. Beloppet är klart över genomsnittet för Sveriges kommuner.

Det hänger framförallt ihop med ett stort åtagande för Hallstahems bostadsbestånd. Hallstahem är som företrädare för hyresrätter helt dominerande i kommunen. Samtidigt som detta i en balanserad marknad ger en stark ställning är det en utsatt position i en marknad med bostadsöverskott.

Enligt fullfonderingsmodellen har kommunens totala pensionsskuld (inklusive löneskatt) minskat i årets bokslut.

Det stora åtagandet som hänför sig till tiden före 1998 har fram till början av 2000-talet endast varit en post bland andra "inom linjen". Kommunfullmäktige har under de senaste åren fattat beslut om att minst årets resultat skall avsättas för att matcha kommande ökande pensionsutbetalningar. Vid ingången av år 2011 uppgår de sk garantiplaceringarna till 227 Mkr. Pensionskostnaderna för detta åtagande beräknas öka med minst 1 Mkr per år fram till omkring år 2025 och då uppgå till omkring 22 Mkr mot en årlig kostnad nu på omkring 12 Mkr. Syftet med pensionsplaceringarna är att toppen skall kunna kapas och därigenom minska påverkan på det framtida ekonomiska utrymmet för våra verksamheter. Fortsatta placering under de kommande 5-8 års perioden borde kunna innebära att pensionskostnaden för åtagandet före år 1998 e j behöver ianspråkta mer än omkring 15 Mkr av det årliga totalutrymmet. Resterande belopp kan då finansieras via de tidigare avsättningarna och avkastningen av dessa. Utöver detta belopp tillkommer sedan det årliga nyintjänandet (fn uppgår beloppet till omkring 18 Mkr inkl löneskatt), men det beloppet kostnadsförs direkt och överförs till respektive medarbetares individuella placeringskonto. I jämförelse med övriga kommuner är våra öronmärka avsättningar för framtida pensionsutbetalningar höga. Dagens Samhälle har i en enkät efterfrågat storleken på dessa placeringar och Hallstahammars kommun hamnar då på 33:e bästa plats bland alla kommunerna.

Ett mått som visar på hur ekonomistyrningen i kommunen bidrar till en god ekonomisk hushållning upprätthålls är prognossäkerheten. En god prognossäkerhet innebär att kommunen på ett bättre sätt kan korrigera eventuella svackor på kort sikt. Avvikelsen mellan årsprognosen och slutligt utfall kommenteras i det avslutande avsnittet. Utvecklingen för hela den kommunala verksamheten visar på en allt bättre ekonomisk kontroll. Avvikelsen mot budget uppgår till omkring 0,5 procent för år 2010 eller -3,6 Mkr. Det föreligger alltså en god överensstämmelse mellan tilldelad budgetram och utfall. Givetvis finns det för de olika delverksamheterna större avvikelser men respektive nämnd har klarat av att matcha dessa över och underskott på ett mycket förtjänstfullt sätt.

Balanskravet har klarats för hela mandatperioden.

Balanskravsutredning 2010

Årets resultat	20 146 tkr
Reavinster fastigheter	-7 282 tkr
”Balansresultat”	12 864 tkr

I balansresultatet ingår 4 215 tkr för delfinansiering av citybanan. Vårt belopp fördelas under en femårsperiod.

Kommunens egna effektmål

Kommunens ekonomiska planering skall utgå från att det ekonomiska resultatet uppgår till 1,5 procent av kommunalskatt och generella statsbidrag, för närvarande motsvarar det 10,7 miljoner kronor (helår). Resultatet skall mätas för hela mandatperioden och tillåtas att för ett enskilt år avvika med högst 1,0 procent. Avvikelsen för ett enskilt år skall dock återställas så att när avstämning sker för mandatperioden, resultatet uppgår till minst 1,5 procent mätt för hela perioden. Underskridande av resultatmålet får endast ske när ej förutsedda händelser inträffar framförallt gällande skattekraftsutvecklingen samt förändringar i statsbidragshanteringen.

Resultatutveckling, andel av skatt o statsbidrag samt belopp

2002	1,0 %	5,4 Mkr
2003	1,6 %	8,9 Mkr
2004	1,7 %	9,9 Mkr
2005	1,5 %	8,8 Mkr
2006	1,9 %	11,0 Mkr
2007	1,4 %	8,9 Mkr
2008	0,6 %	4,1 Mkr
2009	0,7 %	5,0 Mkr
2010	1,8%	12,9 Mkr

Kommunen redovisar för nionde året i rad ett positivt resultat. Det genomsnittliga resultatet under perioden 2007-2010 är, i relation till skatteintäkter och statsbidrag, 1,1 procent (exklusive försäljning tomträttsmark inklusive dessa intäkter 1,8 procent). Kommunens resultatmål om minst 1,5 procent för hela mandatperioden har alltså inte fullt ut klarats för mandatperioden (om man räknar av tomträttsförsäljningarna. Inklusive dessa har resultatmålet klarats (2 %).

Avslutande kommentarer

*Betalningsstyrkan på lång och medellång sikt är god.

*Betalningsstyrkan på kort sikt uppgår till cirka 20 dagar).

*Pensionsförpliktelserna och borgensåtagandena är omfattande och är i jämförelse med övriga kommuner höga.

*De finansiella anläggningstillgångarna, framförallt i form av garantiplaceringar har ökat väsentligt under mandatperioden och bidrar starkt till att betalningsstyrkan på medellång sikt har förbättrats.

*Kommunens långfristiga upplåning är i jämförelse med övriga kommuner låg men har stigit under perioden 2005 till 2010 med cirka 15 Mkr.

*Kommunen uppvisar, för nionde året i rad ett positivt resultat.

*Nämnderna har en fortsatt god budgetuppföljning och uppvisar för år 2010 ett mindre budgetunderskott, 0,5 procent av omslutningen motsvarande 3,6 Mkr.

KONCERNEN

Hallstahammars kommun uppvisar överskott om 12,9 Mkr. Hallstahem uppvisar överskott om 2,4 Mkr och Kolbäcksådalens gymnasieförbund överskott med 4,1 Mkr. Vår andel (2,4 Mkr) ingår inte kommunens resultat varför det sammantagna resultatet för ”koncernen Hallstahammars kommun” beräknas till ett överskott om 17,7 Mkr. För andra året i rad redovisar alla ingående ”företag” i koncernen överskott. Utöver dessa ”företag” redovisar Mälardalens Brand o Räddningsförbund (MBR) också överskott (+9,2 Mkr).

I bilaga till årsredovisningen finns en mer omfattande finansiell analys.

Mål och riktlinjer för god ekonomisk hushållning i Hallstahammars kommun

Kommunfullmäktige beslutade i samband med att Mål och Budget 2008-2010 antogs att fastställa nedanstående definition av god ekonomisk hushållning.

DEFINITION AV GOD EKONOMISK HUSHÅLLNING

Syftet med kommunal verksamhet är att bedriva den verksamhet man politiskt har beslutat att genomföra och inte att få ekonomisk avkastning på skattebetalarnas pengar. Finansiella mål behövs för att betona att ekonomin är en restriktion för verksamhetens omfattning. Mål och riktlinjer för verksamheten behövs för att visa hur mycket av de olika verksamheterna som ryms inom de finansiella målen, det vill säga koppling mellan ekonomi och verksamhet. Dessa behövs också för att främja en kostnadseffektiv och ändamålsverksamhet samt för att göra uppdraget gentemot kommuninvånarna tydligt. Ekonomisk hushållning kan ses i två dimensioner; att hushålla i tiden och över tiden. Det vill säga att väga ekonomi mot verksamhet på kort sikt, samt att väga verksamhetens behov nu mot verksamhetens behov på längre sikt.

God ekonomisk hushållning handlar inte enbart om att få ekonomin för helheten att gå ihop. Minst lika viktigt är att organisationen arbetar effektivt och att verksamheterna utför de uppdrag som politiken och de ekonomiska ramarna ger. Verksamhetsperspektivet tar sikte på kommunens förmåga att bedriva sin verksamhet på ett kostnadseffektivt och ändamålsenligt sätt. Det ska finnas ett klart samband mellan resursåtgång, prestationer, resultat och effekter som säkerställer kostnadseffektiv och ändamålsenlig verksamhet. Det krävs bland annat en utvecklad planering med framförhållning och handlingsberedskap, tydliga och mätbara mål samt en rättvisande och tillförlitlig redovisning som ger information om avvikelser mot uppställda mål. För att kunna styra verksamheterna åt rätt håll behövs bland annat verksamhetsplaner, kvalitetspolicy, investeringsplaner, lokalförslingsplaner,

upphandlings- och konkurrenspolicy och kompetensförsörjningspolicy.

I de antagna finansiella målen ingår ett mål som uttrycker vikten av att det även är hushållning i verksamheten. Med det menas att det är en bra effektivitet i verksamheten, att avgifterna sätts efter förhållandena till kostnaderna och den service som tillhandahålls. Vidare att verksamhetens omfattning och kvalitet är rätt i förhållande till kommunmedborgarnas behov och politiska prioriteringar. Detta mål kan sägas vara formulerat utifrån verksamhetsperspektivet som tar sikte på kommunens förmåga att bedriva sin verksamhet på ett kostnadseffektivt och ändamålsenligt sätt.

SYFTE OCH MÅL

Överordnade syften

Hallstahammars kommun ska ha verksamhet och ekonomi i ”gott skick”. Det förutsätter ett långsiktigt tänkande. För att säkerställa detta krävs att varje generation står för de kostnader de ger upphov till. I annat fall kommer morgondagens medborgare att få betala inte bara för den verksamhet de själva konsumerar utan även för den som tidigare generationer konsumerat.

En annan viktig hörnpelare för att uppnå en verksamhet och ekonomi i ”gott skick” är att kommunen som ansvarig för förvaltningen av medborgarnas skattepengar alltid strävar efter att dessa används på effektivast möjligaste sätt. Öppenhet och lättillgänglighet ska känneteckna kommunens rapportering.

Dessa riktlinjer avser i huvudsak den kommunalt skattefinansierade verksamheten. För VA-verksamheten gäller att den fullt ut ska finansieras via konsumtionsavgifter. För den verksamhet som drivs i företagsform sker styrningen i huvudsak genom kommunens policys, bolagsordningar, ägardirektiv och årliga beslut om budget och avkastningskrav. Utgångspunkten för dessa styrdokument ska dock också vara långsiktigt god ekonomisk hushållning.

Ekonomiska mål

Kommunen ska redovisa ett positivt resultat som över en mandatperiod minst motsvarar 1,5 % av kommunens skatteintäkter och generella statsbidrag för samma period. Kommunens

totala nettolåneskuld inklusive kommunens totala pensionsåtagande bör inte öka. Detta innebär att kommunens investeringar bör finansieras med egna pengar och att kommunens framtida pensionsåtaganden ska tryggas genom att belopp motsvarande den årliga skuldökningen avsätts för att i första hand placeras på finansmarknaden och i andra hand amortera på den kommunala förvaltningsorganisationens låneskuld. I det fall placeringar blir aktuellt ska detta ske enligt riktlinjer som fastställs av kommunfullmäktige.

Nedan görs ett försök att utifrån målen analysera läget vid årsslut 2010.

Hallstahammar kommuns mål för den finansiella planeringen 2008 och framåt

Hallstahammar kommuns mål för den finansiella planeringen avser såväl räkenskapsår, budgetår som de efterföljande planåren. Det är tre mål, vilka också kan uttryckas som mått/nyckeltal. Därmed formuleras målen enligt följande för 2008:

- **Årets resultat exklusive jämförelsestörande poster ska vara så stort att det egna kapitalet värdesäkras**
- Inflationstakten dec 2009 till dec 2010 uppgår till 2,3 procent. Årets resultat i förhållande till eget kapital uppgår till 2,4 procent.
- **Målet bedöms delvis vara uppfyllt.**
-
- **Måts resultatet som andel av skatter och statsbidrag uppgår resultatet till 1,8 procent och målet bedöms vara uppfyllt**
-
- **Likviditeten (exkl. kapitalförvaltningen) bör inte understiga fyra procent av de externa utgifterna.**
- Likviditeten uppgår till 8,0 procent. Likviditeten är dock ”uppblåst” på bokslutsdagen. Tas hänsyn till detta uppgår den underliggande likviditeten till cirka 4,0 procent.
- **Målet bedöms vara uppfyllt.**
-
- **Soliditeten bör inte understiga 65 procent exklusive pensionsförpliktelser redovisade som**

ansvarsförbindelser. Inklusive pensionsförpliktelser bör soliditeten inte understiga 20 procent.

- Soliditeten uppgår till 63,5 procent respektive 19,4 procent.
- **Målet bedöms ej vara uppfyllt**, trots en förbättring mot tidigare år. Den långfristiga låneskulden har minskat framförallt beroende på tomträttsförsäljningar, den inkomsten skall enligt kommunfullmäktiges beslut användas för att minska den långfristiga låneskulden. Soliditeten inkl pensionsförpliktelser har förbättrats med 4,5 procentenheter från föregående år

Det första målet/måttet analyserar det ekonomiska resultatet i ettårsperspektivet, men utgör också förutsättningen för en långsiktig god ekonomisk utveckling. De två övriga målen/måtten utgör ”summan” av flera års resultat och uttrycker den ekonomiska styrkan - betalningsförmågan - på kort respektive lång sikt.

God ekonomisk hushållning för Hallstahammar kommun ur ett verksamhetsperspektiv

I Hallstahammar kommun är en väl fungerande organisation som utgår från medborgare och brukare grundläggande för god ekonomisk hushållning. För att styra verksamheterna finns säkerställda processer som är av betydelse för att bedriva verksamheten kostnadseffektivt och ändamålsenligt. Kommunens styrning för god ekonomisk hushållning är våra riktlinjer för ekonomi- och verksamhetsstyrning som bland annat innehåller:

- Täta resultatuppföljningar med åtgärder vid eventuella avvikelser.
- Kvalitetsredovisningar i nämnderna.
- Intern kontroll.
- Regelverk för att åtgärda befarade budgetavvikelser
- Löpande avstämningar av volymförändringar kopplat till befolkningsutvecklingen och budget.

Kommunens viktigaste processer för att trygga förutsättningarna att bedriva verksamheten kostnadseffektivt och ändamålsenligt är:

- Granskningar utifrån kommunstyrelsens uppsiktsansvar över nämnderna.
- Kvalitetsarbetet i nämnderna.
- Interna- och externa jämförelser i form av benchmarking m.m.
- Arbetsmiljöundersökningar.
- Vision 2015 plus nämndernas mål
- Dialog mellan kommunledning och nämnder/förvaltning.
- Metoder för att utveckla och ompröva verksamheter och processer, exempelvis swotanalys.

God ekonomisk hushållning förutsätter att verksamheten ryms inom de ekonomiska ramarna. Många verksamheter regleras dessutom av lagar, förordningar och nationella mål. Under året kan verksamheter bli mer omfattande än planerat. Om det finns en risk att ramarna inte håller måste resurser omfördelas, vilket kan motivera revideringar av verksamhetsmålen.

God ekonomisk hushållning ur ett verksamhetsperspektiv 2010

I kommunallagen läggs fast att kommunerna skall ha en god ekonomisk hushållning i sin verksamhet. Den kommunala verksamheten skall genomsyras av en god ekonomisk hushållning i ett både kort- och långsiktigt perspektiv. Kännetecknande för en god ekonomisk hushållning är bland annat att de löpande intäkterna täcker de löpande kostnaderna och att resultatet, sett över en längre period, är positivt

Krav på mål och riktlinjer

Från och med 2004 har lagen förtydligats och det läggs fast att kommunerna skall ange finansiella mål för ekonomin och mål och riktlinjer för verksamheten. Målen skall vara av betydelse för en god ekonomisk hushållning. I lagens förarbeten sägs att det är viktigt att mål och riktlinjer uttrycker realism och handlingsberedskap samt att de kontinuerligt utvärderas och omprövas.

Verksamhetsperspektivet

Verksamhetsperspektivet tar sikte på kommunens förmåga att bedriva verksamheten på ett kostnadseffektivt och ändamålsenligt sätt. För att åstadkomma detta krävs bland annat en utvecklad planering med

framförhållning och handlingsberedskap, tydliga och mätbara mål samt en rättvisande och tillförlitlig redovisning som ger information om resultatet i förhållande till uppställda mål. För att skapa förutsättningar för en god ekonomisk hushållning måste det finnas ett klart samband mellan mål, resursåtgång, prestationer, resultat och effekter.

För att kunna styra verksamheterna måste kommunerna säkerställa processer av betydelse för förutsättningarna att bedriva verksamheten kostnadseffektivt och ändamålsenligt. Lagstiftaren har inte närmare reglerat omfattningen och innehållet i dessa mål och riktlinjer, inte heller vilka områden av den kommunala verksamheten som skall omfattas.

Verksamhetsperspektivet beskriver den utveckling och förbättring av verksamheten som ska ske, och hur resurserna ska användas för att nå de strategiska målen och möta medborgarnas och andra intressenters förväntningar.

För verksamhetsperspektivet innebär god ekonomisk hushållning att Hallstahammars kommuns verksamheter är ändamålsenliga och kostnadseffektiva, och att Hallstahammars kommuns verksamheter bidrar till tillväxt, attraktionskraft, bärkraft och balans. En effektiv kommun klarar över tid att växa där det finns en behovsökning och på samma sätt minska där behoven minskar.

Verksamhetsmål- god ekonomisk hushållning -verksamhetsperspektivet

Kommunstyrelsen har ett inriktningsmål som särskilt riktar sig mot god ekonomisk hushållning utifrån ett verksamhetsperspektiv.

”Den kommunala verksamheten ska bedrivas effektivt så att varje skattekrona förvaltas på ett för invånarna bästa sätt. För att effektivisera verksamheter och möta ökande medborgarkrav ska Hallstahammars kommun kontinuerligt låta utvärdera verksamheten i syfte att förbättra service, kvalitet och resursanvändning.”

Kommunstyrelseförvaltningen arbetar kontinuerligt med att värdera hela den samlade kommunala verksamheten dels mot sig själv för att synliggöra eventuella förbättringar i

resultat och kostnader över tid. Dessutom jämför sig kommunen sedan några år tillbaka med en andra kommuner med hjälp av t.ex. öppna jämförelser och kommunens kvalitet i korthet.

Sammantaget visar dessa mätningar att kommunen historiskt haft en ”stor kostym” vad gäller den totala omfattningen av kostnaderna som inte motsvarats på resultatsidan inom kärnverksamheterna. Sedan 2006 har överslaget gått från nästan 10 % till drygt 6 % överslag, dvs. den kommunala verksamheten har varit 10 % dyrare än den borde ha varit sett till antalet förskolebarn, skolelever, äldre etc jämfört med andra kommuner i Sverige. Alternativt uttryckt så skulle Hallstahammars kommun ha varit organiserad som genomsnittskommunen i Sverige vad gäller personaltäthet etc så skulle verksamheten kunna bli 10 % billigare men ändå kunna erbjuda god kvalitet om man organiserat sig som jämförbara kommuner val att göra. Frågan är då utifrån god ekonomisk hushållning kan hävda om dessa relativt höga kostnader motsvaras av en lika hög kvalitet.

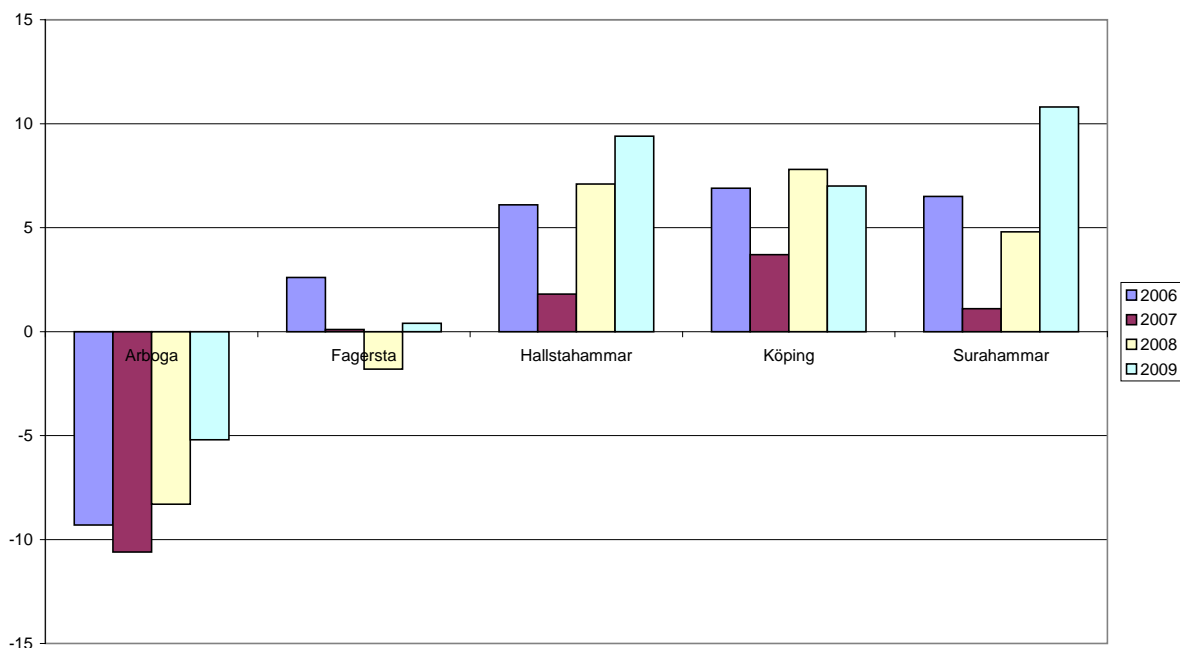
Sammantaget har Hallstahammars kommun har en god bit kvar för att kunna vara heltäckande i dessa bedömningar men vi har kommit en bit på vägen men arbete kvarstår för att hitta alla behövliga kopplingar. Några exempel från våra två största verksamheter - grundskolan och äldreomsorgen, ska därför redovisas nedan för att visa delar av den samlade bilden.

Grundskolan

Sambandet mellan kostnadsutveckling – behöriga och godkända -Salsa

Ett sätt och redovisa resultaten i verksamheterna kan vara att samköra kostnaderna jämfört med standardkostnaderna och behörigheten till gymnasiestudier och godkända i alla betyg. I innebär ökade kostnader att flera elever blir behöriga och godkända i alla ämnen eller visar utvecklingen på en annan utveckling. Kurvorna nedan visar utvecklingen sedan 2005/2006 i kommunens grundskola och särskilt högstadium.

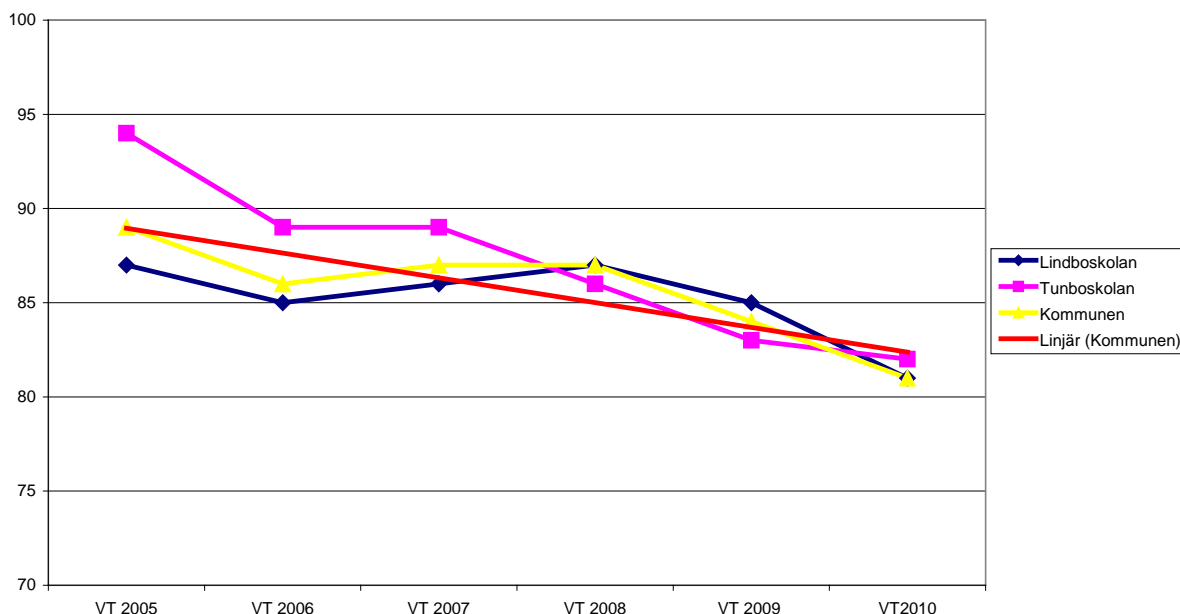
Kostnader jämfört med standardkostnaden 2006-2009 - grundskola

Sedan 2006 har kostnaderna för grundskolan totalt sett ökat under perioden 2006-2009 med 3,3 % (från 6,1 % till 9,4 %). Detta indikerar på att grundskolans verksamhet 2009 var drygt 9 % dyrare än den borde ha varit utifrån andelen skolungdomar i kommunen. Går vi

sedan vidare och granskar utfallet av grundskolans verksamhet utifrån ett rent resultatperspektiv visar sig en annan utvecklingskurva.

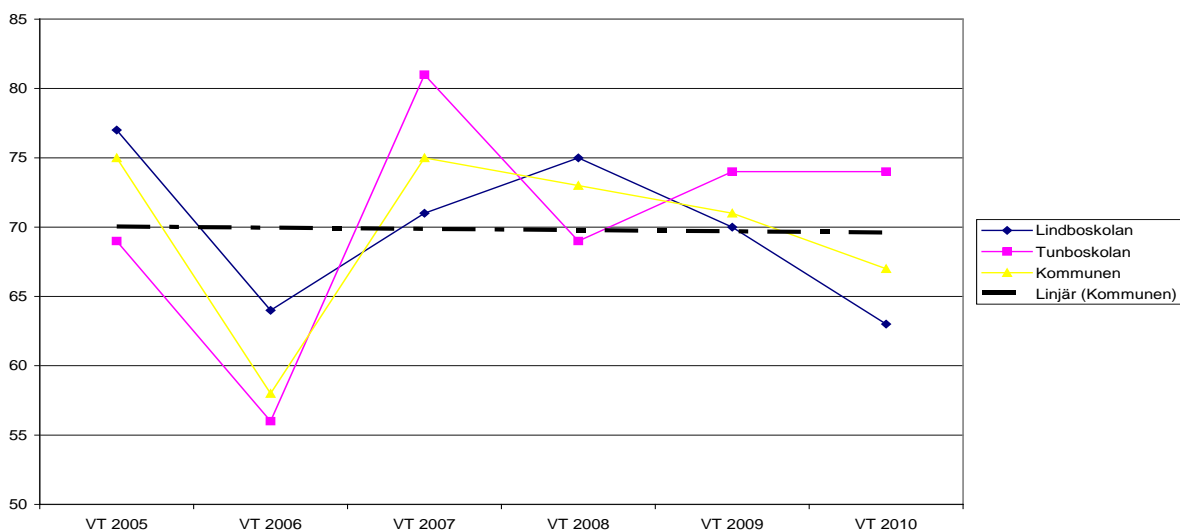
Utvecklingen av andel behöriga till gymnasiet i kommunen som helhet och på Lindbo- och Tunboskolan 2005-2010

Under perioden 2005-2010 har andelen behöriga minskat med 8 % (från 89 % till 81 % behöriga till gymnasiet). I öppna jämförelser 2010 (avser år 2009) kommer kommunen i detta avseende dvs. andelen behöriga till

gymnasiet på en 247:e plats bland Sveriges alla kommuner. Vi befinner oss som kommun på den nedre fjärdedelen bland Sveriges kommuner resultatmässigt.

Andel godkända i alla ämnen i kommunen som helhet och Lindbo- och Tunboskolan 2005-2010

Samma utveckling kan ses när det gäller andelen godkända i alla ämnen ibland kallat kunskapsuppdraget där andelen godkända i alla ämnen minskat med 8 % (från 75 % till 67 %). I öppna jämförelser 2010 kommer kommunen

på en 235:e plats bland Sveriges kommuner i detta avseende.

Sveriges kommuner ser dock väldigt olika ut om man ser till de förutsättningar som finns

bland eleverna för att lyckas i sina studier. Det kan här röra sig om faktorer som starkt påverkar skolresultatet t.ex. föräldrarnas sammanvägda utbildningsnivå, andelen elever med utländsk bakgrund (födda i Sverige och utomlands), andel pojkar etc. Ett sätt att utjämna dessa skillnader och ändå skapa möjligheter till interkommunala jämförelser har arbetats fram via det så kallade Salsaverktyget. Med hjälp av detta analysverktyg kan kommuner och skolor bedöma skolors samlade betygsresultat i ett riksperspektiv. Genom att ta hänsyn till skolors elevsammansättning kan kommuner och skolor få en ny utgångspunkt för diskussion och analys av skolors förutsättningar, processer och resultat.

För Hallstahammars del så har den sammanvägda residualen dvs. avståndet mellan det modellberäknade värdet och det faktiska under perioden 2005-2010 alltid varit negativt. Detta innebär att skolorna ”presterat” konsekvent sämre än det kan förväntas sett till förutsättningarna i kommunen. Här finns dock stora skillnader mellan kommunens två högstadieskolor, där Lindboskolan överlag presterat i linje med Salsavärdet medan Tunboskolan i Kolbäck konsekvent legat ganska långt under det förväntade värdet/resultatet. Vi tillhör utifrån Salsamåttet den sämsta fjärdedelen bland Sveriges alla kommuners grundskoleverksamheter. Kommunen är en av de kommuner som avviker mest från modellberäknat värde i Sverige och kommer på en 248:e plats i detta hänseende. Endast 42 kommuner har ett resultat som avviker mer från det förväntade skolresultatet än Hallstahammars kommun.

Skulle vi ge oss på att försöka bedöma om det föreligger god ekonomisk hushållning inom grundskoleverksamheten i Hallstahammars kommun under perioden 2005-2010 måste svaret bli nej utifrån de angivna kriterierna. Kostnaderna har ökat under tidsperioden men andelen godkända i alla ämnen och andelen behöriga till gymnasiet har under samma period minskat och försämrats om vi jämför oss med oss själva över tid. Verksamheten har inte heller lyckats prestera ett resultat i paritet med salsavärdet under motsvarande period. Gapet mellan insatta resurser och resultatet vidgas under den aktuella perioden om vi ser till dessa nyckeltal. Skulle vi sedan granska hur

våra elever lyckas i gymnasieskolan (både i vår egen och i annan regi) går det negativa mönstret igen.

Det är dock i sammanhanget oerhört viktigt att betona att det omfattande effektiviseringsarbete med bla neddragningar av antalet grundskolor etc. ännu inte syns i dessa ekonomiska jämförelsetal. Verksamheterna har också en ambitiös omstruktureringsplan som sätts för att åstadkomma ökade kunskapsresultat. Resultatet av detta arbete syns ännu inte i räkenskaperna men kommer att ge långsiktig effekt. Tendensen är dock den att andra kommuner lyckas ställa om sina verksamheter snabbare än Hallstahammars kommun klarar av.

I öppna jämförelser placerar sig Hallstahammars kommun på en sammanvägd 216:e plats i öppna jämförelser år 2010. Detta är en förbättring jämfört med tidigare år. Vi har således trots en negativ utveckling i resultatmåttan haft en relativt sett bättre utveckling än många andra kommuner inom samma område. Vi har inte förbättrat vårt resultat jämfört med oss själva men jämfört med andra kommuner. Dock är resultaten från VT 2010 inte med i denna jämförelse som innebär att kommunen tappar mark gentemot övriga. Kvalitetsbristkostnaderna inom hela skolapparaten (grundskola samt gymnasium) behöver lyftas upp tydligare. Ser man på resultatutvecklingen inom skolan ur ett folkhälsoperspektiv och granskar dessa utifrån faktorer, som *hämmar* (dessa ökar risken för ohälsa och sjukdomar) hälsans positiva utveckling och kan skapa ohälsa, så kallade riskfaktorer som till exempel låg utbildningsnivå, skolk, svagt socialt stöd, mobbning och låga betyg kommer frågan i ytterligare ett nytt ljus.

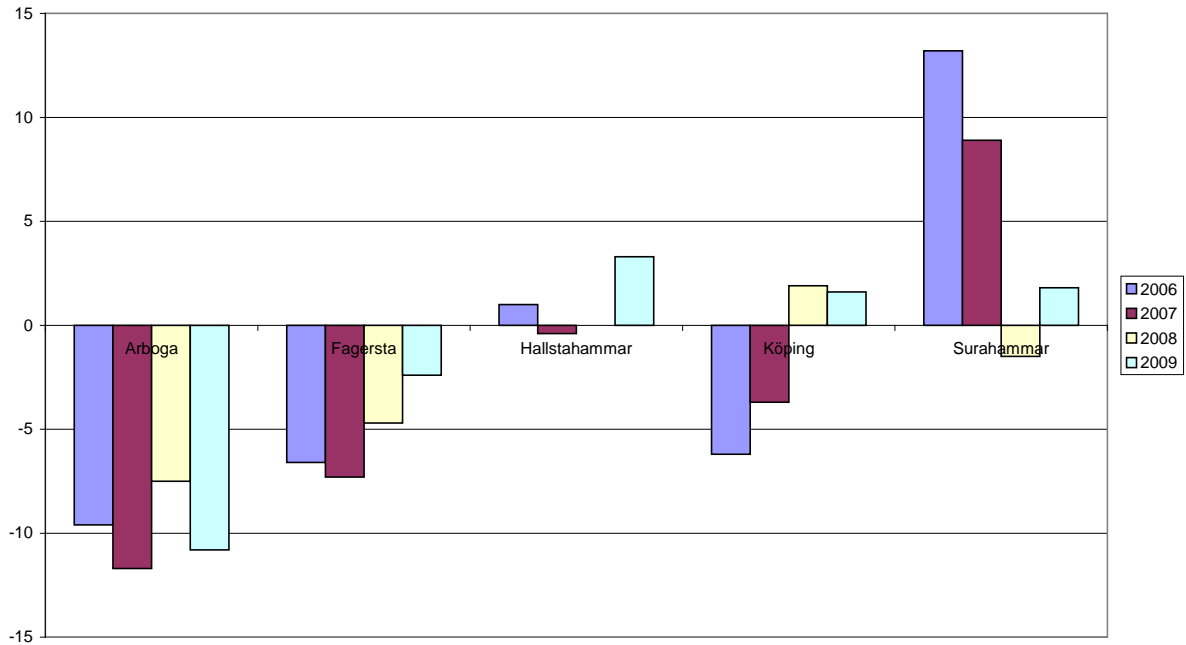
Äldreomsorgen

Kostnader kontra nöjdhet mm

Utvecklingen av kostnaderna för den kommunala äldreomsorgen under perioden 2006-2009 har ökat med 2,3 % (från 1 % till 3,3%). Denna kostnadsökning har skett utan en

reell behovsökning dvs. andelen boendeplatser i särskilt boende alternativt antalet hemtjänsttagare har inte ökat. I jämförelse med jämförbara kommuner i länet t.ex. Arboga och Fagersta så har kommunen ett högt kostnadsläge

Kostnader jämfört med standardkostnaden 2006-2009 Äldreomsorgen

Leder då dessa till en högre kvalitet och bättre utbud? Kommunen deltar sedan några tillbaka i SKL:s kommunmätningar inom ramen för kommunens kvalitet i korthet. I del av dessa mätningar rör kostnadseffektivitet. Servicenivån inom särskilt boende har förbättrats till en lägre kostnad vilket är positivt. Samma utveckling kan ses inom hemtjänsten mellan år 2008 och 2009. Nöjdheten inom äldreomsorgen (både särskilt boende och hemtjänsten) som helhet ligger dock i senaste publicerade mätningen från senhösten 2010 över rikssnitt. Dessutom har kommunen fått beröm av bla PRO för sitt långsiktiga och förebyggande arbete inom ramen för Bo kvar hos oss-arbetet. Hallstahammars kommun är enligt denna mätning och även SPF:s mätningar en seniorvänlig kommun.

Det finns dock ett utrymme att kräva högre grad av nöjdhet och servicenivå inom både särskilt boende och hemtjänsten eftersom

verksamheterna, speciellt inom särskilt boende har högre kostnader än rikssnittet. De höga kostnaderna motsvaras idag inte av en lika hög kvalitet och nöjdhet som skapas i andra jämförbara kommuner.

BESKRIVNING AV KOMMUNENS MILJÖARBETE 2010

Inledning

Kommunerna har flera betydelsefulla uppgifter i arbetet för att uppnå miljömålen dels genom sitt myndighetsarbete, sitt ansvar för samhällsplanering samt genom åtgärder i sin egen verksamhet.

Åtgärdsstrategier, kommunal samhällsplanering och lokala mål ger ramar och underlag för miljöarbetet på lokal nivå samt samordning med Agenda 21-arbetet i Västmanland. Till nästa generation ska vi kunna lämna över ett samhälle där de stora miljöproblemen är lösta. Som ett riktmärke finns 16 miljömål som riksdagen har fastslagit.

Så här arbetar vi med miljöfrågor i Hallstahammars kommun

Kommunledningen arbetar med samordning och styrning av kommunens verksamhet. Detta innebär bland annat ansvar för att verksamheten är effektivt organiserad och att de kommungemensamma mål och strategier som finns styr verksamheten. Ärendehantering för kommunstyrelsen och fullmäktige, planfrågor, personalfrågor, juridiska frågor, näringslivsfrågor och arbetsmarknadsfrågor är exempel på arbetsuppgifter.

Tekniska - och miljöförvaltningarna ansvarar för en mängd områden som till exempel förvaltning av kommunala byggnader, vattenförsörjning, avlopp, renhållning, plan- och byggnadsfrågor, miljö- och hälsoskydd, gatu- och väghållning, trafikplanering, trafiksäkerhetsarbete, lokala trafikföreskrifter och parkeringsfrågor samt kart- och mätteknisk verksamhet.

Miljötillsyn

Tillsynsverksamheten sköts av miljöförvaltningen. Den har planerats med de nationella miljömålen som utgångspunkt. Den grundläggande delen i verksamheten är handläggning av tillstånds och anmälningsärenden samt tillsyn över verksamheter genom bland annat inspektioner, granskning av

miljörapporter och egenkontroll. Information och rådgivning är en viktig del i verksamheten.

Miljöarbetet i kommunens skolor

I kommunens skolverksamhet arbetar man med miljöfrågor integrerat i olika ämnen i undervisningen. Man arbetar också genom olika satsningar för att öka ungdomarnas/barnens miljömedvetenhet bl.a. genom olika miljöprojekt.

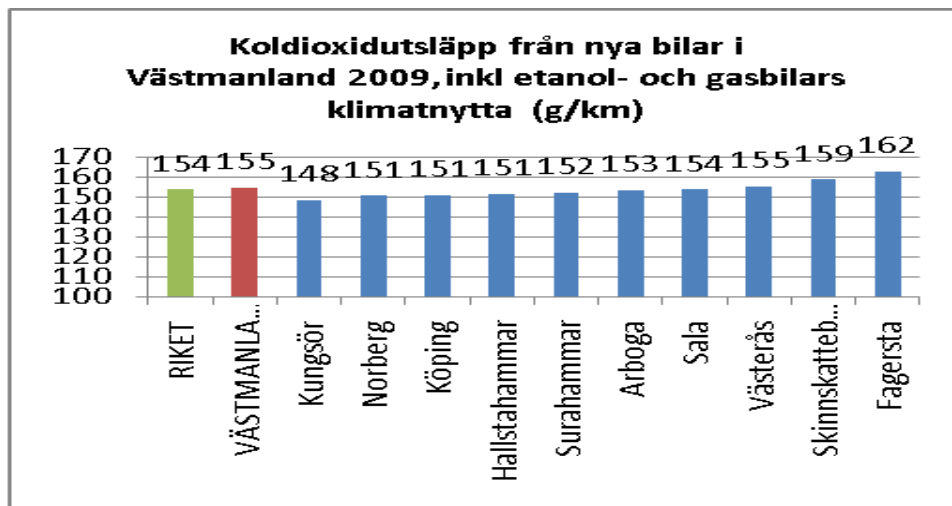
Miljöeffektiva transporter

Trafiken utgör ett stort miljöproblem i Hallstahammar och medför buller, miljöföroreningar och barriäreffekter. Kommunen verkar för bättre infrastruktur, bl.a. genom att få en ny sträckning på länsväg 252. Detta skulle lösa en hel del av dagens problem med tung trafik inom tätorten.

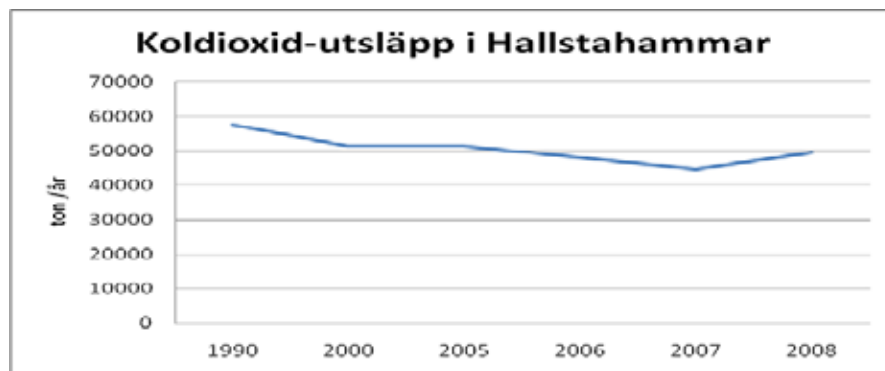
I april 2004 antog Hallstahammars kommun en resepolicy som gäller vid tjänsteresor, benämnd ”Miljö- och trafiksäker resepolicy”. Syftet med policyn är att alla inom kommunen skall bidra till och ta ett gemensamt ansvar för att möten och resor sker på ett planerat, kostnadseffektivt, miljöanpassat och trafiksäkert sätt. Som ett led i detta arbete startades den 1 mars 2005 en tjänstebilpool i Hallstahammars kommun. Genom en övergång till miljöbilar under 2009 kan även miljöeffekterna av bilpoolen förstärkas, även om den ekonomiska effekten då kan bli något lägre pga. en sannolikt högre totalkostnad per mil för miljöbilar än för de bilar som ingår i bilpoolen idag.

Vad gäller fordonsparken för hela kommunen så kan konstateras att nya bilar i Hallstahammar släpper ut mindre koldioxid än nyinköpta bilar i de flesta andra västmanländska kommunerna. Nya bilars klimatpåverkan fortsätter att minska men skillnaden mellan kommunerna är stora. Hallstahammar ligger näst bäst till i länet med en ranking på 101 plats av Sveriges 290 kommuner. Det framgår av ett index över nya bilars klimatpåverkan, som upprättats av Naturvårdsverket, Vägverket och Konsumentverket.

Utsläppen totalt i kommunen av koldioxid har minskat med 14% sedan år 1990.

Energieffektivisering av fastigheter

Utsläppen av koldioxid från bostäder och service har minskat nästan varje år sedan år 1990. Detta beror till stor del på att oljeanvändningen har minskat och i stor utsträckning ersatts av biobränslen, värmepumpar, el och fjärrvärme.

Kommunen satsar fortsatt på omställning av fastigheternas uppvärmningssystem. Vid nyproduktion studeras miljöanpassade alternativ så långt det är ekonomiskt och tekniskt rimligt. Flera kommunägda fastigheter, som t.ex. Nibbleskolan, har konverterats från direktverkande el till fjärrvärme. Fastigheterna är i övrigt trimmade på värme- och ventilationssystemen med syfte att spara pengar, men också för att minska på miljöbelastningen.

Infrastruktur

Ledningsnätet för spill- och dagvatten genomgår för närvarande omfattande renovering. Syftet är att säkerställa leverans av dricksvatten med hög kvalitet till kommuninvånarna samt att minska läckaget av avloppsvatten så att miljöbelastningen minskar.

Naturvård

Flera projekt är igång som verkar för att den biologiska mångfalden ska bevaras och utvecklas i positiv riktning. Det största projektet berör bland annat Strömsholm och Billingen och det är ett EU-finansierat mångmiljonprojekt för att utveckla Mälarens skärgårdsnatur. Stora arealer restaureras och görs mer tillgängliga. Kommunen själv driver fortsatt två projekt och det är biotopvård och fiskvandringar i Kolbäckens nedre delar samt utveckling av Sörkvärsforsens naturreservat med bl.a. anläggande av gångbro till forsmiljön. I övrigt kan nämnas att den tätortsnära skogen vårdas i enlighet med en moderniserad skogsbruksplan.

SAMMANSTÄLLD REDOVISNING

Positivt resultat

Resultatet för 2010 är positivt och uppgår till +17,7 Mkr, motsvarande värde för åren 2009 och 2008 var 6,9 resp 7,1 miljoner kronor. Under den senaste tioårsperioden har en kraftig resultatförbättring skett inom koncernen. Från ett underskott på drygt 21 miljoner kronor för år 2000 till ett överskott om drygt 17 miljoner kronor 2010. Resultat ovan är före jämförelsestörande poster (tomtförsäljningar reavinster) inklusive dessa årets resultat +25,0 respektive +26,1 samt 7,1 miljoner kronor (åren 2010 till 2008).

För år 2010 redovisar samtliga ingående "företag" överskott. Utöver "företagen" som ingår i den sammanställda redovisningen kan bland annat nämnas MBR som redovisar positivt resultat för år 2010 (+9,2 Mkr). Utvecklingen är mycket positiv men det gäller att "hålla hårt i utvecklingen".

Förklaringsfaktorer till det goda resultatet, utöver ett idogt arbete ute i de olika verksamheterna, är framförallt skatteutfallet samt det sk konjunkturstödet för kommunen. För hela koncernen har sedan det gynnsamma ränteläget påverkat resultatet i positiv riktning. Ytterligare en faktor som bör nämnas är befolkningstillväxten i vår kommun. Under de senast två åren har befolkningen ökat med 171 personer. Från 15 014 sista december 2008 till 15 175 sista december 2010. För år 2011 ser dom ekonomiska utsikterna dock kärva ut. Utan extra tillskott från staten torde sektorn få svårt att upprätthålla såväl servicenivå som resultatnivå. Lokalt tillkommer sedan problematiken med utvecklingen av Kolbäcksådalens gymnasieförbund. Surahammars kommun har i beslut sent 2008 begärt utträde ur förbundet. Detta parat med ett mycket kraftigt tapp i elevunderlaget (-30 procent på tre år) samtidigt som antalet fristående gymnasieskolor ökat markant under en följd av år innebär att gymnasiefrågan kommer att påkalla särskild uppsikt under de kommande åren. Vi går dock stärkta ur år 2010 och förutsättningarna för år 2011 har förbättrats sedan Mål och Budgetplanen för år 2011 till 2013 fastställdes. Fortsatt idogt arbete

ute i verksamheterna krävs dock även framgent.

Finansiell ställning

Av koncernens tillgångar på cirka 1470 miljoner kronor är drygt 59 % finansierade med lån och andra kortfristiga skulder. Soliditeten uppgår till cirka 41 %. Koncernens nettoinvesteringar uppgår till 43 miljoner kronor (2009 50 Mkr och 2008 58 Mkr).

Den samlade låneskulden

Den samlade låneskulden uppgår i bokslutet för 2010 till 581 Mkr (2009 601 Mkr och 2008 632 Mkr). Utöver denna skuld tillkommer sedan medfinansieringen för Citybanan (21 Mkr).

Låneskulden fördelas enligt följande:

Hallstahammars kommun	66 Mkr (2009: 86 Mkr)
HFAB	515 Mkr (2009: 515 Mkr)
Kolbäcksådalens	
Gymnasieförbund	0 Mkr (2009: 0 Mkr)

Borgen Ansvarsförbindelser

Kommunen har iklädd sig borgen för de kommunala företagens lån enligt nedanstående sammanställning

HFAB	516 Mkr
Kolbäcksådalens Gymnasieförbund	10 Mkr

Pensionsåtagande

I koncernens balansräkning finns upptaget sammanlagt 10,2 miljoner kronor för upplupna pensionskostnader. Utöver detta belopp finns mycket stora åtaganden för pensioner intjänade före 1998 som ansvarsförbindelser. Totalt uppgår detta belopp till 385 miljoner kronor, varav 355 miljoner kronor avser kommunen och resten vår andel av gymnasieförbundets åtagande. Detta måste beaktas när koncernens ekonomiska ställning analyseras. Åtagandet är "säkrat till knappt 59

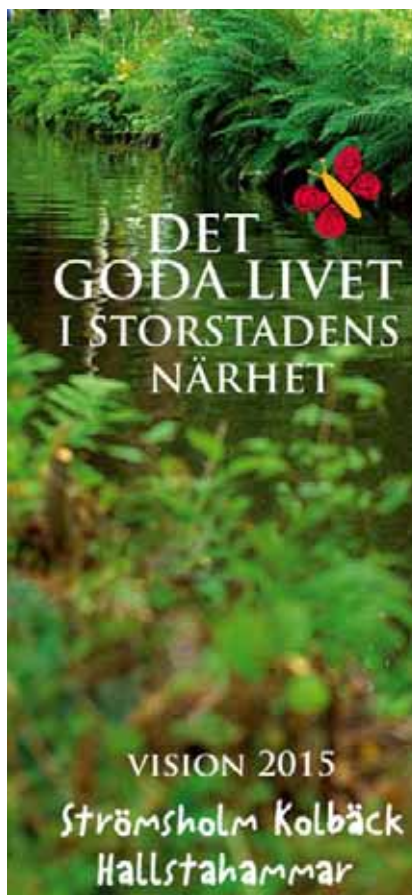
procent” i form av sk garantiplaceringar. En nivå kring 75 till 80 procent kan anses som en nivå som säkerställer pensionsåtagandet. Avkastningen av dessa placeringar kan sedan fylla ut upp till 100 procent. Under de sju år som kommunen arbetat med placeringar har hittills c:a 13 procent av pensionskapitalet tillkommit via avkastning.

Företagspolicy och ägardirektiv

För att ytterligare utveckla ägarrollen och nå en ännu bättre samordning och samverkan mellan kommunen och bolagen har kommunfullmäktige fastställt ägardirektiv. Syftet är dels att skapa gemensamma spelregler för att utveckla den kommunala koncernen och dels att tydliggöra styrelsens roll och ansvar i respektive bolag.

Vår kommun

KORT BESKRIVNING AV DE I DEN SAMMANSTÄLLDA REDOVISNING INGÅENDE "BOLAG".

Hallstahem

Ägardirektiv

Vid 2010 års årsstämma fastställdes följande ägardirektiv: Från och med verksamhetsåret 2011 skall bolaget erlägga en borgensavgift motsvarande skillnaden mellan lån med respektive utan kommunal borgen

Affärsidé

Hallstahammars Fastighets AB skall på marknadsmässiga villkor erbjuda ett tryggt och bekvämt boende och vara en pålitlig och rejäl hyresvärd som ser sitt fastighetsinnehav långsiktigt och tar ansvar för sina fastigheter, hyresgäster och personal.

Fastighetsbestånd

Fastighetsbeståndet uppgick vid årsskiftet till 41 (42) fastigheter. Antalet bostäder uppgick till 2 384 (2 421) och antalet lokaler till 318 (335), totalt 170 648 (175 924) m².

Uthyrningssituationen

Antalet vakanta lägenheter uppgick till 141 i snitt jämfört med 145 å ret innan. Hyresbortfallet p g a v vakanta lägenheter uppgick till 6,2% (6,4%).

Framtidsutsikter

Befolkningsutvecklingen i kommunen har under de senaste åren sakta men säkert gått i rätt riktning och mycket positivt händer i vår kommun. Det är glädjande att våra vakanser har minskat och vid årsskiftet var uthyrningsläget det bästa på många år.

Enligt den nya lagen om allmännyttiga kommunala bostadsbolag som trädde i kraft den 1 januari 2011 ska bolagen bedriva verksamheten i allmännyttigt syfte och enligt affärsmässiga principer. En följd av detta är att kommunen kommer att ta ut en borgensavgift på de lån som kommunen borgar för. Borgensavgiften i kombination med sannolikt

ökade räntekostnader medför att utrymmet för större underhållsåtgärder minskar. Dock kommer stam- och badrumsrenoveringar att ha fortsatt hög prioritet. I samband med detta bedrivs ett fortsatt arbete för att öka tillgängligheten i befintligt bestånd enligt den tillgänglighetsinventering som genomförts.

Hyror

För år 2010 skedde ingen hyresjustering utan hyrorna förblev oförändrade jämfört med föregående år.

Fr o m 1/1 2011 höjdes hyrorna med 2,9% för bostäder och lokaler med förhandlingsklausul. Garagen får en höjning mellan 0 – 40 kr/månad. P-platser med eluttag höjs med 20 kr/månad och p-platser utan eluttag med 10 kr/månad

Resultat

Årets vinst efter finansiella poster uppgår till 2 394 tkr (906 tkr för år 2009).

Soliditet

Soliditeten uppgår till 12,7% (12,4%).

Investeringar

Bolagets investeringar i byggnader och inventarier har totalt uppgått till 12 900 tkr (26 369 tkr).

Ombyggnation

Stambyte/ombyggnad av badrum har skett av återstående 60 lägenheter i fastigheten Väkten 2. I Väskan 1 har tre lägenheter genomgått stambyte. I fastigheten Växeln 7 har 14 lägenheter färdigställts t o m årsskiftet. Årets investering för stambyten uppgår till 10 217 tkr.

Underhåll

Utöver sedvanligt underhåll har bl a hissar byggts om på Trädgårdsgatan 3 och på Hästhovsvägen 1 D har utbyte av en hiss skett. På Vallbygatan 6 har en tvättstuga byggts om.

KOLBÄCKSÅDALENS GYMNASIEFÖRBUND

ÅRET SOM GÅTT

År 2010 har för gymnasieskolans del liksom föregående år präglats av en ständigt pågående översyn av verksamheten. Förbundets ekonomiska situation har under de senaste två åren väsentligt förbättrats. Genom hårt arbete och goda insatser från alla inblandade har ett tidigare mångmiljonunderskott i budgeten vänts till ett positivt resultat. Resultatet har möjliggjorts genom en noggrann budgetuppföljning under verksamhetsåret och genom att adekvata åtgärder vidtagits då så varit nödvändigt.

Hösten 2010 etablerade sig ytterligare några friskolor i Västerås. Konkurrensen om gymnasieeleverna hårdnade därför ännu mer och Västerås behåller platsen som den kommun som har flest friskolor i förhållande till folkmängden. Samtidigt fortsätter antalet elever i gymnasieåldern att minska de närmaste åren. Kantzowska gymnasiet elevunderlag kommer att minska med ungefär en tredjedel fram till år 2015 så som befolkningsprognoserna ser ut nu. För att bibehålla ett konkurrenskraftigt elevunderlag på Kantzowska måste de utbildningar som skolan erbjuder i framtiden motsvara de utbildningar eleverna efterfrågar. En flexibilitet i organisationen och ett väl genomtänkt utbud av program blir två viktiga faktorer när det gäller skolans möjligheter att möta framtidens utmaningar på ett framgångsrikt sätt.

Parallellt med arbetet att förbereda Kantzowska gymnasiet för den verklighet som blir följden av gymnasiereformen Gy2011 pågår ett betydande internt utvecklingsarbete. Samtliga lärare deltar i studiecirkelform i ett fortsatt projekt syftande till att skapa en gemensam bas för framtidens gymnasieskola. Utvärderingen av arbetet under föregående läsår då projektet startade pågår för fullt och leds av en särskild arbetsgrupp som delger sina resultat för såväl skolledningen som den personal som berörs på respektive program. Det som arbetsgruppen hittills presenterat tyder på att det val av arbetssätt för

personalens fortbildning som skolan valt fungerat mycket väl.

Kantzowska gymnasiet har genom åren byggt upp ett nät av internationella kontakter. Skolan deltar i EU-projekt tillsammans med skolor i England och Tyskland. Språkresor anordnas till Berlin, London och Paris. Varje år deltar elever och lärare i den stora miljökonferens som anordnas tillsammans med skolor i Estland, Finland, Holland och Ungern. Våren 2010 var det Kantzowska gymnasiet tur att stå som värd för arrangemanget. Konferensen blev en succé tack vare stort engagemang från berörd personal på skolan. Våra vänner från utlandet drabbades dock av svårigheter på grund av att konferensen avslutades precis då vulkanutbrottet på Island tvingade flera av Europas flygplatser att stänga. Genom vänligt bistånd från olika håll kunde alla ta sig hem genom att flyg ersattes av båt, tåg och bil.

Det individuella programmet är till för elever som av olika anledningar behöver extra stöd. Programmet har under året genomgått en betydande omstrukturering och den nuvarande utformningen underlättar övergången till de introduktionsprogram som ska finnas då den nya gymnasieskolan träder i kraft hösten 2011. Från hösten 2011 gäller nya behörighetsregler för att komma in på gymnasiet vilket innebär att eleverna måste ha godkända betyg från grundskolan i fler ämnen än tidigare. Under hösten 2010 har politiker, skolledare och lärare i olika omgångar deltagit i informationsträffar och utbildningar kring den nya gymnasieskolan. Utbildningstillfällen har även ordnats på den egna skolan.

Under hösten satsade skolan omfattande resurser på att marknadsföra de utbildningar som finns på vår skola. Personal och elever från Kantzowska gymnasiet deltog i den gemensamma gymnasiemässa som anordnades i Västerås och Kanalmässan på hemmaplan i Hallstahammar. Alla elever i årskurs nio i grundskolorna i de båda ägarkommunerna inbjöds under en vecka i december att besöka de olika programmen på skolan för att få hjälp att välja rätt program när de ska göra sitt val av gymnasieutbildning. Föräldrar och elever blev också inbjudna till ett Öppet Hus en kväll i december då skolan presenterade personal, program och de grundläggande värderingar enligt vilka verksamheten bedrivs.

Under året har, med ökad intensitet under hösten, förberedelserna för förbundets avveckling inletts. Många diskussioner kring skolans framtida utformning har förts mellan politiker i förbundet och i ägarkommunerna liksom mellan olika tjänstemän. Frågor kring ekonomi, personal, lokaler och olika verksamheter har dryftats i flera omgångar. Arbetet med att avveckla förbundet leds av en särskild styrgrupp i vilken ingår representanter för förbundet och de båda ägarkommunerna. Många viktiga principbeslut måste fattas under den närmaste framtiden och styrgruppens arbete kommer att bli omfattande under det sista året gymnasieförbundet finns till.

Verksamhetsmål 2010 kommentarer

Den sammanlagda andelen elever i årskurs från Hallstahammar och Surahammar som sökte sig till Kantzowska gymnasiet var hösten 41 %, vilket betyder att verksamhetsmålet om 40 % uppnåddes om än med liten marginal. Eftersom det sammanlagda elevunderlaget kommer att minska under de kommande åren måste andelen elever från förbundets ägarkommuner som söker sig till Vår skola öka kraftigt om skolan ska kunna ha kvar det programutbud som finns för närvarande. Andelen elever som fullföljer sina gymnasiestudier och får slutbetyg inom tre år är fortfarande lägre än skolans målsättning. Till största delen beror detta på att nästan en fjärdedel av eleverna som kommit till skolan de senaste åren varit obehöriga och därmed börjat på det individuella programmet. Oftast går eleverna minst ett år på detta program vilket automatiskt gör det omöjligt för dem att klara gymnasiestudierna på tre år. Glädjande är att den goda stämning som finns på skolan lever vidare. Eleverna säger ofta att de trivs mycket bra med sina lärare och med övrig personal och

detta kommer också till uttryck i våra kvalitetsenkäter.

Framtiden

År 2011 blir det sista år som Kolbäcksådalens gymnasieförbund kommer att ha ansvaret för gymnasieutbildningarna i Hallstahammars och Surahammars kommuner. Surahammars kommunfullmäktige beslutade i december 2008 att kommunen med omedelbar verkan säger upp avtalet gällande Kolbäcksådalens gymnasieförbund. Enligt gällande förbundsordning skulle det ta tre år att avveckla förbundet vilket innebär att förbundet upplöses den sista december år 2011. Hallstahammars kommunfullmäktige har enhälligt beslutat att kommunen vill driva gymnasieskolan vidare i egen regi. Detta innebär att ett omfattande arbete måste bedrivas för att så smidigt som möjligt genomföra den förändring det innebär för Kantzowska gymnasiet att gå från att vara en del av ett gymnasieförbund till att bli en del av verksamheten inom Hallstahammars kommun.

Hösten 2011 införs en ny gymnasieskola, Gy2011, vilket innebär en betydande förändring av utformningen av utbildningarna inom gymnasieskolan. Nya program med delvis ny struktur, nya behörighetsregler och nya examina är bara några exempel på förändringar. Att utveckla denna nya gymnasieskola samtidigt som vår skola ska slussas in i Hallstahammars kommuns övriga verksamheter blir en stor och viktig uppgift för både skolledning och politiker. Ett fortsatt gott samarbete mellan skola, regionens företag och det omgivande samhället i övrigt ger dock anledning till att se optimistiskt på framtiden.

MÄLARDALENS BRAND- OCH RÄDDNINGSTJÄNSTFÖRBUND

Omvärldsanalys

MBR jämför sig kontinuerligt med motsvarande organisationer såsom andra kommunalförbund inom räddningstjänsten samt de s.k. 100000-kommunerna. SKL:s öppna jämförelser samt statistik från Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB) ligger också till grund för jämförelserna. Det som kan konstateras är att MBR har en mycket kostnadseffektiv organisation med låg skattebelastning på innevånarna. Den heltidsberedskap för vardagsolyckor som produceras, samt det förebyggande arbetet är i nivå med övriga jämförbara kommuner, medan beredskap med deltidsanställda brandmän s.k. RIB-personal ligger på en lägre nivå.

MBR har en bred verksamhet med bl.a. vattendykning, som endast förekommer i ett fåtal av landets kommuner. Ett annat inslag är den stora satsning på s.k. förstahandsenheter som skett inom förbundet. Utslussningen till samhället av dömda ungdomsbrottslingar, via den verksamhet som Statens Institutionsstyrelse har vid brandstationen i Surahammar, är en unik företeelse.

MBR har ett väl utvecklat handlingsprogram för räddningstjänst där samtliga mål och eventuella avsteg från programmets beredskapsnivåer, kontinuerligt redovisas vid varje direktionsmöte. Detta är också unikt i jämförelse med andra kommuner.

Inom den förebyggande verksamheten pågår sedan drygt 10 år, en kontroll av trapphus i flerbostadshus. Denna uppgift utförs i alla delar av MBR:s heltidsbemannade räddningsstyrkor

Året som gått

MBR uppvisar ett positivt resultat för året med 9,2 Mkr.

Årets goda resultat är till största delen en effekt av en relativt låg anställningsfaktor och en mycket effektiv personalplanering, men också resultatet av både lyckosamma och

slumpmässiga faktorer. MBR har haft fyra vakanta tjänster under perioden januari-augusti som återbesattes från och med september. En civilingenjör i r iskhantering, tillika brandingenjör, kunde inte rekryteras förrän i slutet av året och kommer att börja sin tjänst 1 februari 2011.

Intäkterna för onödiga automatiska brandlarm är mycket svårbudgeterade och har nu ökat betydligt för andra året i rad. Även intäkter för ett antal nya automatlarmsavtal påverkar årets resultat positivt.

Bemanningsituationen vid deltidsstyrkan i Skultuna, har varit mycket problematisk, och kåren minskade med sju personer under det första halvåret trots stora insatser för att återbesätta tjänster. Detta ledde till avsteg från handlingsprogrammets krav på bemanning, men också till väsentligt lägre personalkostnader än budgeterat. En arbetsgrupp från MBR arbetade fram ett förslag till bl. a. förändrad normalbemanning vilket har medfört att personalproblemen i Skultuna har kunnat lösas och de sju tjänsterna kunnat återbesättas.

Flertalet av årets investeringar har aktiverats senare än vad som antagits i budgeten, och därmed gett lägre kapitaltjänstkostnader. Förskjutningen i tidplanen när det gäller fordonsinvesteringar har bl.a. orsakats av osäkerheten kring bemanningen i Skultuna samt av den utvärdering av förstahandsenheter som genomfördes under våren. Hög arbetsbelastning på den personal som, förutom att ha roller inom utryckningsverksamhet, arbetar med inköp och upphandling har också påverkat.

Måluppfyllelsen inom räddningstjänstområdet är hög medan det inom det förebyggande området är något lägre. Till stor del beror detta på andra kommunala verksamheters intressen och engagemang, där frågorna tyvärr i många fall är lågt prioriterade.

Fyra medarbetare fick under försommaren möjlighet att besöka mässan Rote Hahn i Leipzig under två dagar. Rote Hahn är Europas största brand- och räddningsmessa. Bl.a. uppmärksammades den ”Superfläkt” som är upptagen i investeringsbudgeten för 2011

och ersätter en mycket gammal fläkt som tillverkats av rotorblad från en hydrokopter.

Under våren gästades MBR av en Kinesisk delegation av räddnings- och säkerhetschefer från provinsen Sichuan. Anledningen till besöket var att man ville studera en räddningsorganisation som storleksmässigt placerade sig i Sverige, som deras egna organisation placerade sig i Kina, d.v.s. sjätte största vid denna tidpunkt i de båda länderna. Besökarna var mycket nöjda med, och imponerade av vad MBR kunde visa upp, så en ny förfrågan har kommit från Kina om ytterligare besök, vilket upplevs hedrande.

Ett annat hedrande besök, var när försvarsminister Sten Tolgfors med stab gästade oss under sensommaren. Utöver en genomgång av MBR:s verksamhet fick vi möjlighet att belysa de problem som finns i utbildningssystemet för brandmän, och som till viss del hindrar den mångfald och jämställdhet som önskas inom räddningstjänsten. Även frågor gällande svårigheter med deltidsbemanningen togs upp. Försvarsministern visade stort intresse för dessa frågor. Besöket avslutades med en rundvandring på Vallby brandstation.

Framåtblick

MBR står liksom den övriga offentliga sektorn inför stora pensionsavgångar de närmaste åren. Inom en femårsperiod har elva stycken insatsledare, inre befäl och styrkeledare möjlighet att sluta med pension. MBR försöker redan nu förbereda sig inför avgångarna genom att kompetensutveckla brandmän internt. Särskilda medel har därför avsatts för denna kompetensutveckling i 2011 års budget.

Mycket stora investeringar i fordon kommer att ske, bl.a. ett fordon med modern s.k. skärsläckare, samt nya och bättre utrustade förstahandsenheter på samtliga stationer

inklusive Skultuna, som hittills saknat sådan enhet.

Vallby brandstation är 30 år och i behov av modernisering på flera områden. Miljö och arbetsmiljökrav på bl.a. tvätthall för brandbilar samt på förvaring av utryckningsställ kommer att resultera i ombyggnationer genom hyresvärdens, Västerås fastighetskontor, försorg. En förändring av hyresnivån är därför att vänta.

Radiosystemet RAKEL har provkörts under hösten 2010 och kommer under 2011, och början av 2012 att ersätta den äldre tekniken fullt ut. Kraftiga ökning av driftkostnaderna är priset för den bättre digitala tekniken som kommer att användas brett av samhällets krishanteringsorganisationer.

En förbättrad beredskap i Kvicksund skall undersökas tillsammans med räddningstjänsten i Eskilstuna. S.k. förstahandspersoner kan där vara en intressant lösning som är kostnadseffektiv.

En fortsatt satsning på vårt övningsfält Fågelbacken skall ske så att en effektiv utbildnings- och övningsverksamhet kan upprätthållas för alla förbundets räddningsstyrkor samt för såväl intern som extern utbildning.

Onödiga automatiska brandlarmsutryckningar samt pensionsavsättningar är som tidigare osäkra delar i budgeten för detta år och i framtiden. Med ett stärkt eget kapital och beslutad balansfond finns dock möjligheter att kunna hantera denna situation.

I övrigt hoppas vi att vi får behålla alla våra duktiga medarbetare, inkluderat att deltidsbemanningen på våra stationer kan upprätthållas. Då kan vi även fortsättningsvis skapa den trygghet som innevanarna i samtliga kommundelar i våra medlemskommuner önskar få av MBR.

DRIFTRIEDOVISNING	BUDGET	UTFALL	BU-RES	UTFALL
	2010	2010	2010	2009
KOMMUNSTYRELSEN				
PERSONALKOSTNADER	32 933,0	32 849,0	84,0	41 794,5
ÖVRIGA KOSTNADER	27 629,0	30 141,8	-2 512,8	32 057,5
INTÄKTER	-10 155,0	-10 216,6	61,6	-16 384,8
NETTOKOSTNADER	50 407,0	52 774,2	-2 367,2	57 467,2
PENSIONER MM				
PERSONALKOSTNADER	22 756,0	9 459,9	13 296,1	2 776,4
ÖVRIGA KOSTNADER	2 340,0	14 635,5	-12 295,5	8 866,9
INTÄKTER	0,0	-146,1	146,1	-575,7
NETTOKOSTNADER	25 096,0	23 949,3	1 146,7	11 067,6
TEKNISKA NÄMNDEN				
PERSONALKOSTNADER	43 617,0	41 624,8	1 992,2	42 088,3
ÖVRIGA KOSTNADER	118 844,0	122 019,8	-3 175,8	123 329,8
INTÄKTER	-138 795,0	-139 747,1	952,1	-141 235,0
NETTOKOSTNADER	23 666,0	23 897,5	-231,5	24 183,1
MILJÖNÄMND				
PERSONALKOSTNADER	3 115,0	2 970,8	144,2	3 185,4
ÖVRIGA KOSTNADER	447,0	333,1	113,9	437,6
INTÄKTER	-1 015,0	-961,7	-53,3	-1 072,7
NETTOKOSTNADER	2 547,0	2 342,2	204,8	2 550,3
BARN- OCH BILDNINGSNÄMND				
PERSONALKOSTNADER	190 625,0	192 159,0	-1 534,0	193 880,6
ÖVRIGA KOSTNADER	95 234,0	97 122,7	-1 888,7	93 588,9
INTÄKTER	-29 561,0	-30 460,5	899,5	-31 613,9
NETTOKOSTNADER	256 298,0	258 821,2	-2 523,2	255 855,6
KOMMUNALFÖRBUND MM				
PERSONALKOSTNADER	3 766,0	3 677,7	88,3	3 460,9
ÖVRIGA KOSTNADER	92 461,0	92 387,8	73,2	101 048,0
INTÄKTER	-3 445,0	-2 697,8	-747,2	-2 758,3
NETTOKOSTNADER	92 782,0	93 367,7	-585,7	101 750,6
SOCIALNÄMNDEN				
PERSONALKOSTNADER	224 437,0	227 516,1	-3 079,1	216 643,9
ÖVRIGA KOSTNADER	109 209,0	109 603,3	-394,3	108 877,7
INTÄKTER	-68 365,0	-72 558,5	4 193,5	-66 243,2
NETTOKOSTNADER	265 281,0	264 560,9	720,1	259 278,4
Totaler	716 077,0	719 713,0	-3 636,0	712 152,8

VERKSAMHETEN 2010

Fördjupad information över verksamheten 2010 ges i respektive nämndredovisning, där även nämndernas mål följs upp.

KS / Ks-förvaltningen

Översiktlig presentation av styrelsens verksamhet

Kommunstyrelsen är kommunens ledande politiska organ. Styrelsens uppdrag är främst styrning, ledning och samordning av kommunens ekonomi och verksamheter. Arbetet med att utveckla styr- och ledningssystemet utvecklas kontinuerligt.

Kommunstyrelsen har ett särskilt ansvar för att styra och följa upp den kommunala ekonomin. Ekonomistyrning och uppföljning har de senaste åren intensifierats. Kommunstyrelsen följer särskilt noga den ekonomiska utvecklingen för kommunen som helhet. Parallellt med uppföljningen av den ekonomiska utvecklingen utvärderas verksamheternas prestationer utifrån insatta resurser. Kommunen ingår i SKL:s jämförelseprojekt "Kvalitet i korthet". Mätningarna indikerar vilka förbättringsområden som finns.

Kommunfullmäktige fastställde i början av mandatperioden en vision. Ledstjärnan är "DET GODA LIVET I STORSTADENS NÄRHET". Syftet är att vi ska locka till oss fler kommuninvånare samt att fler stannar kvar i vår kommun. I visionen lyfts följande områden fram:

Det goda boendet, -servicen –miljön och framgångsrika näringslivet. Alla nämnder och styrelsen har satt upp mål inom samtliga områden för att visionen ska uppnås.

Därmed har även målstyrningsmodellen utvecklats ytterligare till att gälla hela koncernen.

Det övergripande syftet med visionen är att skapa en gemensam syn på hur kommunen ska utvecklas för att människor ska vilja bo och verka i Hallstahammars kommun. Ambitionen är också att visionen skall fungera som utvecklingsplan och vägvisare för en hållbar samhällsutveckling och därmed utgöra ett strategiskt instrument för beslut inom hela samhällsområdet.

Kommunens myndighets- och ansvarsstruktur gör styrningen av hela organisationen till en komplex uppgift. Kommunstyrelsen har ett omfattande ansvar för styrnings- och uppföljningsfrågor, vilka alla syftar till att kommunfullmäktiges beslut skall genomföras och följas upp samt att kommunen skall verka som en hel och effektiv organisation. Under första delen av 2010 har ytterligare steg tagits för att utveckla styrningen av kommunen genom att processen för uppföljning och utvärdering utvecklats. Dessutom har beredningen av mål och budget utvecklats genom en bredare beredning jämfört med tidigare.

Kommunstyrelseförvaltningen är kommunens centrala förvaltning, som bereder och verkställer politiska beslut samt samordnar och lämnar service till kommunens övriga nämnder/ styrelser/ förvaltningar och kommunala bolag. Kommunchefen med ledningsgrupp och stab har ansvar för de strategiskt övergripande styrningsfrågorna i kommunen. Kommunstyrelsen har, förutom sin samordnade och ledande funktion, även verksamhetsansvar för näringsliv, besöksnäring, information och marknadsföring. Av praktiska skäl finns dessutom den kungemensamma administrationen konsult och service organiserad under kommunstyrelseförvaltningen. Enheterna inom konsult och service ska arbeta så att alla förvaltningar får bästa möjliga stöd och service.

Kunder/intressenter

Kommunstyrelseförvaltningens intressenter är dels alla som på olika sätt är intresserade av vår kommun och våra verksamheter, dels invånarna, näringslivet och besökarna i kommunen men även personer och företag som ämnar flytta hit eller etablera sig här. Andra intressenter finns regionalt, nationellt och internationellt. Även kommunens förvaltningar, politiker, nämnder och bolag är intressenter för kommunstyrelseförvaltningen. Ledningsgruppen och stabens uppgift är att med ett övergripande perspektiv och ansvar arbeta så att kommunstyrelsens intentioner verkställs medan avdelningarna skall arbeta så att förvaltningarna får bästa möjliga stöd och service.

Verksamhetsidé

Kommunstyrelseförvaltningens uppgift är att med en helhetssyn arbeta med de långsiktiga och strategiska framtidsfrågorna så att Hallstahammars kommun utvecklas på ett positivt sätt och så att förutsättningar och möjligheter som finns tas till vara. Kommunstyrelseförvaltningen ger förvaltningar och förtroendevalda beslutsunderlag och beslutsstöd för att säkerställa en korrekt och effektiv verksamhet. Alla ärenden ska vara fullständigt och allsidigt beredda. Servicen till den politiska verksamheten har hög prioritet.

Värdegrund

Kommunstyrelseförvaltningen arbetar utifrån kommunens gemensamma värdegrund som består av tre delar: Kunden i centrum, Ständiga förbättringar, Hållbarhet/ uthållighet.

Alla intressenter skall bemötas på ett ansvarsfullt och professionellt sätt och vårt arbete skall ske med Hallstahammars bästa för ögonen på ett öppet och respektfullt sätt så att medborgarna kan känna stolthet för det vi gör. Kommunstyrelseförvaltningen arbetar med ständiga förbättringar genom bl a ständigt pågående översyn rationaliseringar och effektiviseringar av bland annat administrativa rutiner.

Alla beslut inom förvaltningen ska präglas av långsiktighet och uthållighet. Arbetet med värdegrunden kommer att fokuseras ytterligare.

Kvalitetsavstämning KS per sista december 2010

Det är angeläget att verksamheterna löpande kan lämna uppgift om vilken kvalitet som finns i verksamheterna och generellt beskriva hur man arbetar med kvalitetsfrågor inom kommunstyrelsens ansvarsområde.

Utifrån kommunstyrelsens fastställda mål arbetar förvaltningen utifrån en verksamhetsplan. Avstämning av måluppfyllelse beskrivs i särskilt avsnitt, även om kommunstyrelsens mål i huvudsak är av den karaktären att de bör stämmas av årsvis.

Helhetsresultat

Kommunstyrelsens har ett underskott om 2 367,2 Mkr. Anpassningsprogrammet är i princip färdigt för 2009-2010. Underskottet har bäring mot att kommunstyrelseförvaltning fått ofinansierade uppdrag att verkställa. Exempel är uppdraget att arbeta fram en hemsida under perioden 2009 -2010. Dessutom belastas förvaltningen av större delen av den merkostnad för IT produktionen då vi numera säkerställt driften via samverkan med Västerås. Det bör i sammanhanget poängteras att kommunen valde att ligga kvar på en alltför låg budgetnivå för IT i egen regi jämfört med andra kommuner. I en jämförelse borde den tidigare kostnaden för IT driften ha legat på dubbla nivån. I och med att vi nu säkerställt IT blir det en merkostnad dock inte på samma nivåer som ett egenregialternativ skulle ha kostat. Kommunstyrelsen har kompenserats i MoB 2011.

TN / Tekniska kontoret

Tekniska nämnden förvaltar kommunens mark, byggnader och anläggningar, fullgör uppgifter som huvudman för kommunens allmänna vatten- och avloppsanläggningar, ansvarar för avfallshanteringen, centrala städfunktionen, kart- och mätningsteknisk verksamhet, energirådgivning och bostads- anpassningar. Nämndens budget omfattar verksamheter som dels finansieras med skattemedel och dels med avgifter.

Nämnden har ca 101 anställda varav ca 97,8 års- arbetare, nämnden tillhandahåller även nödvändig personal för byggnadsnämndens verksamhet.

Verksamheten 2010

Året inleddes med verkställandet av anpassningsprogrammet, det faktiska sparbetet blev betydligt större än det fastställda. Dock, genom stora ansträngningar lyckades nämnden med sitt sparbetet.

I övrigt har 2010 inriktats på att förverkliga visionen om det goda livet i storstadens närhet. En viktig del i detta är att kommunens innevånare ska ha goda möjligheter till resor mellan arbete och bostad, erbjudas bra boendalternativ, att kommunens skolelever erbjuds lokaler som skapar goda förutsättningar för studier samt att vi tillhandahåller alternativ även för dem som av

olika anledningar inte längre kan bo kvar i sin gamla bostadsmiljö

För att förverkliga visionen har anläggandet av området Herrskogen påbörjats. Att fortsättningsvis kunna erbjuda tomter i attraktiva områden är en förutsättning för ökad inflyttning i kommunen.

Åtgärder har även vidtagits för att verka för ett hållbart nyttjande av våra miljö- och naturresurser. Det har arbetats bl.a. med konverteringen av Nibbleskolan, etapp 2 från direktverkande el till fjärrvärme.

Städavdelningen har infört en miljövänligare städmetod på Kommunhuset och Vallbyskolan. Insatser har genomförts på gatubelysning där det har bytts från kvicksilversarmaturer till energisnålare högtrycksnatriumarmaturer.

Utöver dessa åtgärder har ett statsbidrag för energieffektiviseringsutredningar erhållits. Detta ger bättre framtida planeringsförutsättningar inom energiområdet.

Park och fastighetsavdelningen har förvaltat kommunens fastighetsbestånd samt vårdat vår gröna utomhusmiljö genom att skapa oaser på kommunens offentliga platser. Till de större arbetena hör ombyggnation av Smörblommevägen 12, ombyggnad av föreningslokal på Fredhemsskolan, renovering av industrigolv på Västra fabriken, renovering av slöjdsal på Lindboskolan och köksrenovering på Strömsholms- skolan. Parksektionen har bl.a. arbetat med att göra centrumområdena attraktivare och rondellen vid Nygatan har fått fina planteringar.

I syfte att behålla den goda vattenkvaliteten har VA avdelning vidtagit åtgärder för att säkerställa kommunens dricksvattenförsörjning, främst med avseende på fluoridhalten. Ledningsnätet har förnyats genom utbyte av VA-ledningar på Frössviområdet. Fågelvägarnas vattenledningar har utbyts med så kallad ”relining” teknik. Det har även arbetats med att kvalitetssäkra vattenleveranserna till Kolbäck genom anläggandet av en ny vattenledning.

Ett antal pumpstationer har datoriserats. Målet är att samtliga pumpstationer ska datoriseras vilket kommer att effektivisera verksamheten i framtiden.

Planavdelningen har under året fortsatt det betydande arbetet med den kommunomfattande översiktsplanen och

utställning beräknas äga rum under våren 2011. Nya detaljplaner för bl.a. Tunaskolan och Vallmoskolan har tagits fram och skolorna har sålts för att byggas om till bostäder. Samverkan med näringslivet påvisas genom framtagning av en ny omfattande detaljplan för Sandviks planerade utbyggnad. Modernisering av kart- och mätverksamhet har genomförts genom att övergå från filhantering till databashantering samt genom att konvertera kartan till det nya moderna referenssystemet SWEREF99.

Året 2010 har präglats av en snörik vinter varför stora resurser har fått läggas på plogning, borttransport av snö samt halkbekämpning. Trots detta har arbetsprogrammet för toppbeläggningar följts med undantag för Rallstavägen.

Som extraordinära händelser under året kan nämnas den snörika vintern, saneringen av förskolan Myran samt arbetet med översiktsplanen.

En interkontrolls utredning har påbörjats, där en mer omfattande genomlysning av kvalitetssäkring inom samtliga verksamhetsområden planeras.

Det har även arbetats med det goda värdskapet. Dokumentation har gjorts gällande vad som är karaktäristiskt för ett gott värdskap samt vad vi kan göra för att förbättra det. Samtliga avdelningar har arbetat med handlingsplaner. Städavdelningen har sedan 2008, tillämpat det goda värdskapet. Därmed har avdelningen sedan dess kontinuerligt arbetat med att bl.a. repetera och vidareutveckla begreppet.

Ekonomisk analys

Sparbetinget inför 2010 uppgick till ca 4,2Mkr, främst med anledning av uppsägning av lokaler och städtjänster. Extraordinära händelser i form av den snörika vintern, sanering av förskolan Myran och arbetet med översiktsplanen resulterade i ökade kostnader om ca 5,9MSEK. Genom återhållsamhet samt ett intäktsöverskott lyckades de skattefinansierade verksamheter begränsa underskottet till ca 2Mkr. De avgiftsfinansierade verksamheter redovisar ett överskott om ca 1,8MSEK främst till följd av arbete med VA-investeringsplanen.

Totalt redovisar tekniska nämndens ett underskott om ca 232 tkr.

MN / Miljöförvaltningen

Miljönämnden ansvarar i huvudsak för frågor rörande kontroll av miljö, hälsoskydd och livsmedel. Arbetet med åtgärd av bristfälliga enskilda avlopp fortsatte i en fas med åtgärder och nya tillstånd. Projekt med egenkontroll för fastighetsägare genomfördes och utskick gjordes till alla fastighetsägare (41 st.). Bland annat granskades rutiner för kontroll av inomhusklimat och klagomålshantering. Alla sextio hälsoskyddsobjekt har kontaktats via brev för uppdatering av tillsynsregister.

Projektet "Kemikalier i detaljhandeln" slutfördes och rapporterades till Kemikalieinspektionen (KEMI). I Hallstahammar var det ungefär 9 procent felaktig märkning som ledde till sanktioner av olika slag för butiken. Detta motsvarar ungefär resultatet i Sverige totalt. Totalt kontrollerades 89 produkter i Hallsta som hölls till försäljning hos 17 butiker.

Föreningar i marken vid daghemmet Koltrasten är undersökta i detalj inför sanering. Möte med anledning av planerad sanering hölls med personal, föräldrar och närboende i december. Kontroll av sanering vid två nedlagda bensinstationer har genomförts.

Livsmedelskontrollen har genomförts i stort enligt planering. Ett projekt med kontroll av märkning av egenproducerade livsmedel genomfördes. Resultatet ledde till förelägganden med krav på bättre märkning, bland annat vad gäller förekomst av allergen. Naturvårdsärenden har rört samråd vid avverkningar och nedskräpningsärenden i skogsmark. Naturvård i övrigt kommenteras under måluppfyllelse. Utåtriktade aktiviteter såsom minimässa och projektutbildning för företagare genomfördes i samarbete med andra förvaltningar i kommunen och Hallstahammars Promotion. Det ekonomiska resultatet blev positivt med 205 tkr i överskott. Överskottet kan till stor del härledas till att del av tjänst var vakant under året.

BBN / Skol – o fritidsförvaltningen

Verksamhet

Anpassningsuppdraget har varit tungt och omfattande och trots gemensam ambition att klara budgeten så levereras ett negativt ekonomiskt resultat, minus 1% vilket innebär drygt 2 mkr av en budget på 260 mkr. Under en följd av år har nämnden levererat överskott. Efter senaste årens anpassning krävs det allt tuffare prioriteringar för att få budget i balans.

Under 2010 har ett omfattande anpassningsuppdrag verkställts för att ekonomiskt anpassa verksamheterna till rådande ekonomiska förutsättningar utifrån beslut och budgetläge.

Anpassningsprogrammet har inneburit åtgärder för utebliven lönekomensation, i kombination med personalminskning till följd av skolavveckling och elevminskning.

Personalminskning med ett 20-tal tjänster inom olika yrkesgrupper har genomförts. Hälften av tjänsterna har minskats genom uppsägning av elevassistenter. Uppsägningarna har varit en långdragen process med verkställighet under hösten. Uppsägningstiderna varierar beroende på anställningstid vilket påverkar ekonomin för 2011.

Förskolan har inte kunnat verkställa sin del av anpassningsprogrammet på grund av fler barn. I övrigt är alla anpassningsåtgärder verkställda inom grundskola/särskola och kultur och fritid. Den försenade verkställigheten av uppsägningarna samt förskolans utökning på grund av fler barn betyder att budgeten för 2010 inte är i balans.

Betygsresultaten vårterminen 2010 visade en försämring från förra året. Detta trots intensivt arbete med att skapa bättre strukturer för ledning styrning och uppföljning på alla nivåer i förskola och skola.

En strategisk plan och åtgärdsprogram togs fram 2009 för att påskynda och fördjupa processen med ökad måluppfyllelse av kunskapsmålen. Genomförandet av planen innebär uppföljning, analys och självvärdering som underlag för utveckling på olika nivåer. Planen kräver uthållighet och är ett långsiktigt förbättringsarbete som påbörjades under hösten 2009 och beräknas omfatta 3-5 år.

Barnantalet i förskolan ökade mycket under 2009 och 2010 beroende på inflyttning av familjer med småbarn men också att fler barn föds i kommunen. För att klara den kraftigt

ökande efterfrågan har barn- och bildningsnämnden efter beslut i kommunfullmäktige beviljats tilläggsbudget ur planeringsreserven för att utöka förskolan med ett 70-tal platser. Tilläggsbudgeten har finansierat 12 nya förskollärartjänster. Barn- och bildningsnämnden har under året beslutat om lokalutbyggnad vid förskolan Jan Pers Backe. I avvaktan på permanent byggnation eller intresse från enskilda utövare så har en tillfällig lösning verkställts genom en paviljong med ett 20 platser placerats vid Jan Pers Backe under hösten. Under året har ökningen genom inflyttning av barnfamiljer avtagit men trycket på förskoleplatser är fortsatt mycket starkt, främst i Hallstahammars tätort och därmed behov av ökad lokalyta.

Implementering av kommunens värdegrund

Kunden i centrum:

Arbete med kunden i centrum sker i möten i förhållande till barn/elever, föräldrar, besökare. Den personliga servicen och tillgängligheten spelar stor roll. Återkommande genomförs kundenkäter med frågor om god service och gott bemötande. Analys och uppföljning kan förbättras.

Ständig utveckling:

Mycket arbete läggs ner på att utveckla kvalitén i verksamheterna. Det diskuteras kring omvärldsanalys i syfte att ligga rätt i tiden för att möta människors behov och utveckling. Uppdrag har de senaste åren inneburit och kommer att innebära ständig utveckling för att nyttja resurser och kompetens på bästa sätt för alla parter.

Exempel är effektivare möten och ledarnas strategiska arbete med organisation och resursfördelning.

Långsiktighet/hållbarhet:

Arbete pågår för att förbättra flöde och kommunikation mellan enheterna i syfte att använda resurserna bättre för nöjdare kunder. Det innebär att titta på verksamheten med både ekonomiska, sociala och miljöglasögon för att ge våra kunder det bästa utifrån alla de olika aspekterna i begreppet hållbar utveckling.

Det innebär ökad styrning och ledning genom strukturer, målarbete samt former för delaktighet.

Ekonomisk analys

Budget 2010 innehöll neddragningar pga skolnedläggelse med 2 480 tkr och pga elevminskning med 1 800 tkr.

Till detta kom ytterligare neddragningar av personal med 3 610 tkr pga utebliven kompensation för pris- och löneökningar

Totalt krävdes minskning med drygt 20 årsarbetare, varav hälften kunde ske på naturlig väg

Neddragningarna pga skolnedläggelse har genomförts fullt ut. Neddragningarna pga elevminskning har genomförts, delvis tack vare pensionsavgångar i förtid med pensionsförstärkning. Kultur- och fritid har genomfört sitt sparbetning (910 tkr).

Förskolans sparbetning (1 050 tkr) har inte kunnat genomföras pga utökat barnantal. Uppsägningen av ett 10-tal elevassistenter (c:a 3 mkr) har inte gett någon ekonomisk effekt pga långdragen förhandling och långa uppsägningstider.

Barn- och bildningsnämnden gör ett överskridande med 2 523 tkr (1%). Efter bokslutet kommer Bad- och Campings överskridande på 402 tkr att avräknas mot deras fond och då kvarstår ett överskridande med 2 121 tkr (0,8%).

SN / Socialförvaltningen

Verksamhet

Den 7/1-2010 föddes den nya organisation. Tydliga chefsroller med adekvat antal medarbetare/ chef ger förutsättningar för att vi tillsammans ska kunna skapa än mer/bättre.

En ny enhet skapas i organisationen som bl a jobbar förebyggande och uppsökande med äldre och trygghetsboendet permanentas.

Vi verkställer hela vårt anpassningsprogram och mer därtill då det finns annat som måste finansieras. Som ett led i detta beslutar socialnämnden om grundbemanning och detta verkställs.

Arbetsmarknadsavdelningen sätts under hård press p g a samhällsutvecklingen och svarar med att utveckla och utöka verksamheten, för att möta det ökade/förändrade behovet.

Vi startar en ny servicebostad, dagliga verksamheter och bygger ut inom Omsorgen.

I augusti påbörjar vi en dialog med Kommunal angående ett införande av önskad sysselsättningsgrad. TimeCare och flexibelt

arbetsätt är två viktiga komponenter i det arbetet.

Vi börjar servera två rätter på Ädelstenen – fortsatta utvecklingen av kosten är i full fart.

Vi går med i samordningsförbundet.

Flera viktiga frågor för vår kvalitetssäkring och struktur/tydlighet är påbörjade under slutet av året; ny delegationsordning, nytt kvalitetssystem, nya riktlinjer för biståndsbedömning, med beslut att vänta i början av 2011.

2010, ett år att vara stolt över men också ett år att snarast lägga till handlingarna, för 2010 har i många avseenden präglats av nödvändigt ont, av besparingar, snabba effektiviseringar o s v.

Detta var tvunget att ske på grund av kärva ekonomiska förutsättningar, ökade lagkrav och volymökningar, först när vi har en budget i balans har vi handlingsutrymme, möjlighet att förbättra, utveckla och säkra den verksamhet vi bygger för och tillsammans med våra kunder/brukare.

Samtliga verksamheter har gjort ett fantastiskt 2010 vilket bl a inneburit att socialnämnden visar ett positivt ekonomiskt resultat. Det ger oss goda förutsättningar 2011. Alla arbetar på olika sätt för att ständigt öka måluppfyllelsen av socialnämndens och kommunstyrelsens mål. Under 2010 har vi nått ytterligare en bit, exempelvis har sjukfrånvaron sänkts ytterligare och är nu nere i 4,9 %.

Året har även inneburit en ökad kundorientering – i praktiken. Vilket är angeläget, självklart och bitvis svårt.

I arbetet med att implementera kommunens gemensamma vision och värdegrund har dessa brutits ned och konkretiserats i en ”Inre miljö” och en ”Verksamhetsidé. Den senare lyder:

Kunden i centrum – kundorientering i praktiken.

Tillgänglighet - Tillgänglighet ska präglade alla verksamheter. Graden av tillgänglighet kan se olika ut beroende på verksamhet och behov hos människor.

Information - Samhällsmedborgarna och brukarna ska ges tydliga, uttömmande och väl anpassad information.

Bemötande - Genom det goda bemötandet skapa optimala förutsättningar för tjänstens genomförande. Bästa möjliga möte.

Delaktighet och inflytande - Brukarna ges inflytande över tjänstens utformning, innehåll och utförande. Salutogent synsätt.

Pålitlighet/trygghet - Brukarens/kommuninvånarens tillit till att tjänsten utförs på ett sådant sätt som man kommit överens om. Talar gott om varandras verksamheter.

Rättssäkerhet - Tjänsten erbjuds och utförs i överensstämmelse med gällande rätt.

Vi måste alla våga kliva fram och med rak rygg säga – det är jag som är ansvarig, vad kan jag bidra med för att möta brukarens behov, för att utveckla den här arbetsplatsen, den här förvaltningen. Vi skapar en arbetsplats där ansvarstagandet och skapandet är gemensamt utifrån mål och uppdrag.

Ekonomisk analys

Socialnämnden redovisar ett överskott på totalt 730 tkr vilket kan jämföras med 2010 års överskott på 135 tkr. Området Äldreomsorg redovisar ett överskott på 1 960 tkr vilket kan jämföras med 2009 års överskott på 965 tkr. Området Omsorg redovisar ett underskott på 1 745 tkr vilket kan jämföras med 2009 års underskott på 599tkr. Området Individ- och familjeomsorg redovisar ett underskott på 2 159 tkr vilket kan jämföras med 2009 års underskott på 3 913tkr.

FRAMTIDEN

Ytterligare information över framtiden ges i respektive nämndredovisning.

Ks / Ks-förvaltningen

Kommunstyrelsen kompenseras ekonomiskt i MoB 2011 -2013 inom flera områden. Det gör att arbetet med utvecklingen av hemsida, intranet och e-tjänster fortsätter under 2011 utifrån den utökade budget som tilldelats.

Kommunstyrelsen beslutade att ta ett övergripande tag i turismfrågorna under den kommande perioden. Arbetet inleds under 2011. Dessutom pågår just nu ett intensivt arbetet med att se över och uppdatera det arbetsgivarpolitiska/ personalpolitiska programmet. Vidare ska arbetet med trygghet, säkerhet och folkhälsa samordnas under den kommande perioden.

Anpassningsprogrammet för kommunstyrelsen har genomförts genom vakanshållning av tjänster och en ett antal effektiviseringsåtgärder. Effekten är dock att verksamheten är väldigt känslig för förändringar av olika slag och frånvaro med anledning av sjukdom etc. Dessutom är genomsnittsåldern inom kommunstyrelseförvaltningen hög. Samtidigt framförs önskemål om mer kvalificerat administrativt stöd från verksamheterna. Detta måste hanteras i samband med flerårsplaneringen mål och budget 2012-2014. Arbetet med ett nytt personal och lönesystem fortsätter under året med inriktning på att det nya körs igång hösten 2011.

Det framförs vidare behov av mer verksamhetsnära stöd på förvaltningarna. Dessa resurser har aldrig förts över till den kommungemensamma administrationen med något undantag. Diskussioner hur förvaltningarna ska lösa detta fortsätter under 2011.

Kostnaderna för kollektivtrafik ökar mer än förväntat. Detta parat med förändringar som hänger samman med en ny lag om kollektivtrafikmyndighet som träder i kraft fr o m 2012 gör att området kommer att genomlysas under 2011 från flera synvinklar.

Dessutom är KS bidrag till olika organisationer för närvarande underfinansierade med 300 tkr.

TN / Tekniska kontoret

Hallstahammar har ett gynnsamt läge med sin närhet till både Västerås, Eskilstuna och Köping. Goda möjligheter till pendling finns inom regionen vilket gynnar Hallstahammar. Kommunen kommer därför att ha en fortsatt efterfråga på tomter till småhus. Nya detaljplaner för tomter i attraktiva lägen behöver tas fram.

Översynen av organisationen kommer att fortgå under 2011 efter att tekniska nämnden tog sitt inriktningsbeslut i december 2010. En detaljorganisation ska presenteras för tekniska nämnden senast i juni 2011. Organisationen behöver förstärkas med nya medarbetare i samband med framtida pensions- avgångar. För att lyckas krävs det att vi betraktas som en attraktiv arbetsgivare som vill förnyas i takt med den tekniska utvecklingen.

Arbetet med översiktsplanen fortsätter även under 2011 där utställning beräknas äga rum i april-maj. Antagande av översiktsplanen beräknas tas av kommunfullmäktige under hösten 2011. En ny grönstrukturplan kommer att startas upp efter detta. Arbetet med att förnya energiplanen från 1992 fortsätter även under större delen av 2011. Aktualisering av kart- och mätverksamheten befaras pågå under kommande året. Utbildningsinsatser planeras vidare för att kunna använda GIS på bredare front.

En påtaglig risk för kapitalförstöring gällande de toppbelagda ytorna finns för anläggningsavdelningen. Om toppbeläggningsverksamhet fortsätter att användas som justeringsverksamhet kommer det oundvikligen att innebära kapitalförstöring då en underhållsskuld kontinuerligt uppstår.

Arbetet fortsätter om än i mindre omfattning med att förbättra en offentlig plats om året. I en idéskiss finns tankar om hur centrum ska förskönas och förbättras. Energi-effektiviseringar i kommunens fastigheter och gatubelysning kommer även i framtiden att vara prioriterat. Det upplevda hotet är huruvida den negativa trenden om mindre uthyrda

kommunala lokaler fortsätter i framtiden eller ej. Ett hot som även berör städverksamheten där planering för bortfall av objekt kommer att prioriteras i framtiden. Städverksamheten kommer fortsättningsvis att sänka sina kostnader genom effektiviseringar och genom att nya mer ergonomiska städmetoder införs som underlättar det dagliga arbetet.

Miljödomstolen har beslutat att kväverening ska vara införd till den 1 juni 2011 vid reningsverket. Under 2010 har en totalentreprenad upphandlats och beräknad ombyggnation påbörjas i februari 2011. Reningsverk och pumpstationer har ett omfattande eftersatt underhåll. Ett eftersatt underhåll leder till att man tappar effektivisering som i sin tur leder till ökade kostnader. Det är därför mycket angeläget att, inom de närmaste åren, genomföra åtgärder för att minska det akuta underhållet, förbättra arbetsmiljön och på sikt få ner driftskostnaderna.

Ett akut problem har uppstått gällande Kolbäcks vattentorn. Vattentornet behöver en total renovering både utvändigt och invändigt. För den inre renoveringen har vi en del att lösa på ledningsnätet innan vi kan tappa ur och åtgärda de skador som finns. Utvändigt har tornet en del skador som frost/frysningsskador vilket medfört karbonatiseringsskador (vittrar sönder) på betongen. Detta kan leda till stora problem, såsom äventyra hållfastheten på konstruktionen, om det inte åtgärdas i tid.

För att ytterligare säkerhetsställa kommunens dricksvattenkvalitet ska det projekteras för en ny råvattenbrunn.

När det gäller ledningsnätet kommer fortsatt fokus att läggas på planerad förnyelse av VA-ledningar, där målet är att minska andel läckage och driftkostnader över tiden.

MN / Miljöförvaltningen

Miljönämnden och byggnadsnämnden slås samman till bygg- och miljönämnd från 1 januari 2011. En ny förvaltning organiseras där miljöinspektörer och byggnadsinspektörer arbetar tillsammans. Motiv till detta är förenkling för sökande med färre kommunala

kontakter samt att effektivitetsvinster ska uppnås. Nya rutiner ska upprättas och nya kontaktytor ska etableras, vilket kommer att vara klart efter en tid. Förvaltningens stödfunktioner på IT-sidan behöver uppgraderas och utvecklas. Vid samgående mellan bygg och miljö måste gemensamma register och databaser upprättas. Bättre verktyg för hantering av fastighetsdata bör också anskaffas för att spara tid och säkra kvaliteten.

Centrala myndigheter både hämtar in och levererar data i nya gränssnitt som gör att förvaltningen måste satsa mer tid och pengar inom detta område redan under år 2011. Sammantaget bör hanteringen av underlagsdata utvecklas för ett effektivare och kvalitetssäkrat myndighetsarbete. Till del handlar detta om fortsatt utveckling av GIS (geografiska informationssystem).

2011 kommer i övrigt handla mycket om nya plan- och bygglagen (PBL), vilken träder i kraft den 2 maj i år. Utbildning av tjänstemän och politiker kommer att genomföras under året. Revidering av taxa och införande av nya rutiner kommer att göras efterhand under året.

Även miljöbalkstaxan är i behov av revidering under 2011. Arbetet med detta påbörjades 2010 men stannade av med anledning av omorganisationen. Politikerna i nämnden kommer att få utbildning även inom detta område under året..

BBN / Skol – o fritidsförvaltningen

Förskolan

Beslut togs i barn- och utbildningsnämnden 2010 om en permanent utbyggnad vid förskolan Jan Pers Backe motsvarande ett 40-tal platser. I avvaktan på eventuell enskild utförare förhys för ett år, en paviljong vid förskolan Jan Pers Backe. Inför beslut om eventuell förlängning av hyresavtal för paviljongen alternativt permanent utbyggnad behöver underlag tas fram för ställningstagande om ytterligare lokalbehov för förskolan i tätorten.

Förskolan står inför en planerad nybyggnation i Kolbäck till följd av osäkerhet om markföreningar på nuvarande tomtmark vid förskolan Koltrasten. Den nya byggnaden planeras för att i en framtid kunna byggas ut

för förskolan Myrans framtida lokalbehov. Ökade lokalkostnader (hyra, drift, underhåll) som planerade nybyggnationer medför är i dagsläget ofinansierad.

Grundskolans resultat

Vårens låga resultat tas på största allvar och alla nivåer och verksamheter fortsätter att följa upp, analysera och åtgärda de förbättringar som krävs. Det är ett långsiktigt arbete som är påbörjat och som kräver uthållighet. Många processer pågår i syfte att förbättra möjligheterna för alla elever att nå godkänt i alla ämnen och öka meritpoängen. Ett mer systematiskt kvalitetsarbete håller på att ta form. Ledning och styrning av skolverksamheten blir allt tydligare och samordnad. Återkoppling av kunskapsresultat sker allt tätare och rapporteras till den politiska nämnden. Samverkan ”skola – social – fritid” inriktas på att bredda insatserna.

Gymnasieskola

Under året kommer förberedelser att pågå för att från 2012 utöka förvaltningen med en gymnasieskola i kommunal regi. En gymnasiechef med ansvar för det nya kommunala gymnasiet har rekryterats med förberedande uppdrag att planera framtida verksamhet och marknadsföra den nya gymnasieskolan. Den nya gymnasiereformen, Gy 2011, påverkar utformningen av skolan.

Nya statliga styrdokument

Flera stora förändringar av de statliga styrdokumenterna är på väg in till skolor och förskolor t.ex skollag, läroplaner, allmän förskola, betygsskala, gymnasiereform, spetsutbildning, lärlingsutbildning.

Ledning och all personal kommer att behöva använda tillgänglig tid för kompetensutveckling under läsåret för att informera sig och sätta sig in i betydelsen av nya statliga styrdokument samt genomföra de förändringar detta medför. Bl.a. innebär det ett omfattande arbete för att ta fram en ny delegationsordning utifrån den nya lagstiftningen.

Ny nämndorganisation

Barn- och utbildningsnämnden delades 1 januari 2011 i barn- och utbildningsnämnd och kultur- och fritidsnämnd. Från 2012 utökas barn- och utbildningsnämnden med gymnasieskolan.

Skol- och fritidsförvaltningen kommer att delas i barn- och utbildningsförvaltning och kultur- och fritidsförvaltning.

SN / Socialförvaltningen

Individ och familj

Samverkan kommer att på flera sätt bli avgörande för Individ och familjs resultat för 2011. IFO kommer inte ensamt att klara av utmaningen att ge stöd och hjälp till de som söker bistånd från verksamheten.

Under 2011 kommer verksamhet att starta upp i samordningsförbundets regi. Verksamhetens målgrupp är brukare i behov av samordnad rehabilitering från flera aktörer i samhället. Förväntan är att detta ska bidra till att fler får hjälp med vägen mot självförsörjning och att bryta bidragsberoende.

Arbetet med nya riktlinjer för biståndshandläggning är högt prioriterat. Genom detta finns förhoppningen att bistånd kan ges enklare och mer lättillgängligt samt att samverkan mellan myndighetsutövning och verkställighet ska effektiviseras.

2012 kommer individ och familj ta över vuxenutbildningen från Kolbäcksådalens gymnasieförbundet. 2011 används som ett år av förberedelser där många bitar behöver lösas före kommande årsskifte. I dialog med förbundet avser IFO forma övertagandet på ett bra sätt för alla inblandade.

Omsorgen

Behovsinventeringen (den s k lokalplanen) ska revideras under 2011. Redan ser vi att det framförallt är brukare/kunder inom det neuropsykiatriska området som står för och kommer att stå för den mesta volymökningen framöver.

Planering inför volymökningen i form av om- och tillbyggnad av en lägenhet vid Nibblegatans gruppbostad samt nybyggnation av en gruppbostad om 6 lägenheter.

Fortsatt planering av införande av Time Care och önskad sysselsättningsgrad

Förändrat upplägget inom hela Omsorgen (slå samman vissa dagliga verksamheter med gruppbostäder) kommer att uppta en stor del av år 2011.

Äldreomsorgen

Fortsätta arbetet att skapa ny kultur i Äldreomsorgen/tänka nytt.

Införande av Time Care och önskad sysselsättningsgrad, inkl utveckling av Bemanningseenheten

Anpassning till grundbemanning.

Fortsatt arbete vad gäller SoL dokumentation och genomförandeplaner.

Se över Hemtjänstens rutiner/utförande utifrån LOV utredningen.

Arbeta med de två projekt som bedrivs med stimulansmedel.

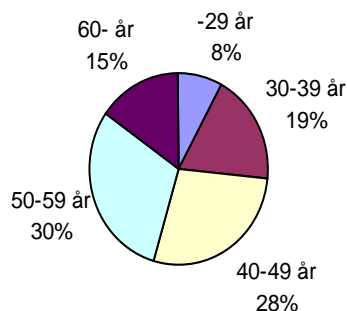
Kvalitetsarbete gällande HSL rutiner.

INVESTERINGSREDOVISNING INKL FLERÅRSÖVERSIKT				
	BUDGET	REDOVISAT	ACK. BUDGET 2007-2010	ACK. UTFALL 2007-2010
	2010	2010	(aktuella projekt)	(aktuella projekt)
BRUTTOINVESTERINGAR				
INVESTERINGAR	51 953	20 506		
KOMMUNINVEST EKON FÖ	0	94	0	94
VALLMOOMRÅDET, GATA	673	20	745	542
DUVHÅLLARNA ETAPP 2	1 536	90	1 837	810
HERRSKOGEN, GATA	1 000	1 510	1 000	1 510
SOFIELUND, GATA	0	0	607	461
HÄRADSVÄGEN, LEDNING	0	609	0	609
ÖSTRA NIBBLE 1, GATA	0	100	650	1 831
ÖSTRANIBBLE 2,GATA	626	0	1 000	374
ÖSTRA NIBBLE 2,LEDNING	1 000	3	1 000	3
FÖRNYELSE BELYSNING	500	480	1 660	1 754
TRAFIKSÄKERHETSÅTGÄRDER	393	346	2 600	2 830
GATUOMBYGGNAD	1 156	493	2 300	2 087
PUMPSTATION	1 320	316	2 000	996
KVÄVERENING	8 000	548	8 000	548
ROTAMIX	500	526	500	2 073
HERRSKOGEN, LEDNING	1 000	994	1 000	994
VA INV PKT	10 000	7 424	10 000	7 424
VATTENTORNET I KBK	0	83	0	83
DIV OBJEKT, VÄRME-VENT	1 394	1 069	3 841	3 449
SANERING VA	1 000	398	2 000	1 503
TN OFÖRUTSEDDA INVEST	204	0	2 274	0
NIBBLE FJÄRRV, ETAPP 2	3 296	3 325	5 796	5 991
FÖRSKÖNING CENTRUM	385	373	685	673
TRAKTORGRÄVARE	970	971	0	971
OMB. SMÖRBLOMMEV	370	486	370	486
FULLSTOR IDROTTSBALL KBK	13 000	0	13 000	0
INVESTERING MARK	0	2 208	100	5 217
NIBBLE KÖK	0	500	0	1 719
INVEST KOMMUNSTYRELSEN	700	98	0	616
UTB STADSNÄT	2 930	932	7 930	8 515
Totaler	51 953	23 996	70 895	54 163
INKOMSTER				
TOMTRÄTTSMARK, FÖRSÄLJNING	0	1 170		3 885
MARKFÖRSÄLJNINGAR	0	1 804		3 498
EXPLOATERINGSINKOMSTER	0	516		4 382
NETTOINVESTERINGAR	51 953	20 506	70 895	42 398

MEDARBETARE

Hallstahammars kommun hade den 31 december 2010 1162 personer anställda, varav 1004 kvinnor och 158 män. Kvinnornas medelålder är 46,8 år och männens 49,7 år. I genomsnitt har man varit anställd i 15,8 år (kvinnorna 15,4 år och männen 17,2 år).

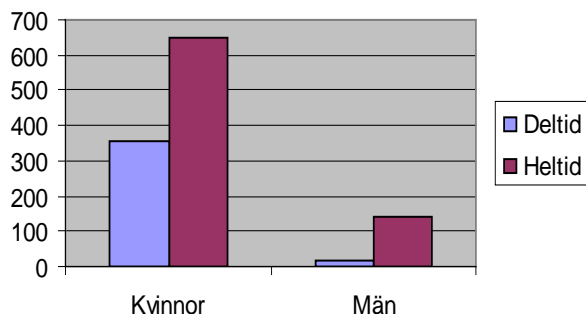
Åldersstruktur

Figur 1. Åldersstruktur anställda Hallstahammars kommun 2010-12-31. Månadsanställd personal.

Sysselsättningsgrader

68 % arbetar heltid och 32 % arbetar deltid. Av de kvinnliga arbetstagarna arbetar 65 % heltid och 35 % arbetar deltid. Av de manliga arbetstagarna arbetar 88 % heltid och 12 % arbetar deltid.

Figur 2. Sysselsättningsgrad män och kvinnor Hallstahammars kommun

2010-12-31. Månadsanställd personal

Personalkategorier

	Kvinnor	Män	Totalt
Ledningsarbete	36	14	50
Handläggarsarbete	17	5	22
Administratörsarbete	30	4	34
Sjuksköterska	21	1	22
Undersköterska/skötare	206	2	208
Vårdbitr/vårdare	179	12	191
Personlig assistent	12	3	15
Övrig vård/omsorg	1		1
Rehab/förebyggande	9	1	10
Socialekreterare	27	1	28
Övrig social/kurativ	3	2	5
Grundskollärare	77	16	93
Förskollärare	105	3	108
Fritidspedagog	24	4	28
Övrigt lärarbete	35	17	52
Barnskötare	64	5	69
Dagbarnvårdare	2		2
Elevassistent	20	1	21
Övrig skol/förskole	6		6
Fritidsledare	4	1	5
Bibliotekarie/ass	6		6
Övrig fritid/kultur	7	6	13
Teknisk handläggare	3	2	5
Ingenjörer	5	3	8
Tekniker	3	15	18
Hantverkararbete	2	38	40
Köks/måltidsarbete	53	2	55
Städ/ tvätt/ renhållning	47		47
Totalt	1004	158	1162

Figur 3. Antal anställningar Hallstahammars kommun fördelat på personalkategori och kön 2010-12-31. Månadsanställd personal

Sjukfrånvaro

Sjukfrånvaro hela kommunen 2010-12-31	Åldersintervall			Totalt	2009	2008
	-29 år	30-49 år	50 år -			
Antal anställda	83,3	532,1	553,9	1169,3	1274	1294
Anst. dagar : antal	3039	194227	202190	426808	461170	473719
Sjukdagar : antal	519,6	8210,7	11291,2	20021,5	23852	32250
: per anställd	6,3	15,4	20,4	17,1	18,9	25
: % av anst.dagar	1,7	4,2	5,6	4,7	5,2	6,8

Figur 4. Sjukfrånvaro Hallstammars kommun uppdelat på ålder 2010
Standardurval och sjukdagar omräknat med hänsyn taget till omfattning.

Åren 2008 och 2009 låg sjukfrånvaron för hela Hallstammars kommun på 6,8 % respektive 5,2 % . Nu är siffran nere på 4,7 %.

Andelen långtidssjukskrivningar längre än 90 dagar utgör 41 % av antalet sjukdagar, vilket är en minskning gentemot år 2009 (49 %).

I och med att sjuktalen gått ned successivt under flera år har arbetsgivarens kostnader sjunkit och premien för avtalsförsäkringen har följdriktigt också sänkts. De positiva effekterna av minskad sjukfrånvaro bör vara ökad produktivitet, minskade vikariekostnader och administration samt ge bättre planeringsförutsättningar för kärnverksamheten.

Pensionsavgångar

Under året har 43 medarbetare avgått med pension. I paritet med anpassningsprogram och elevunderlag etcetera har inte samtliga tjänster återbesatts. Av medarbetare som avgått med pension har 8 personer beviljats pensionsförstärkning enligt vår pensionspolicy.

Pensionspolicyn möjliggör olika pensionslösningar

Pensionspolicyn har öppnat för nya alternativa pensionslösningar. Fem medarbetare har valt att byta ut den förmånsbestämda ålderspensionen till alternativ pension enl bilaga 2 till KAP-KL. Policyn medger möjlighet att löneväxla med max 20 % av lönen och därtill betalar arbetsgivaren ett tilläggsbelopp på 7,5 % då löneväxlingen ska

vara kostnadsneutral för kommunen. Tillägget består av skillnaderna mellan sociala avgifter och löneskatt samt en jämkning mellan kommunens ökade administration och minskningen av försäkringskostnader gällande de kollektivavtalade försäkringarna.

Fjorton medarbetare löneväxlar och kommunen har betalat in 472 tkr i premie för detta samt 35 tkr i tilläggsbelopp.

En medarbetare har ansökt om minskad arbetstid med oförändrat tjänstepensionsintjänande. Syftet med den möjligheten är att öka förutsättningarna för äldre anställda att fortsätta arbeta samt att underlätta generationsväxlingen.

Av dem som avgått med pension under året har 8 medarbetare beviljats pensionsförstärkning med hänvisning till anpassningsprogrammet och/eller verksamheternas förändrade behov av personal.

Reglering av pensionskostnader för personal som omfattas av huvudmannaförändringar

Kommunstyrelsen beslutade i februari 2010 att avtal fick tecknas med Landstinget Västmanland för att få tillstånd en överenskommelse om reglering av pensionskostnader för berörda personalgrupper, särskilda omsorgen. Under året fick vi totalt 2,423 mkr, varav 2,163 m kr var retroaktivt från januari 2000, till kommunens pensionskonto.

Sjukfrånvaro-rehabilitering-friskvård

Arbetet med ohälsan har fortsatt under året. Vi har samverkansavtal med försäkringskassan sedan 2008 och det har gett ytterligare struktur på arbetet som att exempelvis en försäkringskassehandläggare arbetar med kommunens anställda oberoende av bostadsort. Medarbetarna har enkelt kunnat nå handläggaren och det har bidragit till att förkorta rehabiliteringsprocessen. Rehabiliteringsmötena har planerats in en viss veckodag för effektivisering av arbetet för alla berörda. Under året har 35 rehabutredningar begärts för långtidsfrånvaro samt 46 för korttidsfrånvaro. Siffrorna var 55 resp 25 för år 2009.

För de rehabiliteringsåtgärder som satts in har vi beviljats 217 tkr från AFA (350 tkr 2009). I förebyggande syfte stödjer vi medarbetare som deltar i fysiska aktiviteter med ersättning för gymkort/motsvarande med 50 %, max 1500 kr/år. Under året betalades 237 tkr till 306 medarbetare. För de fria bad som arbetsgivaren ger möjlighet till betalades 80 tkr.

Kommunfullmäktige tog under september beslut om att rökfri arbetstid skulle gälla från årsskiftet 2010/2011. Ett viktigt argument var kundperspektivet och att våra medborgare/kunder inte skulle utsättas för ofrivillig, passiv rökning. Det är också ett sätt att skapa förutsättningar för en god hälsa och en bra arbetsmiljö. Arbete med att förbereda genomförandet med exvis information och möjligheter till stöd via företagshälsovården har pågått under hösten. Vid årsskiftet 2010/2011 blir vi en av 142 kommuner som infört rökfri arbetstid.

Sjukfrånvaron i procent av den sammanlagda arbetstiden för samtliga tillsvidareanställda exkl timanställda

År	2006	2007	2008	2009	2010
%	8,7	8,2	7,1	5,3	4,7

När vi redovisar sjukfrånvaron utifrån anvisningarna från Sveriges kommuner och landsting för att kunna jämföras med övriga kommuner/landsting blir sjukfrånvaron 4,8 % (5,3 % 2009).

I linje med att sjukfrånvaron sjunkit har antalet medarbetare med tillfällig sjukersättning också sjunkit. En medarbetare har tillfällig sjukersättning per sista december (10 st 2009).

Av kommunens anställda har 32 % ingen sjukfrånvaro under året (33 % år 2009).

Hedersbevisning

I december 2010 hedersbevisades 14 medarbetare och 7 förtroendevalda. Kriterierna för hedersbevisning är att man varit anställd 25 år respektive förtroendevald 12 år.

Kompetensutveckling

Samtliga chefer har deltagit i Ledarforum, där aktuella teman diskuteras vid minst fyra tillfällen per år. Värdegrunden, se vidare särskild punkt, LEAN-projekt, strategisk måluppfyllelse och anpassningsprogrammet har varit några av årets programpunkter.

Den gemensamma utbildningen inom ramen för Tuff Ledarskapsutbildning, kommunikativt ledarskap, har samt uppföljningsdag har genomförts.

Föreläsning om arbetsmiljökommittéernas uppgifter och arbetsmiljölagen har genomförts för ledamöter och suppleanter i kommunens samtliga arbetsmiljökommittéer. Internt har återkommande arbetsmiljöutbildningar för chefer/arbetsplatsombud/skyddsombud startat under hösten.

Under våren har utbildningar i LEAN genomförts. Upptakten var en introduktionsdag för 60 medarbetare och följdes av utbildning av 8 förbättringsledare samt en utbildningsdag för 10 chefer inom vård och omsorg. Förbättringsledarna från Lövasen och hemtjänsten har redovisat sitt arbete i kommunstyrelsen och på ledarforum. Under hösten utbildades ytterligare förbättringsledare i hemtjänst, administration och äldreboenden. Inom ramen för kommunens handikapplan har Jan Bylund föreläst om handikapp och tillgänglighet för personal och förtroendevalda. Arbetet med värdegrund – bestående av delarna kunden i centrum, ständiga förbättringar och hållbarhet/uthållighet - har pågått på respektive arbetsplats under året. Till årsredovisningen 2010 kommer samtliga chefer att redovisa sitt arbete med värdegrunden. Föreläsningar har anordnats för chefer i ämnet under flera ledarforum bl a med forskare från universitet. Även goda interna exempel har redovisats.

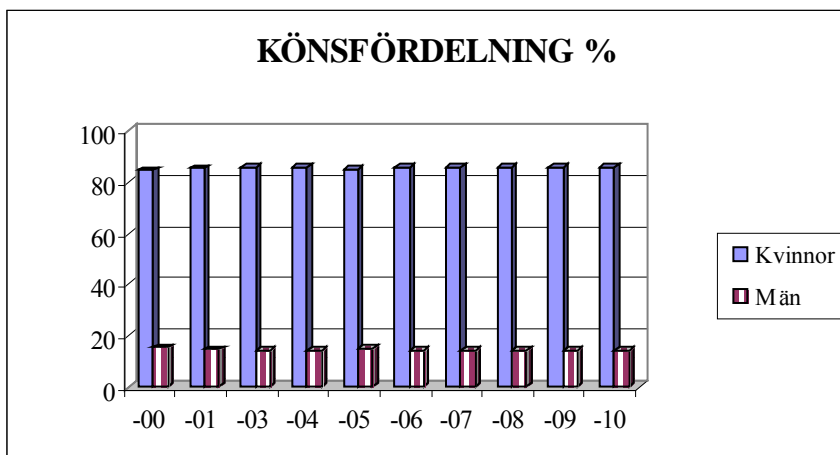
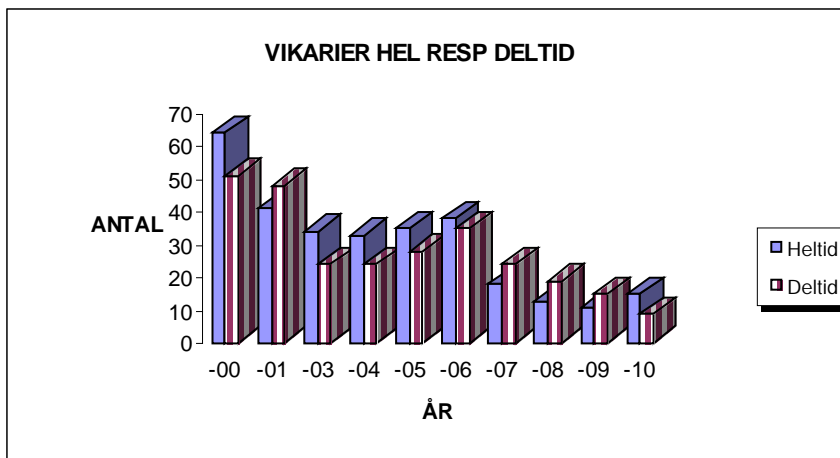
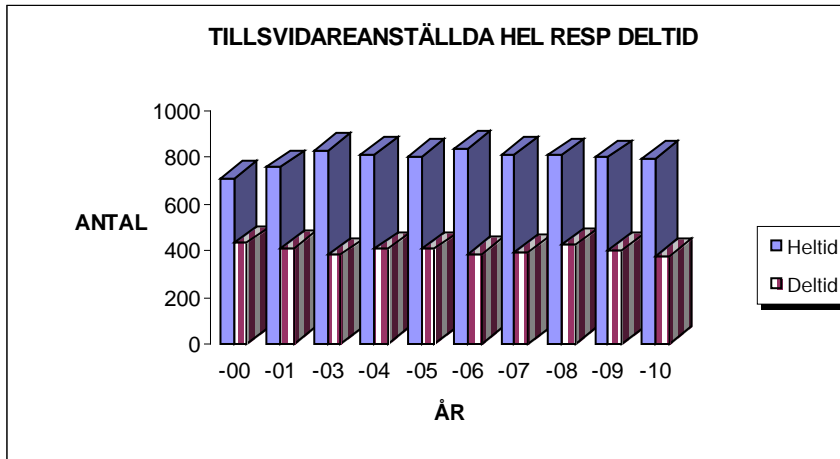

REDOVISNING AV SJUKFRÅNVARON ENLIGT REDOVISNINGSLAGEN									
		2010		2009		2008		2007	
		Dagar	Procent	Dagar	Procent	Dagar	Procent	Dagar	Procent
Total sjukfrånvarotid		20184	4,7%	23636	5,30%	31808	7,1%	36426	8,2%
därav 60 dgr eller mer		9745	2,3%	13621	3,10%	21107	4,7%	25038	5,7%
Fördelning									
Kvinnor		18044	4,9%	20867	5,5%	28389	7,4%	33319	8,8%
Män		2094	4,4%	2769	4,4%	3419	5,3%	3107	4,8%
Åldersgrupper									
Upp till 29 år									
	Kort	531		456		962		958	
	Lång	0		262		1129		919	
	Summa	531	1,7%	718	2,4%	2091	6,7%	1877	7,5%
Mellan 30 o 49 år									
	Kort	6019		4866		4468		4613	
	Lång	3847		5811		9565		10774	
	Summa	9866	4,2%	10677	5,3%	14034	6,8%	15387	7,4%
Från 50 år									
	Kort	5488		4693		5270		5817	
	Lång	5898		7548		10412		13345	
	Summa	11386	5,6%	12241	5,8%	15682	7,5%	19162	9,2%

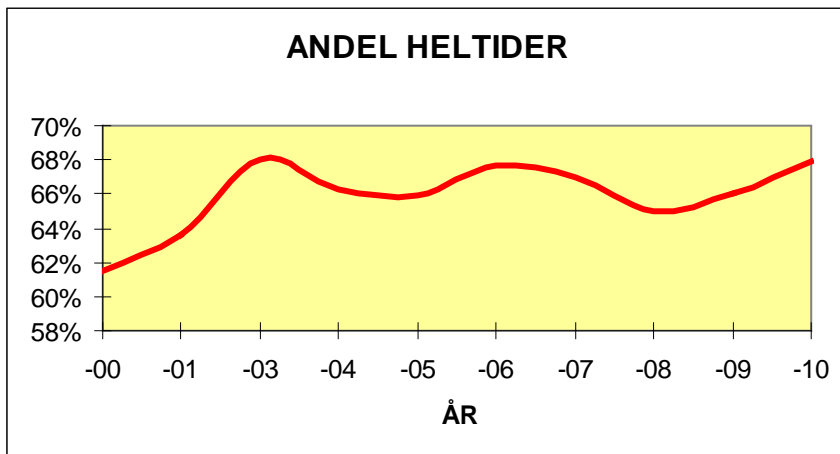
Fördelning av sjukfrånvarotiden									
		2010		2009		2008			
Kort sjukfrånvaro									
	Kvinnor	9506	52,68%	8986	43,06%	9765	34,4%		
	Män	887	42,33%	1029	37,16%	937	27,4%		
Lång sjukfrånvaro (mer än 60 dgr)									
	Kvinnor	8538	47,32%	11881	56,93%	18624	65,6%		
	Män	1208	57,69%	1740	62,84%	2482	72,6%		
Åldersgrupper									
Upp till 29 år									
	Kort	531	100%	456	63,51%	962	46,0%		
	Lång	0	0%	262	36,49%	1129	54,0%		
	Summa	531		718		2091		6,6%	
Mellan 30 o 49 år									
	Kort	4374	53,2%	4866	45,37%	4469	31,8%		
	Lång	3847	46,8%	5811	54,43%	9565	68,2%		
	Summa	8221	40,73%	10677		14034		44,1%	
Från 50 år									
	Kort	5488	51,8%	4693	38,34%	5270	33,6%		
	Lång	5898	48,2%	7548	61,66%	10412	66,4%		
	Summa	11386	56,41%	12241		15682		49,3%	

TOTALT FÖR HALLSTAHAMMARS KOMMUN											
	Timmar										
	År 2000	År 2001	År 2002	År 2003	År 2004	År 2005	År 2006	År 2007	År 2008	År 2009	År 2010
ÖVERENSKOMMEN ARBETSTID	1 974 162	1 976 908	2 010 357	2 114 640	2 183 025	2 185 579	2 177 671	2 165 336	2 204 582	2 175 630	2 138 060
FRÅNVARO	620 852	629 708	660 348	649 394	634 991	626 889	647 653	625 704	597 508	570 207	545 726
NETTOTID	1 353 310	1 347 200	1 350 009	1 465 246	1 548 034	1 558 690	1 530 018	1 539 632	1 607 074	1 605 423	1 592 334
ÖVERTID/MERTID	30 182	30 937	34 146	31 565	25 704	24 103	24 317	19 425	20 010	18 648	17 247
TOTAL ARBETSTID	1 383 492	1 378 137	1 384 155	1 496 811	1 573 738	1 582 793	1 554 335	1 559 057	1 627 084	1 624 071	1 609 581
ÖVERTID/MERTID	1,53%	1,56%	1,70%	1,50%	1,20%	1,10%	1,10%	0,90%	0,90%	0,86%	0,81%
ARBETAD TID	66,57%	65,84%	65,30%	67,50%	69,80%	69,90%	68,90%	70,10%	72,10%	73,14%	74,19%
TOTAL ARBETSTID	68,10%	67,40%	67,00%	69,00%	71,00%	71,00%	70,00%	71,00%	73,00%	74,00%	75,00%
SJUKFRÅNVARO	10,60%	11,80%	11,50%	10,50%	9,10%	8,00%	8,31%	8,00%	6,80%	5,30%	4,80%
LAGSTADGADE LEDIGHETER	17,50%	16,40%	17,70%	16,50%	16,90%	17,00%	17,13%	17,10%	17,14%	17,85%	17,70%
ÖVRIGA LEDIGHETER	3,80%	4,40%	3,80%	4,00%	3,00%	4,00%	4,22%	3,90%	3,06%	2,85%	2,50%
TOTAL FRÅNVARO	31,90%	32,60%	33,00%	31,00%	29,00%	29,00%	30,00%	30,00%	27,00%	26,00%	25,00%
AVTAL 01											
ANSTÄLLNINGSFÖRM 1											
ANSTÄLLNINGSTYP 1											
FRÅNVARO BERÄKNAD I.F.T 100% ÖK ARBETAD TID											

SJUKFRÅNVARO												
Dag	2010		2009		2008		2007		2006		2005	
	Tillfällen	Dagar	Tillfällen	Dagar	Tillfällen	Dagar	Tillfällen	Dagar	Tillfällen	Dagar	Tillfällen	Dagar
1	645	502	782	630	914	769	855	727	628	558	686	588
2-14	1727	6411	1646	6129	1627	6301	1540	5980	1432	5793	1370	5794
15-28	71	1309	81	1627	90	1677	83	1564	89	1710	88	1633
29-90	85	3784	68	3318	76	3071	116	4908	92	3374	113	4962
91-365	51	8132	71	11931	106	19988	122	23246	144	27178	129	25124
Summa	2579	20138	2646	23635	2813	31806	2716	36425	2385	38613	2386	38101

Tillsvidareanställda:	ÅR -00	ÅR -01	ÅR -03	ÅR -04	ÅR -05	ÅR -06	ÅR -07	ÅR -08	ÅR -09	ÅR -10
Gr 1 A	709	756	830	810	804	836	811	807	797	796
Gr 1 B	433	408	382	406	405	383	394	422	402	375
Summa	1142	1164	1212	1216	1209	1219	1205	1229	1199	1171
Vikarier										
Gr 1 A	64	41	34	33	35	38	18	13	11	15
Gr 1 B	51	48	24	24	28	35	24	19	15	9
Summa	115	89	58	57	63	73	42	32	26	24
Könsfördelning totalt %										
Kvinnor	85	85	86	86	85	86	86	86	86	86
Män	15	15	14	14	15	14	14	14	14	14
Totalt										
Heltid	773	797	864	843	839	874	829	820	808	811
Deltid	484	456	406	430	433	418	418	441	417	384
TOTALT	1257	1253	1270	1273	1272	1292	1247	1261	1225	1195
%-heltid	61%	64%	68%	66%	66%	68%	67%	65%	66%	68%

SJUKFRÅNVAROSTATISTIK 2010							
Typ av frånvaro	Hela kommunen	Adm-Hand/ Lednings arbete	Teknik/ Hantv/ Städ	Vård/Rehab Socialt/Köks arbete	Skola	Kultur/ Turism/ Fritid	Barn- omsorg
Antal sjukdgr/år i snitt/anst (total sjukfrånva	17,1	8,5	15,1	19,1	16,8	4,5	18,7
Antal sjukdgr dag1/år i snitt/anställd	0,4	0,2	0,3	0,4	0,5	0,3	0,7
Antal sjukdgr dag 2-14/år i snitt/anställd	5,4	2,7	5,3	6,1	5,5	3	6,6
Antal sjukdgr dag 15-28/år i snitt/anställd	1,1	0,9	0,9	1,4	0,8	0,6	1,3
Antal sjukdgr dag 29-90/år i snitt/anställd	3,2	1,1	1,9	4	3	2,3	3,8
Antal sjukdgr dag 91-365/år i snitt/anställd	6,9	3,6	6,6	7,1	6,9	10,3	6,3
Antal sjukdagar i % av antal anställningsdaç	4,7	2,3	4,1	5,2	4,6	4,5	5,1
I sjukfrånvarostatistiken ingår all sjukfrånvaro, dvs även sjukersättning							
SJUKFRÅNVAROSTATISTIK 2009							
Typ av frånvaro	Hela kommunen	Adm-Hand/ /Lednings arbete	Teknik/ Hantv/ Städ	Vård/Rehab Socialt/Köks arbete	Skola	Kultur/ Turism/ Fritid	Barn- omsorg
Antal sjukdgr/år i snitt/anst (total sjukfrånva	19,46	11,1	2,6	21,64	12,14	19,2	19,98
Antal sjukdgr dag 1/år i snitt/anställd	0,5	0,1	0,7	0,5	0,2	0,7	0,9
Antal sjukdgr dag 2-14/år i snitt/anställd	5	2,6	4,6	5,8	2,5	3,8	6,6
Antal sjukdgr dag 15-28/år i snitt/anställd	1,3	0,8	0,9	1,7	0,5	0,6	1,6
Antal sjukdgr dag 29-90/år i snitt per anställ	2,7	1	3,9	3,3	2,3	1,8	2,3
Antal sjukdgr dag 91-366/år i snitt/anställd	9,8	6,5	15,5	10,3	6,7	12,3	8,6
Antal sjukdagar i % av antal anställningsdaç	5,3	3,1	7	5,9	3,3	5,3	5,5
I sjukfrånvarostatistiken ingår all sjukfrånvaro, dvs även sjukersättning							
SJUKFRÅNVAROSTATISTIK 2008							
Typ av frånvaro	Hela kommunen	Adm-Hand/ /Lednings arbete	Teknik/ Hantv/ Städ	Vård/Rehab Socialt/Köks arbete	Skola	Kultur/ Turism/ Fritid	Barn- omsorg
Antal sjukdgr/år i snitt/anst (total sjukfrånva	25,98	10,5	26	28,9	20,4	25,9	29,6
Antal sjukdgr dag 1/år i snitt /anställd	0,6	0,1	0,2	0,7	0,6	0,7	0,9
Antal sjukdgr dag 2-14/år i snitt/anställd	5,1	3,7	4,3	5,9	2,8	3,6	6,4
Antal sjukdgr dag 15-28/år i snitt/anställd	1,4	0,4	1,3	1,8	0,8	0,5	1,4
Antal sjukdgr dag 29-90/år i snitt per anställ	2,5	0,7	2,2	3,1	0,1	4,8	2,8
Antal sjukdgr dag 91-366 i snitt/anställd	16,3	5,6	18,5	17,41	15,2	16,3	18,1
Antal sjukdagar i % av antal anställningsdaç	7,10%	2,90%	7,00%	7,90%	5,60%	7,10%	8,1%
I sjukfrånvarostatistiken ingår all sjukfrånvaro, dvs även sjukersättning							

RESULTTATRÄKNING	BUDGET	REDOVISAT	BU-RES	REDOVISAT	REDOVISAT
Tusental kronor	2010	2010	2010	2009	2008
VERKSAMHETERNAS INTÄKTER	163 847	172 057	8 210	163 046	184 299
VERKSAMHETERNAS KOSTNADER	843 550	857 184	-13 634	837 212	840 195
AVSKRIVNINGAR	25 000	25 571	-571	25 982	24 007
VERKSAMHETERNAS NETTOKOSTNADER	704 703	703 416	1 287	700 148	679 903
JÄMFÖRELSESTÖRANDE POSTER		7 282	7 282		
SKATTEINTÄKTER	526 334	535 864	9 530	526 832	525 026
GENERELLA STATS BIDRAG	179 150	179 443	293	172 623	163 538
FINANSIELLA INTÄKTER	7 000	10 304	3 304	7 868	7 378
FINANSIELLA KOSTNADER	5 000	2 049	2 951	2 215	11 898
RESULTAT FÖRE EXTRA ORD POSTER	2 781	20 146	17 365	4 960	4 141
EXTRA ORDINÄRA POSTER				19 136	
ÅRETS RESULTAT	2 781	20 146	17 365	24 096	4 141
*****BALANSRESULTAT*****	2 781	12 864	10 083	4 960	4 141

NOTER RESULTATRÄKNINGEN (R)	2010	2010	2009	2008
Tusental kronor	BUDGET	UTFALL	UTFALL	UTFALL
Not R1				
VERKSAMHETERNAS INTÄKTER	-251 336	-259 546	-262 231	-282 536
Interna poster (enligt spec)	87 489	87 489	99 185	98 237
JUST VERSAMHETERNAS INT	-163 847	-172 057	-163 046	-184 299
Not R2				
VERKSAMHETERNAS KOSTNADER	931 039	944 673	936 397	938 433
Interna poster (enligt spec)	-87 489	-87 489	-99 185	-98 237
JUST VERKSAMHETERNAS KOSTN	843 550	857 184	837 212	840 196
AVSKRIVNINGAR	25 000	25 571	25 982	24 006,6
VERKSAMHETENS NETTOKOSTNAL	704 703	710 698	700 148	679 903
Verksamhetens intäkter R1		-172 057	-163 046	-184 299
Statsbidrag		35 794	35 063	38 850
Övriga bidrag		15 245	18 595	29 359
Barnomsorgsavgifter		8 160	8 219	8 013
Äldreomsorgsavgifter		7 747	7 690	6 043
Vatten o renhållningsavgifter		38 597	37 979	37 210
Hyror		36 595	37 643	38 500
Försäljning		10 638	10 424	10 697
Övriga intäkter		19 281	7 433	15 627
Verksamhetens kostnader R2		857 184	837 212	840 196
Personal		346 461	347 202	341 471
Personalförsäkringsavgifter		111 122	105 575	117 732
Pensionskostnader		34 163	32 392	28 899
Löneskatt		7 688	8 888	7 681
Bidrag, transfereringar		43 220	40 327	37 385
Entreprenader o köp av verksamhet		172 885	192 314	178 697
Hyror, mm		24 921	23 788	23 434
Underhåll mm		8 800	8 000	19 200
Energikostnader		24 484	27 000	28 371
Förbrukning mm		27 749	37 885	43 519
Övriga verksamhetskostnader		55 691	13 850	13 807
Omstruktureringkostnader, netto varav Saneringsprogrammet stöd HFAB (etapp 3)				

KASSAFLÖDESRAPPORT				
Tusental kronor				
	2010	2009	2008	2007
DEN LÖPANDE VERKSAMHETEN				
Årets resultat	20 146	24 096	4 141	8 950
Justeringar för poster som inte ingår i kassaflödet, mm	25 571	25 982	24 007	21 502
Kassaflöde från den löpande verksamheten före förändringar av rörelsekapital	45 717	50 078	28 148	30 452
Kassaflöde från förändringar i rörelsekapital				
Förändring av fordringar	4 512	-22 595	7 043	-24 887
Förändring korta skulder	-2 699	51 213	5 862	23 488
Förändring avsättningar	8 074	6 303	-1 222	-573
Kassaflöde från den löpande verksamheten	55 604	84 999	39 831	28 480
INVESTERINGSVERKSAMHETEN				
Förvärv av anläggningstillgångar	-23 996	-27 422	-33 984	-21 227
Försäljning av anläggningstillgångar	3 490	4 387	4 917	4 679
Exploateringsverksamheten avgår	417	2 310		
Kassaflöde från investeringsverksamhet	-20 089	-20 725	-29 067	-16 548
FINANSIERINGSVERKSAMHET				
Nyupptagna lån	0	0	0	24 500
Amortering	-4 254	-4 254	-4 254	-10 436
Lösen lån (under år 2011 kortf skuld)	-15 500	-15 000		
Medfinansiering infrastruktursatsningar	21 072			
Skuld infrastruktursatningar (kvar att resultatföra)	-16 857			
Långfristiga fordringar	-25 468	7 854	-23 325	-32 585
Kassaflöde från finansieringsverksamhet	-41 007	-11 400	-27 579	-18 521
Årets kassaflöde	-5 398	52 874	-16 815	-6 589
Likvida medel vid årets början	91 849	38 975	55 790	62 379
Likvida medel vid årets slut	86 451	91 849	38 975	55 790
Kassaflödesanalys				
Tilläggsupplysningar till kassaflödesanalysen.				
<u>Likvida medel</u>				
Kassa och bank	86 451	91 849	38 974	55 790

BALANSRÄKNING		REDOVISAT	REDOVISAT	REDOVISAT
		2010	2009	2008
TILLGÅNGAR				
ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR				
MATERIELLA ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR				
Mark byggnader och tekniska anläggning	B1	339 547	345 114	349 097
Maskiner och inventarier	B2	3 930	3 939	5 216
SUMMA MATERIELLA ANLÄGGNINGSTILLG		343 477	349 053	354 313
FINANSIELLA ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR				
MEDFINANSIERING	B3	366 137	340 669	348 523
		16 857		
SUMMA ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR		726 471	689 722	702 836
OMSÄTTNINGSTILLGÅNGAR				
Förråd	B4	1 827	2 399	2 229
Fodringar	B5	58 967	62 907	40 482
Kassa och bank	B6	86 451	91 849	38 974
SUMMA OMSÄTTNINGSTILLGÅNGAR		147 245	157 155	81 685
SUMMA TILLGÅNGAR		873 716	846 877	784 520
EGET KAPITAL AVSÄTTNINGAR O SKULDER				
EGET KAPITAL				
Årets resultat	B7	534 549	510 454	506 313
		20 146	24 095	4 141
Summa eget kapital		554 695	534 549	510 454
AVSÄTTNINGAR				
Avsättningar för pensioner o tvister	B8	21 879	13 805	7 502
SUMMA AVSÄTTNINGAR		21 879	13 805	7 502
SKULDER				
Långfristiga skulder	B9	87 044	85 726	104 980
Kortfristiga skulder	B10	210 098	212 798	161 585
SUMMA SKULDER		297 142	298 524	266 565
SUMMA EGET KAPITAL AVSÄTTN O SKULD		873 716	846 877	784 521
Borgen och ansvarsförbindelser		948 170	970 170	965 300

NOTER BALANSRÄKNING		2010	2009	2008
B1	MARK BYGGNADER O TEKNISKA ANL			
11100	MARKRESERV	39 146	38 742	38 966
11200	VERKSAMHETSFASTIGHETER	125 641	133 748	144 301
11300	FASTIGHET FÖR AFFÄRSVERKS	79 581	74 210	70 680
11400	PUBLIKA FASTIGHETER	62 520	66 380	64 063
11401	EXPLOATERINGSFAST (OMSt)	0	-2 296	
11500	FASTIGH ANNAN VERKSAMHET	32 660	34 331	31 087
	SUMMA	339 548	345 114	349 097
	Anskaffningsvärde (brutto fr 1996)	551 279	565 193	545 470
	Accumulerande avskrivningar (från 1996)	211 731	220 078	196 374
	Bokfört värde	339 548	345 114	349 097
B2	MASKINER O INVENTARIER			
12100	MASKINER	2 090	1 518	1 722
12200	INVENTARIER			0
12400	BILAR O ANDRA TRANSPORTM	1 840	2 421	3 494
	SUMMA	3 930	3 939	5 216
	Anskaffningsvärde (brutto fr 1996)	5 931	9 075	9 075
	Accumulerande avskrivningar (från 1996)	2 001	5 137	3 858
	Bokfört värde	3 930	3 939	5 216
B3	FINANSIELLA ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR			
13200	AKTIER O ANDELAR	78 149	78 054	78 038
13300	OBLIGATIONER FÖRLAGSBEVIS	227 288	201 900	218 420
13301	OSÄKER DEL OBLIGATIONER		0	-8 659
13500	LÅNGFRISTIGA FORDRINGAR	60 700	60 715	60 724
	SUMMA	366 137	340 669	348 523
13910	URSPRUNGL BELOPP INFRASTR	21 072		
13920	ÅRETS BIDRAG INFRASTRUK	-4 215		
	Kvar att täcka 2011-2014	16 857		
	SPEC AKTIER O ANDELAR			
	Mälarenrgi Elnät AB	37 240	37 240	37 240
	Hallstahammars Fastighets AB (HFAB)	35 898	35 898	35 898
	Strömsholms Utvecklings AB (STUTAB)	33	33	33
	Kommuninvest	875	780	780
	Västmanlands Avfalls AB (VAFAB)	3 235	3 235	3 235
	Västmanlands Lokaltrafik AB (VLAB)	684	684	668
	Diverse småinnehav	184	184	184
	SUMMA	78 149	78 054	78 038
	SPEC OBLIGATIONSINNEHAV			
	Aktierelaterade	170 400	153 900	131 800
	Blandrelaterade	19 888	5 000	17 000
	Råvarurelaterade	26 000	32 000	55 620
	Valuta-Ränterelaterade	11 000	11 000	14 000
	SUMMA	227 288	201 900	218 420
	Beräknat index 31/12-10 :102			

B4	FÖRRÅD	2 010	2009	2008
14110	BENSIN DIESELolja	72	101	252
14130	RENHÅLLNING	59	17	18
14150	BERGLAGER TRÅNGFORS	1 696	2 280	1 959
	SUMMA	1 827	2 399	2 229
B5	FORDRINGAR			
14700	EXPLOATERINGSVERKSAMHET	1 805	1 738	
15240	DIV KUNDFORDRINGAR	7 336	6 983	3 705
15340	KUNDFORDRINGAR VA+RENH	7 869	7 917	7 961
15900	OSÄKRA KUNDFORDRINGAR	-1 901	-1 353	-1 353
1602X	PREL LÖNESKULD	35	60	1
1609X	AVRÄKNINGSKONTON	-103	-52	-103
16099	DEPONERING ELAVTAL	2 905	2 905	5 756
16100	HANDKASSOR	87	84	84
16200	VÄXELKASSOR	4	2	2
16300	MÄLARSKOG	953	833	188
16500	FORDRINGAR HOS STATEN	3 051	5 479	4 936
16610	KORTFR FORDR KONCERNFÖRET	0	1 000	2 432
16630	DIV FORDRINGAR	2 921	3 758	2 649
16631	SKATTEFORDRAN	11 135	4 010	7 515
16636	AVGIFTER DEC BARNOMSORG	676	691	699
16637	AVGIFTER DEC ÄLDREOMSORG	1 246	1 168	1 168
16639	LEVERANTÖRSFAKT MELLAN ÅR	16 680	22 707	128
16870	REDOVISN LUDVIKAMOMS	4 268	4 976	4 716
	SUMMA	58 967	62 907	40 483
B6	KASSA BANK PG			
19200	POSTGIRO	35 551	45 474	16 449
19210	PG DEVISX		611	636
19220	PG WINSAM		1 021	1 271
19410	SPARBANKEN	48 700	42 642	17 084
19430	SVENSKA HANDLESBANKEN	1 775	1 770	1 560
19440	NORDEA		0	1 506
19501	SPARBANKEN, SKANTZÖBADET	426	330	466
	SUMMA	86 452	91 849	38 973
B7	EGET KAPITAL			
20100	EG KAPITAL ING VÄRDE	-534 549	-510 454	-506 313
	Året resultat (skattekol)	-18 611	-24 476	-5 814
	Året resultat ((affärsvht)	-1 535	380	1 673
21001	VA-VERKETS RESULTATFOND	-1 084	507	716
21002	RENH-VERKETS RESULTATFOND	-153	71	-346
21003	BAD-CAMPING RESULTATFOND	-799	-1 201	-1 164
21004	INTERN FÖRSÄKRINGSFOND	-1 821	-1 698	-1 812
	SUMMA	-554 695	-534 549	-510 454

	2010	2009	2008
B8 AVSÄTTNINGAR PENSIONER			
22100 AVSÄTTN PENSION LIKN FÖRP	-9 674	-6 505	-7 502
Spec pensionsskuld			
Arbetstagare	2 752	3 207	2 610
Visstidspensioner	2 806	2 028	3 427
Löneskatt	1 348	1 270	1 465
Såp-MBR	2 768		
Individuell del, se korta skulder			
22800 Andra avsättningar	-12 205	-7 300	
Tvistliga poster			
(EI-avtal samt skadestånd va)			
B9			
23400 LÅNGFRISTIGA SKULDER			
23408 Kort del, nästa års amortering	19 754	4 254	4 254
23409 SPP LÅN NR 14660	-1 495	-1 631	-1 767
23418 SPP LÅN NR 5060	-9 156	-9 258	-9 360
23419 STADSHYPOTEK 16-12036	-1 575	-1 591	-1 607
23420 SPINTAB 424-017-960930	-18 000	-18 000	-18 000
23421 SPINTAB 424-017-9609301	0	0	-15 000
23422 KOMMUNINVEST 25639	-37 000	-39 000	-41 000
NORDEA HYPOTEK 3978 84 89	-18 500	-20 500	-22 500
SUMMA	-65 972	-85 726	-104 980
23600 LÅNG SKULD CITYBANAN	-21 072		
B10			
24200 KORTFRISTIGA SKULDER			
24600 KORTFR DEL AV LÅNG SKULD	-19 754	-4 254	-4 254
24908 KORTFR SKULD KONCERNFÖRET	-26 500	-26 500	-26 650
24919 DIV KORTFRISTIGA SKULDER	-4 457	-5 691	-8 221
24951 STATS BIDRAG FLYKTINGMOTTA	-8 616	-8 632	-8 790
24997 EGNA MEDEL	-62	-152	-36
25101 FAKTUROR ÖVER ÅRSSKIFTET	-9 877	-10 400	-350
25102 PG FAKTURABETALNING	-12 732	-13 510	-15 016
2510X BG FAKTURABETALNING	-22 409	-24 667	-12 426
26800 PROC FAMILJEOMSORG PG/BG	-36	-40	-27
27100 MOMS, REDOVISNINGSKONTO	-1 155	-1 074,2	13
28110 PERSONALENS KÄLLSKATT	-7 239	-6 958,8	-7 446
28115 AVR SKATTER O AVGIFTER	-18 302	-36 655,2	-4 644
29100 F-SKATT	-11 483	-12 162,8	-11 185
29201 UPPLUPNA LÖNER	-7 233	-7 045,2	-7 788
29202 GR I SEMESTERLÖNESKULD	-22 603	-22 295,6	-21 723
29203 GR II SEMESTERLÖNESKULD	-927	-893,1	-943
29204 FERIELÖNESKULD	-5 355	-5 616,7	-5 578
29300 UPPEHÅLLSLÖNESKULD	-1 161	-1 334,3	-1 350
29400 UPPLUPNA SOC AVGIFTER	-8 882	-8 408,2	-8 809
29600 UPPLUPNA RÄNTEKOSTNAD	-280	-178,4	-689
29900 UPPL PENSIONS KOST IND DEL	-15 733	-15 122,9	-14 959
ÖVRIGA INTERIMSKULDER	-5 302	-1 209,0	-716
SUMMA	-210 098	-212 798	-161 586

BORGEN O			
ANSVARSFÖRBINDELSER (Mkr)	2010	2009	2008
A. "Kommunala bolag"			
Hallstahammars Fastighets AB	515,60	515,61	515,61
Kolbäcksådalens Gymnasieförb (ch- kredit)	10,00	10,00	20,52
B. Övriga	27,61	28,39	24,61
C. Förlustansvar för egna hem	0,90	1,01	1,29
SUMMA	554,11	555,01	562,03
PENSIONERFÖRMÅNER FÖRE 98	285,93	303,92	295,01
SÄRSKILD LÖNESKATT D:O	69,37	73,73	71,57
ÅTAGANDE GYMNASIEFÖRBUND	23,94	25,2	25,44
SÄRSKILD LÖNESKATT D:O	5,81	6,11	6,17
SUMMA INOM LINJEN	385,05	408,96	398,19
LEASINGAVTAL	9,01	6,20	5,08
SUMMA	948,17	970,17	965,30

PENSIONS Förvaltning SAMT PENSIONS Kostnader

En medveten strategi gäller sedan ett antal år beträffande pensionsåtagandet. Kommunfullmäktige har beslutat att minst årets resultat skall avsättas i värdepapper för att delvis matcha åtagandet. Totalt beräknas åtagandet uppgå till drygt 385 Mkr (inkl

skulder/åtaganden i ”dotterföretagen”) medan avsättning i garantiprodukter uppgår till nominellt 227 Mkr. Avsättningarna påbörjades år 2002. Åtagandet är ”säkrat” till cirka 58 %

Pensionskostnader	2010	2009	2008	2007	2006
Tusental kronor					
Skuldförändring	2570	-997	-543	-460	1 573
Försäkring	2964	4626	3291	3 879	1 161
Utbet p-kostnader	12476	13528	11904	11 291	10 945
Ind del	15437	15123	14959	13 860	12 546
Finansiell kostnad	97	435	345	249	213
Avgiftsbefrielseförsäkring	0	0	1078	1 781	1 696
DELSUMMA	33544	32715	31034	30 600	28 133
LÖNESKATT	8138	8282	7 680	7 424	6 495
TOTALT	41682	40997	38714	38 024	34 628
"INOM LINJEN"					
Ränteuppräknig	4578	4722	4401	4 612	6 987
Basbeloppsuppräknig	-885	15396	9113	5 700	4 682
Aktualiseringar	275	277	-296	-177	1 324
Bromsen + övrig post	-10653				
"Beräknad löneskatt"	-1622	4948	3207	2 459	3 152
Summa	-8307	25 343	16425	12 594	16 145
Tillkommer grundändring				39 853	16 842
Löneskatt d:o				9 668	4 086
Summa förändring ansvarsförb	-8307	11 073	16425	62 115	37 073
Totala kostnader pensioner (synliga o dolda)					
inkl grundändring	33 375	52 070	55139	50 617	48 848
				100 139	69 776

UPPLYSNING OM PENSIONS FÖRPLIKTELSER OCH PENSIONSMEDEL						
	2010	2009	2008	2007	2006	2005
Miljoner kronor						
Individuell del, som redovisas som kortfristig skuld	15,44	15,12	14,96	13,86	12,55	12,22
Löneskatt dito	3,75	3,90	3,63	3,36	3,04	2,96
Avsättning för ålders- garanti/visstidspensioner	2,57	-1,00	-0,99	-0,46	1,57	-1,56
Löneskatt dito	0,60	-0,24	-0,23	-0,11	0,35	-0,35
Årets pensionsutbetalningar till anställda som gått i pension	12,48	13,53	12,75	11,29	10,95	9,86
Löneskatt dito	2,93	3,50	2,99	2,74	2,46	2,41
Premie avgiftsbefrielseförsäkring	0,00	0,00	1,42	1,78	1,70	1,70
Löneskatt dito	0,00	0,00	0,34	0,43	0,38	0,41
Försäkring över "taket"-löpande premier	2,96	4,63	2,58	3,88	1,16	2,08
Löneskatt försäkringarna	0,69	1,12	0,61	0,94	0,26	0,51
Finansiell kostnad	0,10	0,44	0,28	0,25	0,21	0,20
Summa pensionskostnader i resultaträkningen	41,52	41,00	38,34	37,96	34,63	30,44
Skulder/Åtaganden i balansräkningen samt inom linjen						
Avsättning för ålders- garanti/visstidspensioner	7,84	5,23	6,04	7,02	7,49	6,22
Löneskatt dito	1,83	1,27	1,46	1,70	1,82	1,51
Åtagande före år 1998, kommunen	285,93	303,92	295,01	293,22	252,79	232,90
Löneskatt dito	69,37	73,73	71,57	71,14	61,33	56,5
Åtagande före år 1998, gymnasieförbundet (vår andel)	23,94	25,2	25,44	25,74	22,61	22,13
Löneskatt dito	5,81	6,11	6,17	6,24	5,49	5,37
Summa skulder/Åtaganden i balansräkningen samt inom linjen	394,72	415,46	405,69	405,06	351,53	324,63
Öronmärka tillgångar värdepapper	227,29	206,11	209,76	192,93	147,20	83,10
Andel av åtagandet som säkrats mot tillgångar	57,6%	49,6%	51,7%	47,6%	41,9%	25,6%

SAMMANSTÄLLD RESULTATRÄKNING

RESULTATRÄKNING	Hela koncernen		Kommunen		Hallstahem		Gymansieförb	
	2010	2009	2010	2009	2010	2009	2010	2009
VERKSAMHETERNAS INTÄKTER	285 401	271 820	172 057	163 046	137 348	137 172	165 217	172 465
VERKSAMHETERNAS KOSTNADER	936 161	907 023	857 184	837 212	106 176	104 980	159 874	161 143
AVSKRIVNINGAR	44 568	50 008	25 571	25 982	18 346	22 966	1 088	1 772
JÄMFÖRELSESTÖRANDE POST	7 282	3 715	7 282					6 213
VERKSAMHETERNAS NETTOKOSTNAD	688 046	688 926	703 416	700 148	-12 826	-9 226	-4 255	-3 337
SKATTEINTÄKTER	535 864	526 832	535 864	526 832				
GENERELLA STATSBRIDRAG (INKL UTJÄMNING)	179 443	172 623	179 443	172 623				
FINANSIELLA INTÄKTER	10 720	8 609	10 304	7 868	414	602	3	233
FINANSIELLA KOSTNADER	13 010	12 222	2 049	2 215	10 846	8 922	192	1 814
RESULTAT FÖRE EXTRA ORD POSTER	24 971	6 916	20 146	4 960	2 394	906	4 066	1 756
EXTRA ORDINÄRA POSTER		19 136		19 136				
ÅRETS RESULTAT	24 971	26 052	20 146	24 096	2 394	906	4 066	1 756
BALANSRESULTAT	17 689	6 916	12 864	4 960				

SAMMANSTÄLLD BALANSRÄKNING

SAMMANSTÄLLD BALANSRÄKNING	Hela koncernen		Kommunen		Hallstahem		Kolbäcksdalens gymnasief	
	2010	2009	2010	2009	2010	2009	2010	2009
TILLGÅNGAR								
ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR								
MATERIELLA ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR								
MARK BYGGNADER O TEKNISKA ANL	928 145	942 879	339 547	345 114	587 558	596 477	1 739	2 154
MASKINER O INVENTARIER	6 382	6 759	3 930	3 939	1 653	1 760	1 337	1 772
SUMMA MATERIELLA ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR	934 527	949 638	343 477	349 053	589 211	598 237	3 076	3 926
FINANSIELLA ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR	330 333	304 908	366 094	340 669	137	137		
MEDFINANSIERING	16 900		16 900					
SUMMA ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR	1 281 760	1 254 546	726 471	689 722	589 348	598 374	3 076	3 926
OMSÄTTNINGSTILLGÅNGAR								
FÖRRÅD	1 827	2 399	1 827	2 399				
FORDRINGAR	70 446	73 783	58 967	62 907	9 013	5 559	15 009	18 556
KORTFRISTIGA PLACERINGAR								
KASSA O BANK	116 252	111 723	86 451	91 849	29 717	19 849	140	42
SUMMA OMSÄTTNINGSTILLGÅNGAR	188 524	187 905	147 245	157 155	38 730	25 408	15 149	18 598
SUMMA TILLGÅNGAR	1 470 284	1 442 451	873 716	846 877	628 078	623 782	18 225	22 524
SAMMANSTÄLLD BALANSRÄKNING								
EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR O SKULDER								
EGET KAPITAL	598 781	573 799	554 695	534 549	79 985	77 591	-11 988	-16 054
*DÄRAV ÅRETS RESULTAT	24 971	26 051	20 146	24 095	2 394	906	4 066	1 756
AVSÄTTNINGAR								
AVSÄTTNINGAR FÖR PENSIONER O LIKANDE	10 229	7 226	9 674	6 605			928	1 038
ANDRA AVSÄTTNINGAR	12 205	7 200	12 205	7 200				
SUMMA AVSÄTTNINGAR	22 434	14 465	21 879	13 805			928	1 038
SKULDER								
LÅNGFRISTIGA SKULDER	602 644	601 334	87 044	85 726	515 600	515 608		
KORTFRISTIGA SKULDER	246 425	252 852	210 098	212 798	32 493	30 583	29 285	37 540
SUMMA SKULDER	849 068	854 186	297 142	298 524	548 093	546 191	29 285	37 540
SUMMA EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR O SKULDER	1 470 284	1 442 451	873 716	846 877	628 078	623 782	18 225	22 524
Soliditet	0,41	0,40	0,63	0,63	0,13	0,12	0,66	-0,71
Borgen o ansvarsförbindelser	948 412	970 406	948 170	970 164	242	226	49 131	41 763

REDOVISNINGSPRINCIPER MM

Årsredovisningen har från och med år 2008 omarbetats utifrån tidigare års synpunkter från revisionen. Detta innebär att årsredovisningshandlingen har ett annorlunda innehåll och uppställning. En särskild finansiell analys utifrån den sk RK-modellen ingår i årsredovisningen.

I årsredovisningshandlingen ingår uppföljning av god ekonomisk hushållning. Detaljerad måluppföljning finns i nämndernas redovisning till kommunfullmäktige. Vidare redovisas i bilaga Valfärdsbokslut för Hallstahammars kommun samt Finansiell analys.

Nämndernas redogörelse till kommunfullmäktige över verksamhetsåret biläggs årsredovisningen men "lever" sitt eget liv.

Den kommunala redovisningslagen reglerar kommunernas redovisningsmodell. Modellen består av resultaträkning, balansräkning och finansieringsanalys.

Resultaträkning

Resultaträkningen är en sammanfattning av årets redovisade kostnader och intäkter. Överstiger intäkterna periodens kostnader innebär det att det egna kapitalet ökar. Resultaträkningen delas upp i tre olika resultat. Det första resultat som används är "resultat 1" eller verksamhetens nettokostnader. Det består av intäkter genererade i verksamheten som dragits av mot verksamhetens kostnader och planerliga avskrivningar. Nettokostnaden beskriver det som återstår att skattefinansiera. Underskottet på nettokostnadsnivån reduceras sedan med skatteintäkter och de generella statsbidragen. Finansiella intäkter ökar resultatet och finansiella kostnader minskar resultatet. Det resultat som då erhålls kallas "resultat före extraordinära poster" eller "resultat 2". Det resultat som genereras här skall finansiera årets investeringar och ett eventuellt framtida sparande.

Efter "resultat 2" kommer extraordinära intäkter och kostnader. Det är poster som inte har något direkt samband med den ordinarie verksamheten som bedrivs i kommunen. Dessa poster blir mer och mer ovanliga i kommuner. Det resultat som nu har framkommit är "resultat 3" och visar årets resultat för kommunen.

Balansräkning

Balansräkningen beskriver den ekonomiska ställningen vid bokslutstillfället och utgör där med

en förbindelselänk mellan åren. Den visar det bokförda värdet av kommunens tillgångar och hur dessa har finansierats – externt med främmande kapital (skulder) och internt med eget kapital.

Tillgångarna delas upp i omsättningstillgångar (t ex kassa och bank, placeringar, fordringar, lager) och anläggningstillgångar, tillgångar som skall innehas och utnyttjas under flera år (t ex fastigheter och inventarier). På motsvarande sätt delas skulderna upp i kortfristiga och långfristiga skulder samt avsättningar. Kortfristiga skulder förfaller till betalning inom ett år. De övriga skulderna sträcker sig över flera år. Avsättningar innefattar kommunens pensionsskuld inkl. garantipensioner. En avsättning är definitionsmässigt en skuld som man inte vet hur stor den är eller när den skall betalas.

Finansieringsanalys / kassaflödesrapport

Rapporten ger upplysning om hur medel har tillförts och hur dessa har använts. Till skillnad från resultaträkningen som redovisar kostnader och intäkter utgår finansieringsanalysen från gjorda inbetalningar (inkomster) eller utbetalningar (utgifter).

Några finansiella nyckeltal

Balanslikviditet – omsättningstillgångar minus kortfristiga skulder. Ett mått på den kortsiktiga betalningsberedskapen om lager och förråd inkluderas.

Kassalikviditet – är ett mått på hur god kommunens betalningsberedskap är. 100 % anses som ett minimivärde. Då täcks de kortfristiga skulderna av likvida medel och kortfristiga fordringar.

Nettolåneskuld – saldoto mellan likvida medel och långfristiga skulder.

Nettokostnadsandel – hur stor andel av skatteintäkterna som har gått åt till att finansiera verksamhetens nettokostnader.

Rörelsekapital – skillnaden mellan omsättningstillgångar och kortfristiga skulder, dvs den del av eget kapital som används för att finansiera löpande verksamhet och investeringsbidrag.

Självfinansieringsgraden – beskriver hur stor del av kommunens intäkter som blir kvar att finansiera årets nettoinvesteringar med.

Skuldsättningsgraden – hur mycket av kommunens tillgångar som är lånefinansierade.

Soliditet – eget kapital i förhållande till totala tillgångar. Beskriver hur kommunens långsiktiga

betalningsstyrka utvecklas. Ju högre soliditet desto större ekonomiskt handlingsutrymme.

Tillämpade redovisningsprinciper Kommunen

Kommunen följer den kommunala redovisningslagen på alla punkter utom en. Kommunen har också svårt att leva upp till 2 kap 8§ som föreskriver en dokumentation av redovisningssystemet.

Här finns dock en plan för framtagande av en sådan dokumentation de närmaste åren. När det gäller de rekommendationer som lämnats av Rådet för kommunal redovisning eller deras företrädare, följer kommunen dessa. I enlighet med Rådet för kommunal redovisningsrekommendation har kommunalskatten periodiserats. I enlighet med Rådet för kommunal redovisningsrekommendation nr 5 från 1999 har den särskilda löneskatten på pensionskostnaden periodiserats. Pensionsskulden är den beräknade framtida skuld som kommunen har till arbetstagare och pensionstagare. Den bygger på Riktlinjer för beräkning av pensionsskuld –RIPS 07. Den samlade pensionsskulden återfinns under raderna avsättningar för pensioner, kortfristiga skulder och under raden ”pensionsförpliktelser som inte har upptagits bland skulderna och avsättningar”. Denna rad ligger under ansvarsförbindelse utanför balansräkningen.

När det gäller kommunens samlade pensionsskuld uppgår den till 286 Mkr (exkl löneskatt), till denna summa tillkommer sedan 24 Mkr som åtagande för gymnasieförbundets upparbetade pensionsförpliktelser (inklusive särskild löneskatt uppgår det totala åtagandet för framtida pensioner per sista december 2010 till 385 Mkr). Semesterlöneskuld, okompenserad övertid och därpå upplupen arbetsgivaravgift redovisas som särskild post under korta skulder.

Anläggningstillgångar har i balansräkningen upptagits till anskaffningsvärdet efter avdrag för planenliga avskrivningar. Avskrivningar påbörjas det år som investeringen tas i bruk.

De planenliga avskrivningstiderna följer i huvudsak Kommunförbundets rekommendationer. Exploateringstillgångar är från och med 2009 bokförda som omsättningstillgång. Beloppet ingår i investeringsredovisningen men är sedan manuellt flyttat inom balansräkningen.

Koncernen

Hallstahammars koncern är inte en äkta koncern i aktiebolagslagens bemärkelse. Detta beror på att skatte- och värderingsproblematiken inte gäller

för koncernkoncernen. Syftet med redovisningen är också en annan än för en koncern i näringslivet. För att skapa jämförbarhet inom koncernen betecknas Hallstahammars kommun såsom moderbolag och dess ägda eller delvis ägda bolag såsom dotterbolag.

Den sammanställda redovisningen upprättas enligt den kommunala redovisningslagen kap 8 och utformas enligt god redovisningssed. Det innebär att kommunen upprättar sin koncernredovisning på preliminära uppgifter från bolagen.

I koncernbokslutet ingår moderbolaget Hallstahammars kommun och de bolag eller kommunalförbund i vilka moderbolaget direkt eller indirekt innehar en ledande och bestämmande roll. Kommunen har också små ägarandelar i vissa regionala bolag. Dessa ingår inte i koncernredovisningen. Den sammanställda redovisningen upprättas enligt förvärvsmetoden med proportionell konsolidering. Med förvärvsmetoden menas att vid förvärvstillfället förvärvat eget kapital i kommunala bolag eliminerats. Därefter har intjänat kapital räknats in i koncernens eget kapital. Den proportionella konsolideringen betyder att om de kommunala bolagen ej är helägda tas endast ägda andelar av räkenskapsposterna in i koncernredovisningen. Bokslutet baseras på Hallstahammars kommuns värderings- och avskrivningsprinciper. Om principerna väsentligt avviker från varandra i kommun och kommunala bolag justeras bolagens räkenskaper före sammanställningen. Inom koncernen förekommer omfattande transaktioner mellan bolagen. Alla transaktioner av väsentlig karaktär mellan bolagen har eliminerats för att ge en rättvisande bild av koncernens totala ekonomi. Obeskattade reserver har helt och hållet räknats som eget kapital.

I Koncernredovisningen har elimineringar skett för interna poster.

TILLÄGGSBUDGET 2011, INVESTERINGAR SAMT FÖRSLAG TILL BESLUT

	BUDGET 2010	UTFALL 2010	KVAR	TB 2011
Kommunstyrelsen				
RESERVKRAFT	700	98	602	600
STADSNÄTSUTBYGGNAD	2 930	932	1 998	2 000
Anläggningsavdelningen				
VALLMOOMRÅDET, GATA	673	-299	972	650
DUVHÅLLARNA ETAPP 2	1 536	82	1 454	1 450
GATUOMBYGGNAD	1 156	493	663	650
ÖSTRANIBBLE 2, GATA	626	0	626	626
Park och Fastighet				
DIV OBJEKT, VÄRME-VENT	1 394	1 069	325	325
SANERING VA	1 000	398	602	600
FULLSTÖR IDROTTSBALL KBK	13 000	0	13 000	13 000
VA-avdelningen				
PUMPSTATION	1 320	316	1 004	1 004
KVÄVERENING	8 000	548	7 452	7 452
VA INVESTERINGSPAKET	10 000	7 424	2 576	2 576
ÖSTRA NIBBLE 2, LEDNING	1 000	3	997	1 000
SUMMA	51 953	20 506	31 447	31 933
Förslag till finansiering				
Beslutad ej verkställd upplåning				
2009+2010, tilläggsbudgeteras				27 900
Resterande belopp från eget kapital, dvs sänkt likviditet				4 033

Förslag till beslut

Kommunfullmäktige föreslås besluta

att fastställa årsredovisningen för år 2010,

samt

att tilläggsbudgetera investeringsobjekt om sammanlagt 31 933 tkr och att investeringsobjekten får finansieras med upplåning om högst 27 900 tkr.

Kommunstyrelsen

2011-03-14

Catarina Pettersson

Kentth Erngren

Strömsholm
Kolbäck
Hallstahammar

Bohososs!
HALLSTAHAMMAR KOMMUN